

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 03526

GLOKN IN MIDBER

S. Palme

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

גלאקן אין מדבר

ס. פאלמע

הויבע בערגער זוינען הויך נאר:
 און דיוין לילוין זיין
 און אלוייז'זין;—
 און דיוין גליובן לאנט דיוין כה נאר:
 דעםלאט שטוייגסטו.—
 וויל און גליובן ליגט דיוין כה נאר!

אלם ציוכן פון דאנקברקייט
 און אונערקענונג,
 וודמע איך מײַן בוך
 "גלאקן און מדבר"
 דעם גוּטַן מענטש, פֿרִוָּנֶט און יַיד
 בְּנֵי צִוּוֹן מְרַגְּלִוּת

פּוֹן זַעֲלָבָן מַחְבָּרָה:

"תְּלוּמִילָאָנד"
 "רוּפְטָעַ רְוִיּוֹן"
 "קִינְדָּרָ פּוֹן שְׁטוּרָעָט"
 "צְוִוִּישָׁן פָּרָ וּוּנְטָט"
 "קְאָרוּוּסְטָעַ עָרְדָּ"
 "רִינְגָעָן אָוָן קִיטָּן"

במכוּם פָּאָרוֹאַת

פָּאֵלְמַע אָנוּ וַיִּזְׁבֹּד "רִיבְנֶשׁ אָנוּ קִיְּטָעָן"

בן אפרהים דוד לוי נסיך ורוצח נסיך ר' יאנוארד טען 14-טען יאנוארד 1948

די היינט-ציטויטיגע יידישע ליטערטור איזו כמעט א חורכן-לְיטעראטור. דער אידישער שרייבער, וועלכער איזו געווארען אפאטיש, פֿאָרצערט און מוטשטייש/דיק פּון די נאכטיקע קאַשמאָרָן,—קערט זיך אָפּ, ווער מעָר, ווער ווייניקער דיק פּון דער אִזטיקער אלגעמיינער ווירקליכקייט.

דאָקעגן פּוֹלֶט זיך דער שרייבער היומישער, ווען ער נעמט זיך שרייבין וועגן אָנטְרָאָגְ�וִישׁעָר פֿאָרָאָגְּנָנָהָיִיט, און כדֵי דִי יְדִישָׁע טְרָאָגְעָדָיעָ, דער יְדִישָׁע חֻובָּן, זָאָל וּזָאָס בּוֹלְטָעָר קָוּמָעָן זָום אוֹיסְדוֹרָק, שְׁטָעָלָט ער אָונְדוֹז פְּאָר דָּאָס יְדִישָׁע נָאָרָמָאָלָעָ לְעַבְעָנוּ פּוֹן פְּרִיעָר, פּוֹן פֿאָרָן קָאָטָאָקְלִיּוֹם—פּוֹן יְדִישָׁן פֿאָלָם, אָזְוִי אָרוּם באָקוּמָט זיך אָ קָאנְטוֹרָאָסְטִידִיּוּרָעָנָצִירָט בִּילָד.

אט איזו לְעָבָן — אַט אַיזוּ טּוֹיט, חָוּרְכָּן!

אנדריש איזו בונגע ס. פאלמעס דיכטונג. אין'ס בריך "רינגען און קיטוין" זען מיר נישט דאס אמאָליגע יידישע לעבען קאָהאָ, דיטליך, הָגֵם ס'זעבן זיך אַדורך דא און דאָרט שורות יידיש לעבן פֿון פֿאָר' מאַלחמה'דיין פּוֹילָן נאָר עס באָקְומְט ויך שפְּלִיטְעָן פֿון אַ גְּרוּיסְפּֿן לעבען.

ס. פאלמע האט דעם יידישן חורבן פארפֿיקסִירט אין פָאַרְשִׁידְעַנְצָה
וואריאנטנו, אַסְפֶּקְעַטְנו, געווען דורך דיכטער דורך און דורך, הגם ער איז אַרגְּגָאַל
ס. פאלמע איז אַסְאַיְלָלָעַר דיכטער דורך און דורך, הגם ער איז אַרגְּגָאַל
ニיש פָאַרְבּוֹנְדָן מיט קִין שום פָאַרְטִּי, דָּאַךְ זָאנְטָ ער אָזְן נָאָר פָאַרְבּוֹנְדָן
מיט דורך פָאַרְטִּי פָּוָן: —

"די שומטערס, די שנויידערס, דעם שמיד

און סתם דעת ייד

מיט מין גאנצן געביין:

מייט זוי איז מיין געלעכטער און מיט זוי איז מיין געוווין" איז דעם ליך "ריינגען און קיטען" פֿאָדרעט דער דיבטער קאלעקטיווע לאָראָאנטוֹאָרטַלְיִיכְקִים, אָחוֹתָה, וּוְאָס וְאָלְפּוֹן די אָפְנֶגְרִיסְעָנָעָה דִּינְגָּעָן צָדָה

נווּפְשָׁמִידָן אַיִן מַעֲכְתִּיקָאָוְמַצְעָרִיְּסַבָּאָרָע קִיטָּ גַּעֲבָנְדִּיק דֵּי נַאֲרָאָנְטִיעָ פֶּאָרָן
וּוֹיְטָעָרְדִּיקָן קִים פָּוּנָ'ס יְדִישָּׁן פֶּאָלָקָן —

„אמת, מיר האבן רינגן פֶּאָרְלוּוּן פָּוּן אָונְדוּעָר קִיטָּ,
מיר צַיְלָן קְדוּשִׁים, מיר לְעָקָן וּוְאָנְדָן שְׂטִילָעָרְהִיטָּ.
מיר דִּיסְּקָן קְרִיעָה, מיר זָאנָן קְדִישָּׁ אַיִן אַיְוָנָם.
מיר זִיצָן שְׁבָעָה אָוָן קִיּוֹן טְרוּיסְטְּזָוָאָרָט פָּוּן קִיְּנָעָם.
מיר זָאנָן יְזָכוֹהָ, מיר גִּיטָּסְטְּרָעָרָן...
נאָר גַּעַגְּנוּגָן! דָּאָסָס מָוָאָוִוְהָעָרָן!
סְמוֹו אָוִוְהָעָרָן, יְדָן!
זָאָלָן הָעָרָצָעָר שְׁטָאָרָקָע מִיטָּ עַקְשָׁנָות שְׁמִידָן
שְׁפָאָגְּלָנִיּוּעָ רִינְגָּן...!

דאָס קָאָן מָעָן זָאנָן אַיִן דָּעָר גַּעַנְצָעָר לְיוּטְמָאָטָיוֹו פָּוּן בָּוחָן, אַלְעָ פְּרָאָ
גַּעַטְסִוּעָ כְּחָותָ מָוָן וּיךְ פֶּאָרְיוֹנִיקָן, כְּדִי צָו „שְׁמִידָן שְׁפָאָגְּלָנִיּוּעָ רִינְגָּן”
נאָךְ אָונְדוּעָר גְּרוּזִיםְ פֶּאָרְלוּסָטָט, מָאָכָט נִישְׁטָעָר דָּעָר דִּיכְטָעָר קִין טְרָאָדִיזִיאָ
נְעָלָן אַלְמָלָאָדְחָמִיםְסָ, נָאָר זָאנָטָ יְזָכוֹרָן —

„מִיטָּ לִיכְטָ אַגְּנָעָזְנָדְעָן אַיִן הָאָרָצָן
אוֹן מִיטָּ קָעָפָ גַּעַבְיָוְנָעָן אַיִן שְׁוֹאָרָצָן,
אוֹן שְׁלָוְבָּצָן אוֹן אָן קְלָאָן
וּוְעָלָן מִיר יְזָכוֹרָן זָאנָן:

יְזָכָר

סְ'וּעָטָ דָּעָר יְזָכוֹרָן וַיִּן אָמָנוּמָעָנָט
צָו קְדוּשִׁים, גַּעַטְאָדְוָעָנָט,
צָו סִינְדָּר אָוָן קִיטָּ,
צָו מַאֲרָטִירָר אָוִסְגָּעָגָגָעָן שְׂטִילָעָרְהִיטָּ:

יְזָכָר

אוֹן אַזְוִי זָאנָטָ ערְכָסָדָה, סִיְּ נָאָכָן
זָקָן, רְבִין, נָאָכָן נִיְוְנָצְנִיאָרִיקָן בְּחוֹר אָזָנוֹ. ערְ פֶּאָרְעָנְדִיקָט מִיטָּ דִּי וּוּרָ
טָהָרָה —

„יְזָכוֹרָן וּוְעָלָן זָאנָן אַיְיָרָעָ בְּרוּדָעָר נָאָרָ אַיִירָ,
נִישְׁטָטָ טְרוּקָן וּוּעָטָ וּוּרָן פָּוּן טְרָעָרָן דָּעָרָ טִירָ,
mir וּוְעָלָן גַּעַדְעָנָקָעָן פָּוּן העַנְקָעָרָן דִּי הָעַנְטָ!
מיְרָ וּוְעָלָן גַּעַדְעָנָקָעָן פָּוּן גַּעַטָּאָ דִּי וּוּעָטָ!

יְזָכָר....!

דער דיכטער ס. פאלמע איז שווין נאנט פערציג יאל אין ענגלאנד.
פֿאַרְלוֹאַז וַיֵּן גַּעֲבוֹרֶת־שְׁטָעַטֶּל מַעֲזָרִיטֶשׁ (פּוֹילָן) אַיז עַר נַאֲך גַּעוּעַן אַיְוָב
בְּחוֹרְיָס. דער אַידְיוֹלִישָׂעֶר בְּלַיאַסְק פָּן שְׁטָעַטֶּל, פָּן דָּארְטִיקָּן לְעַבְנָן, שְׁטִיעַן
אַים שְׁטָעַנְדִּינְג פָּאָר דִּי אָוִינָן, מַעַג עַר וַיֵּן אַין פָּאָרִין, וּוֹאָרִימָעַר סְעַנְטִימָעַנט אַיז אַין וַיֵּן
הָאָרְצָן טַף אַיְוָנְגָנְבָּאָקָן אַזְן קִיּוֹן שָׁוֹם גַּרְוִיס־שְׁטָאָטִישָׂעֶר טָוָּל אַיז, נִישְׁט
בְּכָה דָּאָס פָּן אַים אַחְוִיפְצּוֹרִיסְן....

אַיז דער עַלְעֲגַיִע "ר' סְנַדרָּ" דָּרִיקָט דער דיכטער אוּסְטָעַט דָּעַם פֿאַרְשְׁטִיקָטָן
קְרִישָׁ נַאֲכָן אָוְמְגַעְקּוּמְעַנְעָם פּוֹילִישָׁן יְוִדְנָטוּם. אַיז ר' סְנַדרָּס פָּעָרוֹן וְעַנוּ
מִיר אַלְעַגְוִילָן, דֵי קָאַלְעָרְלִי מִיתָּה מְשׁוֹנָהָס אַיז וּוּעַלְכָע סְפּוֹילִישָׁע יְוִדְנָטוּם
אַיז אָוְמְגַעְקּוּמְעָן.

עַם מַאֲכָט אַפְּטָמָל דָּעַם אַיְינְדוּקָ, וּוּפְאַלְמָעַ וְאַלְטָט אַיז אַלְצָ אַנְטוּוּשָׁט
גַּעֲוָאָרָן. סְפּאַרְדִּיסָּט אַים הַלְּמָאִי דָּעַר וּוּעַלְטִיגְעָוִיסָּן, אַיז וּוּעַלְכָן עַר
הָאָט אַזְוִי קִינְרִישְׁ-נָאָיו גַּעֲלָיְבָט — הָאָט אַים אַוְיךָ מִיאָוָת, פֿאַרְעָטָעָרִישָׁ
אָפְגַּעְנָאָרָט אַזְן מְעָז: —

"הָאָט סְגּוּווּסָן,

פּוֹנְסָ הָאָרָץ אַרְוִיְגְּנָרִיסָן,

דֵי וּוּלְטָ אַנְגַּעַצְנָדָן

אוֹן מִיטָּ וְאוֹנָדָן

בָּאַרְעָקָט אַזְן גַּעֲטוּטָ

אוֹן גַּעֲפָאָרָט אַלְצָ בְּלֹטוּקְדוּוֹטָ" (ז. 31)

"דָּעַר מַאֲרָשָׁ פָּן דֵי קְדוֹשִׁים", וּוּאָס אַיז אַוְיךָ גַּעֲרִיבָן מִיט אַז עַלְעֲגַיִע
טָאָן, שְׁלִידָעָרָט דָּעַם וּוּסְטָן חָרוּבָן, אַז אַפְּלִילָו דָּעַר: —

"טְוִוִּיט הָאָט צִיְינְעָרִיךָ

אוֹן בְּיִינְעָרִיךָ

גַּעֲלָאָכָט אַזְן גַּעֲלָאָכָט,

אַיְבָעָר אַלְצָ וּוּאָס מַעֲנְטָשָׁ הָאָט צּוֹגְעַטְרָאָכָט"

*

דָּעַר ד֒יכְטָעָר וּוְיל זִיךְ וּוּיְטָעָר אַנְשָׁפָאָרָן אַיְנוֹסָם גַּלוּבָן, אַז דֵי וּוּלְטָ וּוּעַט
זִיךְ דָּאָךְ מוֹזָן עַנְדָרָן צָוָם בְּעַסְרָן, נָגָה טָאָמָעָר וּוּעַט דָּאָס נִישְׁטָ גַּעַשְׁעָן,
דָּאָן: —

"זָאָל מַעֲנְטָשְׁלִיכָע חִיה אַיז אַלְעַצְטָעָשָׁלָאָכָט זִיךְ אַוְיסְשָׁעָכָט
אוֹן צָוָם לְעַצְטָט פָּן בְּרָאָשִׁית, זָאָל דֵי וּוּלְטָ זִיךְ אַנְהָוּבָן —
וּוּאָס אַיז לְעַבְנָן וְעַנְ פֿאַרְלִוִּין גַּוְיַּת דָּעָר גַּלוּבָן?!"

יא, שוווער איז צו לעבן און א גלייבן! די פעלקער-געשיכט האט אונדז נישט איז מאל גענויזען או איז סאמע אפגרונט פון פינצטערע נסיוונות, האט זוי דער גלייבן אין נצחון, באפליגעטל מיט שטארקע כחوت איזן קאמה — ביזן ענטג'ילטיקטען זיגן!

דער איצטיקער דור פון דער מענטשחויט פילט די סכנה פון דער צייטן. אונדזער קים איז פיל אפֿהעניך איז'ס זיג פון: אלע פראנער-עסיוודע-מאקראָר טישע כחוט. זאגט דער דיבטער: —

"מיר האבן דעם גלייבן! מיר האבען בטחן!
ס'איין אונדרוערט ווי זיערט, די שעה פון נצחן...!"

כאַטש פֿאַלְמָע איז אומפֿאַרטִיָּיש, איז ער דאָך אַ געטְרִיעָר מיט-גָּלִיד פון דער מענטקער פֿאַרטִי, וועלכָּע קעמאָט פֿאָר אַ געַרְעַטְסָן סָאַצְיָאָלָן יוֹשֵׁר אַוִּיפָּה דער ווּלְטָן ווּסְמָן גַּעֲבָרִין ווּרְעָן חַוְּךָ פִּין — אַז קוּמָען דָּרָךְ אַחֲרַנְעָקִין קָאָמָת.

*

די לַיְדָעָר זַיְנָעָן נִישְׁתַּחַם סְתִּים גַּעֲוִידָמָעַט דָּרָר "אַיְדִּישָׁר טְרָאָנְדִּיעָ", נָאָר שְׁטְרָאָמָעָן אַרוֹסִים פִּון דָּעַם דִּיבְּטָרָם צָעַפְּגָּבָּרָטָע נְשָׁמָה, פִּון זַיְן צָעַרְאָן צָאָרְנְשְׁטִימָוָנָג. מִיר זַעַן אֶזְזַעְלָה דִּי פִּיוֹשָׁע יְסוּרָים פִּון פּוֹלִישָׁן יִדְנָטוּס זַיְנָעָן דָּרְגָּאָנְגָּעָן צָוָם דִּיבְּטָרָא אַזְשָׁ אַזְשָׁ קָאָכְיָקָן לְאַנְדָּרָן. ער האט פָּאָרָאַלְעָל צָוָם דִּי לַיְדָעָן פִּון זַיְנָעָן בְּרִידְעָרִירִין אַזְשָׁ פּוֹלִין — גַּאֲרָנִישָׁט נִישְׁתַּגְּלִיטָן; דָּאָך אַז ער בָּאַטְרִיבָּט אַזְשָׁ וּוּיְטִיק, אַזְשָׁ דָּרִיקָט אַזְשָׁ זַיְן בָּאַחֲרָפְּטוֹנָג מִיט זַיְן, די מָאַטְרִירָעְדְּקָדוֹשִׁים: —

"גַּיְינָן —

כְּבִין דָּאָרְטָן נִיט גַּעֲוָעָן,

דָּאָך גַּעֲוָעָן:

וּוְאַקְמָנְדִּיקָן קְרֻעְמָאַטָּאָרִיוֹסְ-דָּרוֹיָךְ

צָו הִימְלָהָוִיךְ

זַיְקָ צִיעָן

אַזְשָׁ מַיְעָן

אַזְשָׁ נִישְׁתַּחַם וּוּרְעָן וּוּיְ קִינְמָאָל נִיט גַּעֲוָעָן, —

כְּהָאָב אַלְצָ גַּעֲוָעָן,

אַלְצָ גַּעֲוָעָן... ...

אַזְשָׁ נִאְכְּטָלְעָבָעָ קָאַשְׁמָאָרָן בִּין אַזְשָׁ לְיִיחָן דָּוְרָכְנְעַנְגָּנָנָעָן:

"כְּהָאָב גַּעֲהָרָט יְלָקָת אַוְסְגָּעָמִישָׁט מִיט גַּסִּיסָה קָלָאנְגָּעָן

זַיְקָ טְרָאָנְדִּיגָן פִּון נְאַזְקָאָמָעָן"

מייט אן אוינגענעהאלטענעם פראטעסט-אויסגעשרוי, ווענדעם ער זיך צו
נאָמֶן. — אָן ענטפֿער אוֹוֹת דָּעַם: —

“די פָּוּן גָּאוֹן דָּוִיעַ לְוָנְגָּעָן

אין צִיטָעָדִיק הַעֲנֵט צָו בְּבִיכָּל גַּעַטְרָאָגָן

ער זָאָל עַם מִיר זָאנָן:

וְאוֹו אַיִן יוֹשָׁה, וְאוֹו אַיִן דָּעַם,

אַזְוִי צְבָאַשְׁטָרָאָפָּן מִיר, זָיוָן אַוְיסְדָּרוּוּיְלָטָן קְנַעַכְתָּמָ...”

קָאָרָאָן זָעָר פְּיל שְׂוֹרוֹת, וּוְלְכָבָע זְעַנְעָן מִיט אַזְוִי אַוְיסְדָּרוּיְלָטָן פְּשָׁמוֹת
געַשְׁרִיבָן, אָז מִיר גָּלוֹבִין אַלְץ וּוְאָס דָּעַר דִּיכְטָעָר זָאנָט: זָיוָן וּוּילְקָן אַיִוָּת
אוֹנְדוֹזָעָר גַּעַמִּיטְ-צִוְּשָׁטָאָנָד—עַמְּצִיאָאָנָעָל-טְעַמְּסִימָיו.

עַס אַיִן אַזְוִי וּוְעַרְתָּ צָו דָּרָמָאָנָעָן אָז דָּאָס בָּוָךְ אַיִן גַּעַוְאָרָן מִיט
אָז עַסְטָעִיטִישָׂן גַּעַשְׁמָאָק צְוּעָנָרִיטָן. צָוָם בָּוָךְ זְעַנְעָן קָאָרָאָן גַּעַלְגָּעָן אַלְלוֹת
טְרָאָצִיעָס^{*)} וּוְלְכָבָע אַנְטָשָׁפְרָעָכָן דָּעַם אַיְנָחָאָלָט פָּוּן בָּוָךְ. רִיכְטָיג זְעַנְעָן:
(1) רִיכְטָיג (2) דָעַר זָעָר מִיטָּן בְּעַבְרָא אָז דָעַר הַזְּדָקָה אַוְיסְגָּעָשְׁטָרָעָקָט (צָוָם

לִיד “די שָׁעָה פָּוּן נְצָחָוָן” ז. (3) “דָעַר מָאָרָשׁ פָּוּן די קְדוּשָׂם.”

^{*)} גַּעַצְיוּכָעָנֶט אָוֹן גַּעַמְּאָלָן פָּוּנָ'ס אַוְסְטָאָר.

גלאכו אין מדבר

(אלענארוי)

אַ מְדָבֵר אַ בְּרוֹיטָעָר,
אַיִן וּוִיֶּט אַיְסְגָּעָשְׁפְּרִיטָעָר,
אַ וּוִיזְיָע שְׁפִינְט אָוִים זִיךְ אַצְינְד
קִיּוֹן מְעַנְטָשָׂן, קִיּוֹן הַיּוֹעָר,
אַ וּוִינְט בְּלוֹיזְ אַ בְּיוֹעָר,
וּוְאַם יַאֲגַט אַן אַ רְיִיטְנְדִיקְ קִינְדָּה:

אוֹףְ וּוֹיָס פָּעָרְ צַעְפְּלָאַשְׁעָטָר,
מִיטְ קָאַסְעָ וּוְאַם קָאַשְׁעָטָר,
וּוְאַם רְיִיסְט זִיךְ אַזְוָן שְׁנִירָט חַדְךְ דִּי לְוָטָט
אַזְוָן וּוְאַלְקָנְסָ פָּוּן שְׁטוּבָן
אַלְץָ הַעֲכָר זִיךְ הַחֲיבָן
אַזְוָן סְרִיְיטָנְדָעָ קִינְדָּר וּוְאַם סָעָ רְוָטָט:

הַחְעֵי וּוְאַזְוִיט אִיר שָׁקָאַלְןָן,
אַ מְעַנְטָשָׂ אַיִזְ גַּעַלְאַלְןָן
דְּעַרְ לְעַצְטָעָר אַט דְּאַרְטָ אַוְיְפָן וּוְעָגָן —
הַיְיָנְט אַיִזְ דָּאָרְ בְּרָאַשְׁתָּה,
אַזְוָן אַלְץָ דָּאָ וּוְאַם פְּלִוִישָׂ אַיִזְ,
מוֹ שְׁטָאַרְבָּן אַיִן לְעַצְטָן גַּעַינְגְּ...!

הַיִּזְוּ נְאַמְעָן אַיִזְ — מְאַרְגָּן,
אַזְ פְּחָה אַזְ זְאַרְגָּן,
כְּבָאְגְּלָיִיט דִּיר אַזְוּוֹאַרְנָאָר דָּו גְּיִיסְטָן:
זָאַל מְדָבֵר נִיטְ שְׁוּוֹיְגָן,
זָאַל שְׁטוּרָעָם הַוִּיךְ שְׁטוּיְגָן —
אַלְהַעֲרָשָׁה, וּוְאַם וּוִיֶּסֶט עַל, וּוְאַם וּוִוְוִסְט...? "

אַזְוָן פְּלִוִצִּים, וּוְאַ, גָּלָאַקְן,
צַעְלִינְגָּעָן אַזְוָן וּוּעָקָן
אַזְוָן קָלָאַגְּגָעָן זִיךְ מִישָׁן מִיטְ וּוִינְט
אַזְוָן אַלְץָ וּוְאַם פְּאַרְשָׁמָאַכְטָאַיִזְ,
פְּאַרְשָׁלְאָסָן, פְּאַרְמָאַכְטָאַיִזְ,
נְעַמְטָ פְּאַלְגָּן דָּעַם רְוָף פָּוּןָם קִינְדָּה:

וואס רײַיט אִין דער וויסטער
פֿוֹן קִיסְטֶעֶץ צַוְּ קִיסְטֶעֶץ
מייט שׂוֹפֵר וואס האַלְמָט אִין אֵין שאַלְמָן
אוֹן גִּיסְטֶעֶר זִיךְרָה הוֹיכְבָּן
מייט וואַלְקָנָס פֿוֹן שְׁטוֹוּבָן, —
סִיּוֹן הַעֲלָדָן וואס זַיְנָעָן גַּעֲקָלָן

סְ'אָן עַדְהָ צְוֹאַמְעָן
איַן רְוִיכָן אוֹן פְּלָאַמְעָן,
בְּיָם רְאַנְדָּר פֿוֹן'ם הַימָּלְמָעָן זַעַט
אוֹן סְ'קָוְטָט זַיְ אַנְטָקָעָן
פֿוֹן אַלְעָזָר פִּיר וּוֹעָגָן,
פְּרָאַצְעָסִים מִיט שְׁטִילָן גַּעֲבָעָט,
וּוּעָר אַיְזָה עַס דַּי עַדְהָ,
פֿוֹן וּוּלְכָעָר עַקְידָה,
די לְעַצְעָט אַיְזָה נַעֲכָטָן גַּעַוּוֹן!
סְ'זָאָל קִינְעָר פְּאַרְכָּאָרָן
נִיט שְׁעַנְדָּן דַּעַם מַאְרָגָן, —
דאַס אַלְעָז אַיְזָה שְׁוִין נַעֲכָטָן גַּעַשְׁעַן...!"

דאַס אַיְזָה עַס דַּי שְׁטִימָע
פֿוֹן קִינְדָּר אַוְיפָּא אַ בִּימָע
איַן מִיטָּן דַּעַם מְדֻבָּר וואס שְׁטִימָיט:
דַּעַר נַעַבָּן אַ דָּאָרָן,
אוֹזְיָה זִיךְרָה פְּאַרְלָאָרָן,
די עַדְהָ צַוְּ אַיְסָה צַוְּ נִיטָּה:
גַּעַלְיוֹדָעָט אִין טְרָאַנְטָעָט
דַּעַר דְּלוֹת בְּאַקְאַנְטָאָיָה
פֿוֹן קְדוּשָׁים, די קְרוּבִּים אוֹן פְּרִידִינְט:
אַ פְּרִיּוֹד צַוְּ גַּעַנִּיסְעָן,
זַיְיָ קְוּמָעָן באָגְרִינְט
דַּעַם קִינְדָּר פֿוֹן'ם מַאְרָגָן וואס שִׁינְטָה!
אוֹן גְּלָאָכוֹ אַלְעָז קְלִינְגָן
איַן מְדֻבָּר, אוֹן סְ'זְוִינְגָן
די בָּאָנוֹן אוֹן חָרְזָן נִיט אַוְיפָּה:
די פְּלָאַמְעָן אוֹן רְוִיכָן
זִיךְרָה צִיעָן אִין הוֹיכָן,
צַוְּ הַיְמָלָעָן דָּאָרָט אַוְיבָּן אַרוּפָּה:

אָ רָאשָׁן, אָ טּוֹמְלָעָן,
סֻ'עַפְעַנְעַן זִיד הִימְלָעָן,
אוֹירָ אַיְוָן אַיְזָעָפֶעָס גַּעַשְׁעָן:
מְלָאכִים זִיד וּוַיְגַעַן
צּוֹם עֲרֵדִישָׁן נִינְגָן,—
זַיִי הַאֲבָן בְּרָאִשְׁתָּ דָעָרְעָן....!

אוֹן פְּלוֹצִים אוֹרָאָגָאנְעָן,
דוֹ וּוַיְסְטָט נִיטָּ פָּוֹן וּוָאָנְעָן,
פְּאָרְטוֹיְבָן דָּעָם כָּאָרְזְגָעָזָן:
אָן אַנְזָאָג דָּעְרֵפְיְלָטְזִידָךְ
דָּעָרְ מְדָבָר צּוֹשְׁפִּילְט זִיד
אוֹן שְׁטָאָרְקָדָר וּוּרְטָט גְּלָאָקָן גַּעַלְאָגָן

בָּאָלָד קְוּמָעָן פָּוֹן וּוַיְוִיטָן
אוֹירָ פְּעָרְד אַנְצְרוּיְטָן,
שְׁטָאָפְעָטָן אַיְן וּוַיְסְטָן גַּעַלְיוֹידָטָן:
מִיטָּ טְוִיזְנְטָעָר זְוָנוּן,
מִיטָּ שְׁוֹפְרוֹת אָוֹן פָּאָנְעָן,
מִיטָּ פְּרִיְהִיט אָוֹן פְּרִיְידָן בָּאָגְלִיָּט !

אוֹן טְוִיזְנְטָעָר לְשָׁנוֹת
אַנְזָאָגָן אָז שְׂוִין־אָיָן,
צְוָקְנְגְּטְשְׁטָאָט אַיְזָעָן — וּוֹי בְּרִוְיטָן!
פָּוֹן אַלְעָ פִּיר עַלְעָן,
אוֹן גְּרָעְנִיָּץ, אָן שְׁרָעָקָן,
הַיָּן שְׁטָרָאָמָט עָה, דָעָרְ נִירְאָיד מִיטָּ פְּרִיְיד !

מִיטָּ קְרָאָנְצָן אָוֹן בְּלָוְמָן,
וּוֹי כּוּוֹאְלִיעָס זִיְוָ שְׁטָרָאָמָעָן,
מִיטָּ פָּאָנְעָן אָוֹן פְּלָאָקָעָרָם, — אָ פְּרָאָכָט !
אוֹן חֹוְשָׁךְ צּוֹנִינְדָט זִיךְּ,
דָעָרְ דָאָרְן צּוֹגְרִינְט זִיךְּ,
אוֹירָךְ פָחָד הַאֲלָט מַעְרָ נִיטָּ דִי נָאָכָט !
דוֹ וּוַיְסְטָט נִיטָּ פָּוֹן וּוָאָנְעָן,
זַיִ שְׁפָאָנְעָן אָוֹן שְׁפָאָנְעָן,—
קִיְיָן צִיּוֹן אָוֹן סְקִינְד אָיָן פְּאָרוֹוִיסָן:
סְאַיְזָעָנִיְדָר דָעְרָהוּבָן —
דוֹרָךְ פְּרִיְהִיט אָוֹן גְּלִוְיבָן,—
פָּוֹן אַפְּגָרְוָנְט אָט וּוֹאָקְסָט עָרְ אַרְוִיסָם... !

זַיְ קֹומְעָן אָז...!

מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן! — זַיְ קֹומְעָן אָז:
מִיטָּ טוֹמְפִּיטְ-דָּרוֹת, מִיטָּ פּוֹסֶק אָזָן
פָּזָן יְעָדָן אַרְטָן. פָּזָן יְעָדָן לְאָנָן.
פָּזָן יְעָדָן שְׁטָאמָן, פָּזָן יְעָדָן שְׁטָאנָן:
מִיטָּ הָעָצָעָר,—שְׁטָאָל אָזָן פְּרִינְדְּסְ-לְוָסָטָן,
מִיטָּ רִיטְמְ-שְׁוֹוָאָנוֹגָן, גַּעַשְׁטָרָעְקָטָעָן בְּיוֹסָטָן;
אַיְן דַּיְם זַיךְ טְרָאָגָטָן קָאוֹוָאַלְדָּעָן-לְאָנוֹגָן:
דָּעַם שְׁמִידָעָרָם לְהָרָן,— אַמָּאָרְשָׁגָעָנוֹגָן!

מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן!
זַיְגָעָן דְּרִיְסָטָע שְׁמִידְעָרְ-יְוָנָגָעָן,
אַנְגָּעָפְּלָטָע זַיְגָעָן לְוָגָעָן:
דָּאָרָט גַּעַנְיְרָעָטָן, דָּאָ גַּעַהְוָיבָן,
סְ-שְׁטָאָרָקָט בְּטָחָוָן, סְ-פְּרִירָט דָּעָרָ גַּלוּבָן;
וּוּ אַוְרָאַלְטָעָן קַעֲמָפְּעָרְזְ-יְוָדָעָם,
זַיְעָרָעָ גַּיְסָטָעָר זַיְגָעָן עֲדוֹתָן:
אוֹוָף דֵּי שְׁלַיְאָכָן בְּיָמָן מָאָרְשָׁוָן:
אָזָן זַיְ טְיוֹטָלָעָן אָזָן זַיְפְּרִין:

מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן!
קֹומְעָן זַיְ פָּזָן גְּרוּוּעָן נְעַכְּטָן,
נִיטָּ מַעָרְ פְּחָדָן פָּזָן פְּאַרְקָנְעַכְּטָן,
נִיטָּ מַעָרְ "אַפְּשָׁרָן", נִיטָּ מַעָרְ "סְבָרָהָן";
מִיטָּ בְּאַגְּנִינָעָן קְוָמָטָן דֵּי בְּשָׂוְהָה:
אַלְטָעָ סְטָעַמְשָׁקָעָם, אַלְטָעָ שְׁלִיאָדָן:
אַיְצָטָ גַּעַטְרָאָטָן פָּזָן "אַטְרָאָדָן":
מְכְבִּיְ'עָרָ אַיְן מְדֻבְּרוֹת,
אֲפְצָוּמָעָקָן בְּרָאָנְדָאָכְזָרוֹת:

מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן! מָאָרְשָׁן!
רוֹנְדָן אָזָן רָאָנָדָן פָּזָן עַרְדְּן-קִיְּלָעָן,
וּוְעָרָ פָּזָן נְעַנְטָן אָזָן מְהָלָךְ.
קֹומְעָן זַיְ אָזָן זַיְן מְחָדָשָׁן,
חַיְמָלְאָנְדָעָרָה, זַיְ זַיְן מְקָדָשָׁן:

מייט לשונות ניט פֿאַרְשָׁטְעֶנְדְּלָעַ,
דאָך מיט הערצעה, ענְלָעַ, ענְלָעַ,
איין די קאמפּן אויסגעקאוועט,
בִּי די שייטערם אויסגעכּאוועט:

מַאֲרָשִׁ! מַאֲרָשִׁ! מַאֲרָשִׁ!
נָאָר זַי שְׁפָאָנוּן, טָאָפְּטָשָׁעַן, טָרָעַטַּן
אוֹן עַס טּוֹעַן זַי בָּאָגְּנִיּוֹתָן;
אָטְטַי זַיְוָרָעַס פָּוָן פָּאָרְצִיּוֹתָן,
איַין די קָאָמְפַּן, איַין די שְׁטָרְרִיּוֹתָן
אוֹן זַיְוָי צִילַּן אוֹן זַי גְּרִיבִּיכְּן;—
דוֹרֵךְ דָּעַם מְדֻבְּרָזָאָמָּד דָּעַם וּוְיִיכְּן,
קוּמָעַן זַיְוָי פָּוָן טְוִיזָּנָטָן וּוּעָגָן;—
"שְׁלֹמִים־עַלְיכֶם, ס'אַיְן דָּאָךְ אַיְינָן....!"

—אַיְינָן דָּעַר גְּלִיבִּיכְּן,
אַיְינָן דָּאָס בְּלוֹטִין!
אַיְינָן דָּעַר גּוֹלִי,
אַיְינָן דָּעַר מוֹטִין!
אַיְינָן די טָרָעָן,
אַיְינָן דָּעַר וּוּרְטָן!
אַיְינָן די הוּיְמָלָאָנָה,
אַיְינָן די שְׁוּעוּרָדִין!
מַאֲרָשִׁ! מַאֲרָשִׁ! מַאֲרָשִׁ!
מַאֲרָשִׁ! מַאֲרָשִׁ! מַאֲרָשִׁ!

דאם פיאנערן-לייד (*)

— וואָס אַיז עַמ, ווועֶר אַיז עַמ ווואָס האָט אַין דער נאָכָט,
אַ פֿאָקָל גַעְזָנוֹן, פֿאָרְשָׁקָלְאָפְטָעַ דערוּוֹאָכָט
אוֹן האָט זַי גַעְזָנוֹן דֻעַם צִיל אַיז דֻעַר ווַיְיטַ?
— עַמ האָבָן פֿאָרְפֿרְעָמְדָטָע דֻעַם גַוְלַ דַעֲלָעָנַט,
עַמ האָט זַי דֻעַר גַוְלַ גַעְשְׁטָאָרְקָט זַיְעָרַ העַנְטַ,—
אָט שְׂטוּיַט דָאָרְט אַ שְׁוֹמֵר אוּיר בָאָרְגְּשְׁפִּיעַ אַונְ שְׁרִיְטַ:
— ס' אַיז דֻעַר צִיל ווָס האָט גַעְרוֹפָן:
 נִיט פֿאָרְשָׁלָאָפָן,
 הַאָפָן, הַאָפָן,
 הַאָפָן ס' זַאָל דַי גַאְוָהַ זַיְן:
 ס' הַאָט דֻעַר לִיְדָן אִים דַעְהָוִיבָן
 לְזַן דַי שְׁטוּבָן,
 גַלְוִיבָן, גַלְוִיבָן,
 גַלְוִיבָן ס' אַיז דַי שְׁעהַ אַיְצַ זַיְן,
 ס' אַיז דַי שְׁעהַ אַוְיךְ דִין !

— גַעְקוּמוּן אַיז אַנְזָאָג ווָס האָט פֿוֹןְס חָרְאַי,
פֿאָרְטְּרִיבָן דֻעַם "פֿרְלָעְמָן" גַעְרוּלְטָעַר אַין שְׁוֹאָרַי
 דֻעַם שְׁטַעְנְדִיקָן "פֿחְדָן" גַעְגְּבָן זַיְן ווּעְרָטַ!
— ס' הַאָט זַיְגָעַן אַין שְׁוֹעְבְּלִינְג גַעְהָוִיבָן זַיְן מַוטַ,
 גַעְגְּבָעַן אִים ווּעְרָטַן דַוְךְ פֿיְיעָר אַונְ בְּלוּטַ,
 זַוְאָס האָט אִים גַעְלִיְטָעַט, גַעְהַיְלִיקָט זַיְן שְׁוּעָרַדַ,
 — נִיְזַן, מִיר זַיְגָעַן קִיְזַן פְחָדָנִים,
 קִיְזַן נַאֲרָאָנִים,
 בְנִים, בְנִים,
 בְנִים בְנּוֹת אַיְןְסַ שְׁטְרִירִיט
 אוֹן מִיר זַיְגָעַן פֿרְיוּהִיְיטְס-לִידָעַ,
 וּווֹ דַי שְׁמִידָעַ,
 וּוִידָעַ, וּוִידָעַ,
 זַוְוִידָעַ אַיְןְסַ קַאְמָס בָאָגְלִיְיט,
 אַיְן דֻעַם קַאְמָס בָאָגְלִיְיט !

(*) פֿאָר מַעְלָא-דַעְקָלָאָמָצְיעַ, סַאָלָא אַונְ כָּאָר.

—עם שטיען אויה העלדן,—אויך יונגע ווי אלטן,
זוי גאנצן די רוויין וווען אינגענער נאָר ָאַלטן,
ס/דערחויבט זוי דער גלויבן וואָס רויָט זוי צום צילן!
—געבעגעגעגע גוֹפִים מײַט לְאַסְט אַוְיכֶן קָאָרָק,
זוי ציט עס צום אָוּצָר אוּהָר יְעַנְעָם זויָט באָרגָן
זוי וויסן עס אַיז נִיט דָוָךְ כִּישׁוֹפָ אַשְׁפִּילָן:
—פָּוֹןְסָמָן עַבְּרָ קָוְמָט אָן עַדָּה,
בָּאַבְּעַדְיוּידָן,
בִּידָּע, בִּידָּע,
בִּידָּע זָאנָן אָן די צִיּוֹת:
צִיּוֹת צָו קָוְמָן נָאָר יְרוּשָׁהָה,
שְׁטוֹרָאָלֶט דָּעַם רְשָׁעָן!
בּוּשָׁה, בּוּשָׁה,
בּוּשָׁה דָּעַם וואָס שְׁטִיּוֹת פָּוֹן ווַיּוֹיטָן,
דָּעַם וואָס שְׁטִיּוֹת פָּוֹן ווַיּוֹיטָן!

—וּאוּהָן גִּיעָן בָּרִידָעָר מֵיט פְּרִירְד אָן גַּעֲזָנָגָג
קָעְמָפָעָה, פִּיאָנָגָרָה, מֵיט רְטָמָס אָן קָלָאנָגָג
הָעַלְדָּן, מְכַבְּיָר גַּעֲלָאָדָן מֵיט פָּעָק ?
—וּאוּהָן־צָוּ חֲבָרִים אוּהָר ווּעְגָּן בָּאָנָאָנָה,
אוּהָר ווּעְגָּן בָּאָקָאָנָטָע אִין אַלְמָנִינִיָּעָם לְאָנָה,
אוּהָר שְׁלַיאָכָן גַּעֲטָרָאָטָן פָּוֹן זְוִיּוּתָס מֵיט הַעַק...?

—חַיָּן מִיר גִּיעָן צָו בָּאַפְּרִיּוּעָן,
צָו בָּאַנְיִיעָן,
שְׁרִיּוּעָן, שְׁרִיּוּעָן,
שְׁרִיּוּעָן — עַם יִשְׂרָאֵל חַי !
אָן מִיר ָאַלְגָּנָן זַוִּי, די זְיִדָּעָם,
שְׁמוּלָעָעָדָה,
עַרְהָסָס, עַרְהָסָס,
זַוִּי לְכָבָד אַיז כְּרָאֵי
אַלְעָז ָאַרְזָאָז זַוִּי זְבָרָאֵי!

דער דאָרֶן אַין מְדֻבֵּר (אלענאריע)

דער דאָרֶן אַין מְדֻבֵּר הָאָט קְנַאֲסָפֵן גַּעֲבָאָרֶן;
פָּאָרְלָאָרֶן
הָאָט ווִיסְטָע דָּעָר שְׂטִיחָמָאַמעָם הָאָרֶץ.
די עַדְיוֹשָׁע מַאֲמָע ווּעַרְתָּ פָּעַטָּעָר אַון שְׂוֹאָרֶץ
אַון פְּרִידִיט זִיךְ
אַון קְלִיְידִיט זִיךְ
אַין אַלְעָ קָאָלִיּוֹן;
די ווּעָנֶן
אַון שְׁטָעָגֶן,
זַיְיָ ווּוִיְיָ אַון פִּירָוָן:
צַו אָוָרְ-אָלְטָע הַיְמָעָן, צַו נְעַמְּטָן אַון ווִינְגָן,
צַו קָאָמְפָן, נְצָחָנוֹת — די הַעַלְדִּישׁ עַזְנִיגָּן,
וּוּאָס זַיְנָעָן פָּאָרְשָׁרְבִּין מִיט בְּלוֹטָן אַון שְׂוִ依ְיסָן,
פָּן יְוָנָגָעָן וּוּאָס ווּיְסָן — זַיְיָ ווּיְסָן:
אוֹ בְּרִיקָן פָּן אָוָנָטָן, זַיְיָ זַיְנָעָן פָּאָרְבָּרָעָנָטָע
אוֹ וּוּאָו נָאָר זִיךְ ווּעָנְדָן, זַיְיָ זַיְנָעָן דָּעָרָקָעָנָטָע,
פָּן אָוָנְדוּרָעָ אַבָּותָה — די באָכָעָס אַון וּיְדָעָס
פָּן אָוָרְ-אָלְטָע צִיְיטָן — די אַיְנְצִיקָעָ עַדְוָת
פָּן אַלְזָן וּוּאָס פָּאָרְשָׁרְבִּין, פָּן אַלְזָן וּוּאָס גַּעַשְׁעָעָן.
זַיְיָ הַאָבָן גַּעַזְעָן:
די וּוּעָלָט וּוּאָס פָּאָרְגָּאָנָגָעָן. די וּוּעָלָט וּוּאָס פָּאָרְלָאָרֶן.
זַיְיָ הַאָבָן גַּעַזְעָן דָּאָס ווּידָעָר-גַּעֲבָאָרֶן —
וּוּעָן הַיְיָנָט הָאָט פָּן נְעַכְתָּן אַנְגִּילָד אַפְּגָנָעָרִיסָן;
פָּאָרָאָנָעָן אַמְוָנה, זַיְיָ נְעַמְעָן אַפְּ גְּרִיסָן
פָּן בְּנִים אַון בְּנוֹת — די שְׁוֹמְרוֹם די נְיִיעָן!
זַיְיָ זַיְן מְקַבְּלִיְפָנִים די אַיְנִיקָלָעָךְ טְרִיעָה:
מִיט בְּרָכָה פָּאָרָמָעָשָׁים אַון גַּרְוִיסָעָר גַּבְרוֹה —
סְ'אָט גּוֹלָן גַּעַיְתָמָעָט, קִיּוֹן סְפָקָות, קִיּוֹן סְבָרָה!

דָּעָר דָּאָרֶן אַין מְדֻבֵּר הָאָט קְנַאֲסָפֵן גַּעֲבָאָרֶן;
די נְעַכְטִיקָעָ ווּעַרְטָן דָּוָרָךְ דָּוָרוֹת פָּאָרְלָאָרֶן,
אַיְצָט וּוּרָן גַּעֲרִיסָן פָּן חִיה/שָׁעָ צִיְינָה,

פָּוֹן מְדִבֶּר־שָׁאַקָּאָלָן, פָּוֹן מְרוּקָעָנָעַ בֵּינָנָא,
 פָּוֹן אַמְּדוֹן אָוֹן זְוַמְּפָן פָּוֹן צִיּוֹן פָּאַרְכָּלְבָּן,—
 זַיִוְוָעָרָן גַּעֲזָאַמְּלָת, וַיִּפְּרָעָל גַּעֲקָלִיבָּן:
 פָּוֹן בְּרוֹסְטִיקָעַ יְוָגָנָעַן, דִּי קִינְדָּרָעַר פָּוֹן גַּלוֹת,
 דִּי קִינְדָּרָעַר וַוָּאָס וַוִּיסְמָן פָּוֹן אַלְעָבָהָלוֹת:
 — פָּוֹן שְׁקָרָאָר אָוֹן בְּרָאָנָרָן, פָּוֹן שְׂוֹאַרְצָן אַבְּלוֹת:
 זַיִוְיְטָבְּלָעָן זַיִר אַיְצְטָעָר פָּוֹן גַּלוֹת נְבָלוֹת:
 אַטְט וַעַט מַעַן זַיִוְיְטָמָעָן פָּוֹן אַלְעָבָהָלוֹת,
 מִיטָּהָמָעָר אָוֹן קָאָסָע, מִיטָּשׁוּעָרָד אָוֹן מִיטָּשְׁטָעָקָן:
 אָחִיּוֹם צָו בָּאַשְׁיָּצָן דִּי עַדְרִישָׁע מַאֲמָעָן
 גַּעַשְׁלָאַסְעָנָעַ רְיִיּוֹן צְוֹזָאַמְּעָן, צְוֹזָאַמְּעָן:
 מִיטָּפְּרִירָד אָוֹן בְּמַחְוָן מִיטָּפְּרִילִינָג גַּעַזְגָּעָן,—
 מַעַן הָעָרָט זַיִוְיְדָעָה עַכְּבָּסָם, מַעַן הָעָרָט זַיִוְיְדָעָה!

אָוֹן סְפָּטָאַנְצָן דִּי קִינְדָּרָעַר דָּעַם "הַוִּירָא" בַּיּוֹם דָּאָרָן...
 דָּעַר דָּאָרָן וַוָּאָס פְּלֹזִים אַיוֹ פָּאַלְמָעָ גַּעַוּוֹאָרָן;
 צְעַבְּלִיטָם אָוֹן צְעוֹזָאַקְסָן מִיטָּפְּרִילִינָג אָוֹן לְעָבָן:
 דָּאָס הָאָבָן דִּי יְוָגָנָעַן דָּעַם לְעָבָן גַּעַגְעָבָן:
 דָּוָךְ וּוְאַרְיָמָעָ בְּלָטוֹן, פָּוֹן הָעַרְצָעָר דִּי וּוְאַונְדָּן;
 עַם הָאַט זַיִוְיְדָעָה שְׁטָמָם צָו גַּעַשְׁכְּטָעָ גַּעַבְּנָדָן!
 גַּעַזְעַטִּיקָט הָאַט עַדְרָ זַיִר, גַּעַטְרוֹנוֹנָהוּ הָאַט דָּאָרָן,
 דָּעַר דָּאָרָן וַוָּאָס הָאַט אַיְצָט דִּי קְנָאָסָפָן גַּעַבְּאָרָן,
 מִיטָּמָוָל אָוֹן בְּרָכָה אַבְּלוֹת פָּאַרְלָאָרָן!...

אָוֹן סְפְּרִיּוֹעָן זַיִר מַאֲמָעָם, עַם פְּרִיּוֹעָן זַיִד טָאַטָּעָם,
 בָּאַבְּעָם אָוֹן זַיִדָּעָם, פָּאַרְאַטְעָנָעָן לְאַטְעָם:
 "נִישְׁקָה, נִישְׁקָה", דָּאָס הָעָרָט מַעַן פָּוֹן זַיִדָּן.—
 "עַם וּוּעַט נַאֲךְ דָּעַר מַאֲרָגָן מִיטָּשׁוּעָנָס בְּאַקְלִיּוֹדָן"...

ס'שוורט א' שיף

א' שיף אויפֿן ים מיט מאסתרכוים און רודער,
דעָר שַׂיְּפִּסְּקָאָפִּיטָּן אֶן אַיְּגָעָנָר בְּרוֹדָעָר,
מַאֲטָאָזָן פַּאֲסָאָזְהָן,—צְוֹאָמָעָן אַ קְיָוָתָן:
זַיִּצְּטַ צַוְּ אַחֲּטָן מִיט בְּרָכָה בְּאֶנְגָּלִיָּת,
אַיְּנָמָאָנָעָן יְרָוָשָׁת פָּוָן אַוְרָאַלְטָעָ צִיּוֹתָן,
זַיִּזְיָעָן עַם תָּוָאָפָּה, זַיִּזְיָוָן אַבָּרִיטָן:
זַיִּזְיָעָן גַּעַרְיוֹנִיקָטָן,
עַם הָאָטָן זַיִּדְעָר גַּלְיוּבָן אַיִּן מַאְרָגָן, גַּעַרְיוֹנִיקָטָן.—
גַּעַמְיוֹנָזָאָמָעָר גַּלוֹתָן,—דעָר אַיְּגָעָנָר פְּרִיעָר,
חָאָט טִיף אַיִּין דֵי הָעָרָצָעָר אַוְסָגָעָקָרִיצָט — «פְּרִיעָר!»
פְּרִיעָר צַוְּ לְעָבָן אַיִּן לְיִכְן גַּעַוְאנָגָעָן!
«פְּרִיחָוִית צַוְּ הַאֲבָן הָאַרְצָנָס-הָאַרְצָנָס!»
«פְּרִיחָוִית צַוְּ בּוֹיְעָן אַיִּן פְּלַאֲגָנָז!»
«פְּרִיחָוִית פָּאָר קִינְדָּרָעָר צַוְּ לְעָבָן אַיִּן טָאנָז!»

א' שיף אויפֿן ים וואָס פִּירְטָן צַוְּ אַחֲּטָן:
גַּעַרְאָנְדוֹגָטָעָ בְּרוֹדָעָר גַּעַסְטוּמָפָלֶטָן וְוַיְּשַׁקְּלָאָטָן,
מִיט הָעָרָצָעָר וְוַיְּבָעָכָר מִיט טְרָעָרָן פְּאַרְטִילְטָעָר,
מִיט רְחוֹתָן אַיִּין שְׁרוֹדָם, מִיט אַלְעָ גַּעַשְׁפִּילְטָעָר,
מִיט יְעָדָן גַּעַטְרָוְנָקָעָן פָּוָן בְּעָכָר דֵי טְרָעָרָן,
מִיט יְעָדָן גַּעַוְאנָגָעָן סְגַעְזָאָגָן פָּוָן נִיטְרוּוֹעָן...
פָּוָן מְתִימָן דֵי בְּעָגָעָר אַיִּן נְעָמָעָן, אַיִּן אַרְזָוָן;
פָּוָן נְסִיסָת דֵרָר בְּאַרְכָּלָעָן נְאָךְ לִיגְטָן אַיִּן זְכָרוֹן,—
דָּאָס אַלְעָ אַיִּז פְּאַרְשָׁאָלָטָן, סְאָ וְוָסְטָעָה בְּהָהָה!
דָּאָס אַלְעָ אַטְמָאָט גַּעַאְיִיבָּגָט דִּעְם גַּלְיוּבָן אַיִּן גַּוְלָה!
דִּעְם זַיְּנָעָן פָּוָן מַאְרָגָן אַיִּן הָאָרְץ אַיְּנָגָעָקָרִיצָטָעָר!
דָּאָס רְיִיסָט זַיִּךְ פָּוָן הָעָרָצָעָר, אַט אַיְּצָטָעָר, אַט אַיְּצָטָעָר!—
וּוּן שַׂיִּפְּ אוֹיפֿן ים וואָס הַוּבָט זַיִּךְ אַיִּן וְוָאַרְקָט זַיִּךְ
וּוּן שְׁטוּרָם רְיִיסָט זַיְּנָעָן וואָס לְיוּטָרָט אַיִּן שְׁאַרְקָט זַיִּךְ
אוֹן אַלְעָ אַיִּז גַּעַוְיָוָן אַיִִּין אַלְעָ אַיִִּז גַּעַוְעָלִיגָט! ...
סְאִיִּז יְעָדָעָר גַּעַדְעָבָנָיֶשֶׁ אַיְּצָטָעָר גַּעַהְיִילִיגָט!

און ס'אָקערט די שיף איצט די בוואָליעס ווי גריידעס,
 אויך מייעעם אומַּקְּלִיעַן און מאָכְּן מְרִידּוֹת:
 זוי האָבָּן פֿוֹן ווּוִיטְּנָס האָרִיזָאָנְטָן דְּרוֹזְעָן;
 עס האָט זוי די גָּאָלָה מְקָדֵשׁ גְּעוּוֹן,
 מִיטּ גִּינְגָּאָלֶר בָּאַלְּוִיכְּטָן מִיטּ קְדוּשָּׁה-גְּעוֹזָאנְגָּעָן,
 סִימְלְּאָנְיִישָּׁע טָעָנָר פֿוֹן סְעָרְפָּן אָוּן שְׂטָאָנְגָּעָן:
 דָּאָס אָיו עס דָּרָר אֲנוֹזָאָג פֿוֹן מִיטּוּעָם אִין שְׁטוּרָעָם,
 דָּאָס אָיו עס דָּרָר אַנְהָוִבּ, עס זְעָמָן זְרָךְ דָּרָר טְרוּעָם,
 אָן אַיְגְּעָנָר מְעָקָא, אָן אַיְגְּעָנָר גְּלִילִקְּ!
 פְּאָרְבְּרָעָנְט זְיוּנָעָן בְּרוּקָן, קִיְּזָן וּוּנָעָן אַוִּיפָּחָן צְרוּקָן! —
 פְּאָרְוִים מִינָּעָן בְּרִידְעָה, מַאְטְּרָאָזָן, קָאָפְּיִיטָאָזָן! —
 עס אָיו נָאָר אָמָּאָרְגָּן פֿאָרָן וּוּאָגְּלָעָר פֿאָרָאָן!

מיין נייער אַדְרָעָם.

"יענְקָל בְּטָלָן" רָוֶטֶט מעַן מִיר, כ'בֵין אַ גְּלוּתִיקִינְדָּה:
 פְּאָרְטְּרָאָכָט, גַּעֲבּוֹיָן אָוּן דְּעָרְצִיָּגָן, זּוּי אַ צּוֹפָאָל אִיןָם וּוּנָמָן.
 מִין אַדְרָעָס? — אַ לְּאָנָה, אַ שְׁטָאָטָם, אַ הְּיוֹן מִיטּ אַ דָּאָר,
 אַן אַ גָּאָס צְוּוִישָׁן שְׁטִיבָהָר, אַ סְּרָה, אַ סְּדָה,
 מִיטּ שְׁבָנִים, אַזְוִי וּזּוּי אַיךְ אָוּן דָו,—
 מִיטּ גָּאָרְנִישָׁטּ מַעַר אִין גַּעֲדָאָנְקָעָן וּזּוּי אַ בִּיסְעָלָעָר דָו
 אַן אַ מָאָל אַ לְּאָנָה, אַ שְׁטִיףָ אָוּן אַ גַּעַשְׁרִי,—
 זּוּי זּוּי דָאָרָט מִינָעָן שְׁבָנִים, זּוּי.

בֵין אַיךְ הִיּוּסְטּ עַם "יענְקָל בְּטָלָן", אַ גְּלוּתִיקִינְדָּה,
 סְתִּים אַזְוִי וּזּוּי אַ בְּלָעְטָל אַלְגִּים וּוּנָמָן,
 אַפְּלִיו פֿוֹן אָנָן אַלְטָן דֻּעָמָבּ וּזּוּי מִין שְׁטָאָטָם אִין גְּעוּוֹן?:
 וּוּרְחָאָט דָעַן נִישְׁטָט דָעַמְבּ גַּעֲקָאָנְטָן אָוּן גְּעוּוֹן? —
 סְזִוְינָעָן צְוּוִיָּגָן אַפְּגַּעַבָּרָאָכָן אָוּן פְּאָרְטִיקִינְטָן,
 סְזִוְינָעָן פִּינְגָּלָן דִּי נַעֲסָטָן הַקָּרָאָר אָוּן פְּאָרְצִיקִינְדָּה...
 אַכְּבָעָר, שְׁטָאָטּ בְּלִיְבָטּ שְׁטָאָטּ,
 סְאִין נִישְׁטָט סְתִּים אַ וּוּיְנָעְדִּיקָע וּוּרְבָעָן, סְאִין נִישְׁטָט סְתִּים...

אייך, דער "יענקל-בטלן", ביזן אויך אַקיינְד פֿון פֿראָגרעַם —
וּזְאוֹ אַיךְ וּזְאוֹן? — אַיר וּזְוִיסְטַן שְׂוִין מִין אַדרְעַם;
אוֹן וּזְאַס אַיךְ מַאֲךְ אוֹן טֹו? —
נִישְׁטָא קִין רֹו, נִישְׁטָא קִין רֹו.
"יענקל-בטלן" מַעְגַּ מעַן יָגַן.
"יענקל-בטלן" מַעְגַּ מעַן זָקְטָן פֿון דִּי בִּינְעָר אַוִּיסְנָאָגָן.
זַיְינְ אַידְרָעַר טְרָאָפָן בְּלוֹט אָנוֹ אַטְעַמְּצָאָג,
וּוּרְטַ נִישְׁטַ גְּעוּוֹוְיִינְ אָנוֹ גְּעַמְּסָטַן אַוִּיפְ מָאָס אָנוֹ וּוְאָגָן;
וּוְיִסְ אַיךְ נִישְׁטַ — צֹ דָאָרָה אַיךְ זַיְינְ מַלְאָךְ אַידְרָעַר מַעְנְטָשָׁ
כְּלָעָב אָנוֹ בֵּין שְׁטָעַרְבָּילִיךְ, שְׁעַלְטַ אָנוֹ בְּעַנְטָשָׁ
וּוְיִיְ דָּאָרטָן, זַיְיַ — דִּי פְּרִיסְטָרַ פֿון פֿראָגרַעַם,
די וּזְאַס הִיטָּן מִיןְעַ זַיְינְ אָנוֹ בָּאַשְׁטִימָעַן מִיןְ אַדרְעַם....

כְּבִין אַ גָּלוֹתִיקִינְד אָנוֹ אַלְצַ אַיזְ בַּיְ מִיר פֿאַרְשִׁירְבִּין,
נִישְׁטַ וּוְ פְּרָעָל זַיְינְעַן מִיןְעַ טְרָעָן אַוִּיפְגָּעָלְיִיבָּן.
יאָרָן חָאַלְבַּיְ פְּאַרְעַטְעָנָעָ, אַוִּיפְגָּעָוְאַכְטָעָ אַיְן זְכָרָן,
יאָרָן לְאַנְגְּבָאָגְרָאָבָעָנָעָ, אָנוֹ מַצְבָּה אָנוֹ אַיְן אַרְוָן,
וּוְאַס אַוִּיפְ בָּאַפְּלִינְגְּלָטָעָ,
בִּיכְרַ מִיןְעַ מִיטַּ גַּעַשְׁכָּטָעָ אַוִּיפְגָּרִיבָּן, אַוִּיפְגָּזְגָּלְטָעָ,
דְּעַרְמָאָנָעָן מִיר, דָעַם "יענקל-בטלן", אַיְן מִיןְ נָאָמָעָן:
סְאַיזְ גַּעַשְׁכָּטָעָ פֿון מִיןְ שְׁטָאמָ אָנוֹ יְחָסָ — זָגָ אַיךְ אַמְּן....

כְּיוֹלְ נִישְׁטַ מַעְרָלְעַמְּנָס זַיְינְ אָנוֹ קִיְינְעָמָס נִישְׁטָן!
קִיְינְ אַיְינְעָמָס נִישְׁטָן!
אַלְצַ וּזְאַס סְאַיזְ אַיְינְגָּס אָנוֹ גַּעַרְעַטְלִיךְ מִיןְ, וּוּלְ אַיךְ שְׁוּעָרָן
סְיַאְלַ מַעְרָלְ נִישְׁטַ זַיְיַ גַּעַהָעָרָן,
אָטַ דִּי פְּרִיסְטָרַ פֿון פֿראָגרַעַם,
די וּזְאַס הִיטָּן מִיןְעַ זַיְינְ אָנוֹ בָּאַשְׁטִימָעַן בָּאַשְׁטִימָעַן!

נָעַם אַיךְ טְרָאָכָטָן וּוּגַן תְּכִלִּית, פְּאַרְ מִיןְ גִּיסְטַ אַתְּיָקָן.
טְרָאָכָטַ אַיךְ פֿון נְסִינוֹתָ אָנוֹ פֿון שְׁטָעַנְדִּיקָן זְוַךְ בִּיקָן.
טְרָאָכָטַ אַיהֲ, "יענקל-בטלן", מִיטַּ אַלְעַמְּעַן צְוּלְיִיךְ:
כְּבִין דָאָךְ אַוִּיךְ מִיטַּ עַשְׂרוֹת אָנוֹ מִיטַּ יְחָסָ רְיִיךְ.
סְקָלָאָפְטַ אַוִּיךְ מִיןְ הָאָרָץ, יָא, סְאַיזְ קִיְינְ אַנְדָרָעָן וּוְיִמְיןְ,
אַהֲרֹןְ וּוְיִזְיַ אָנוֹ זַיְינְ.
מִיטַּ אַ רִיטָם אָנוֹ מִיטַּ טָקָטָן:
אַהֲרֹןְ וּזְאַס זָגָטַ מִיר, אָנוֹ מִיןְ דָאָזְיַ אַיזְ אַ פְּאָקָטָן.

אוֹזֶן זִיךְרָנוּן, בַּאֲרוֹנֵינוּ
אוֹזֶן אַיִינְגְּרָעַדְתָּן פָּחָה, קָוָם אַינְגָּרְלִיכָּן שְׁטוֹרִוִּיטָן
גִּישָּׁת מַעַר נְעַזְוָנְד זַיְן אַיִן דָּעַם וַיָּמִן!

לאו איך זיך אויפֿן זונג אחים און עס פֿאַלט אָוּוֹף מֵיר אַ שְׂטוּין.
ס' איזו דער שטויין, וואס זאנט מיר און, ווי וווײַיט צו גײַז....
מייט האָק און פֿאַק,
מיינַן מִין לְעַבְּדִיםַן גָּלוּתַזָּק
אוֹן מוֹן אלְעַד שְׁמָר זְיַין אָוּוֹף דָּר וּוְאָךְ,
מייט מִין גָּלוּתַזָּק אָוֹן מַאֲמָעַ-שְׁפָרָאָךְ;
אַ נֶּקְאָמִינָה קוֹן וּוּם.—
קוֹן דָּעַם אָוֹן דָּעַם;
צַוּ וּוּלְכָן לְאָנֵג בְּרוּיָעַן? — מִין גָּלוּתַזָּק אַיז דָּאָךְ לְיִיכְתַּב צו פֿאַרְשְׁטִיּוֹן....
גַּארְטָל אִיךְ מִינְעַן לְעַדְנוֹן אָוֹן אָוֹן אִיךְ הַאֲלָט אַין אַיִן נַיִן,
דאָס זאנג אִיךְ, "יעַנְקַלְבָּטָן", אַיז אוּיד פרָאָגָרָעָם,
אָוּוֹף די שלְיאָכָן, די וואָס פִּוּן צו מִין אַיִיגָעָנָם אַדרָּעָם!

פֶּאָר דַּעַם בְּטַלֵּן וּוֹאָס אִיךְ בֵּין:
מִימִיט דְּרוּי טַעַכְתָּעָר, זִיבָן זַיִן,
וּמְעַמְּנָן דְּמוּיוֹן אָזְן שַׁבְּתָהָרָן, אִיז גַּעֲוָעָן אַלְעָן בֵּין אַוִּים. —
אַזְוֹז קַלְיָן קָאָן אִיךְ, זַיִן, אַזְוֹז גַּרְוִיס....!

שעם איר זיך פאר מיאן "בטלנות", פאר וויב און קינד
אצינדר :
ס'איין א בושה מיר, נישט צו זיין מיט מענטשן גלייד:
אזא ווי איזד, וואם איז אוייכעט גרויס און יהודז'יך
און גאנדענ'דיך דיין,
און מיט יראת'הכבוד עסטט מיר דאונגנע גיין...
און וועגן זיער יהום,
זוייס איך עט:
או אַלְעָן אַיּוֹ זַיִן אַנְגַּעַקְוָמָעַן פָּוּן מִיּוֹן זַיְדָנָס אַדְרָעָס
אונ זיין רוחן עט — "אן אייגענער פראנְגֶּרְעַס"

האט דער ווינט פון וועג מיד א גראם געבראכטן:
 "דיין ווידערגעברט, ר' יענקל, אויז אויפסנוי פֿאָרטראָכט,
 מיט דיין קומ, מיט דיין גאנצֶן געביין, —
 נאר נישט ווינען זאלסטו יענקל, נאר נישט ווינען..."

גְּלוֹיכֶט ר' יענקל זיינע פֿלְיוּצָעָם אוּוּם
 אוּין זַיִן גָּאנְצָע גְּרוּיסָם:
 ס'מְאַנט אָצְּינְדָּר ר' יענקל דָּרָך אָרֶץ פֿאָרָר זַיִן שְׁטָטָם!
 זָאַל מְעַן ווּעַן אָפְּרוּזָן, זָאַל מְעַן ווּקְּ נְעַמְּן פֿלוּטָן אָוּן צָאָם!
 ס'גְּנוּיט ר' יענקל אֲהֵיָּם אָצְּינְדָּר פֿוּן'ס גָּלוּת אָוּן מִיטָּרוּם:
 נִישְׁקָשָׁת ס'מָעָג אוּיד זַיִן ר' יענקל אָבִיסְעָלָע גַּעֲבוּגָן אָוּן לָום...
 אָכְבָּעָר הַיּוּם אוּיז הַיּוּם מִיטָּן גָּאנְצָן קְלָאָפְּעָרְגָּעָזָיג!
 אָוּן אָגְעַטָּאָדוֹאָנָט אָוּן אָנָּן אָשְׁטִיג!
 ס'אוּזָן ר' יענקל מַעַרְקִין "בְּטַלְן" נִישְׁטָם, אָ נִיּוּן!
 ס'אוּזָן ר' יענקל נִישְׁטָם מַעַרְקִילִין! —
 שְׁרִיבְּכֶת אַיִיךְ אַיִן, אַיִן בִּיכְעָלָעָךְ, אַיִר פֿרִיסְטָעָר פֿוּן פֿרָאָגָרָעָם,
 דִּיאָוִיפְּ אַלְעָ קָאָנְטִינְגָּעָטָן—ר' יענקל'ס נִיעָם אָדְרָעָם!

דָּעָר סְפָּר הַכְּלָל

I

איַן שאָטְנְדִיקָע ווַיַּנְקְלָעָן ווּעַן נַאֲכָט פֿאָלָס צָוָה
 ווּעַן אַלְצָ אַיִן רְוַיְנָעָן-שְׁטָטָטָט אֲהֵיָּם גִּוְּיָט זַוְּנָה רָהָה
 זַעַט מְעַן הוּבִּין זִיךְּ גַּעַשְׁטָאָלָטָן:
 ס'זַּיְינָעָן גַּיְסְטָעָר צְוַיְשָׁעָן חַוְּבָות בָּאָחָלְטָעָן
 אָוּן זַיִן קּוּמָעָן אַיִינְצִיגְוּזָיְזָ פֿוּן דָּא אָוּן דָּאָרָט —
 ס'הָאַט קִין נַאֲמָעָן נִימָט דָּעָר אָרָט,
 קָאָנְדְּצִיְיכָעָן אָדָעָר שְׁפָרָאָה,
 הַעֲרָסָט קִין ווּיַּנְעָן נִימָט, שְׁטִיכְעָרִיָּעָן אָדָעָר לְאָה.

אוּן זַיִן קּוּמָעָן נַאֲקָעָטָע ווּיַּאֲנַצְּיָט פֿוּן בְּרָאָשִׁית,
 אָפְּגַעַשְׁטָעָמְפֿלָעָ מִיטָּן מַעַרְעָן אָוּן מִיטָּן רְשָׁוֹת,
 דָּאָס אוּזָן גַּעַוְּעָן אָוּן קָאָן נַאֲךְ זַיִן:
 ס'זַּיְינָעָן קָרְבָּים מַעְגְּלָעָךְ דִּיּוּן אָוּן מִין
 מִיטָּן נְשָׂמוֹת גַּעַלְיוּטָעָרָטָע, —
 דִּיּוּן עַדְ דָּעְרוֹוְיָטָעָרָטָע,

דאס זיינען זוי אויפֿן וועג צום רבונו של עולם,
וועגען פייניגונג און וועגען גולם,
וואס שפּריזט דרי ערדרה חמאלאַצְלָן און רענירט,
וואס פֿוֹרט דעם אַפְּנָעָנָאָרטָן כלְּ אַרוֹם אָן פֿאָרָפּוֹרט
מייט אָן אויסגעערימָטָן גְּרוּמָאָסָם,
מייט באַהָאַלְּטָעָנָעָם פֿאָרָאָטָן אָן האָסָם,
שטענדיג נאָר מיט רונָה, אָן רחמים אָן אָן דִין
און ס'וווּסְטָטָם עַם קְיֻנְעָרָה קְיֻנְמָאָלָה נִיט וּאוֹהָיָן
וּוְיִוְיִיט אָן וּוְיִלְאָנָגָה,
ס'קָאָן נאָר דּוּיעָרָן זִוְן נְגַנְגָּן....

טיילט זיך אָוּס אַזְקָה פֿוֹן אלְעָמָעָן אָרוּם,
אַבְּאַינְקָעָ אָן קְרוּם אָיז זַי אָן לְוָם
און אַין צִיטָעָרְדִּיקָעָ פֿאָנְגָּעָרְבִּינְדְּלָעָ אַצְרוּסָן הָאָרֶץ זַי טְרָאָגָט,
ס'אָיז אַלְזָאָז וּוּאָס ס'אָיז פֿאָרְכְּלִיבָּן אַיָּה, ס'אָיז אַלְזָאָז וּוּאָס זַי פֿאָרָמָאָגָט,—
אַצְפְּלָדִינָעָם, נַאֲךְ וּוּאָרִים אָן מִיט לְעָבָן,
וּוּאָס נַאֲתָן אַלְיָין האָט אַיָּר גְּנַעַבָּן;...
זַי וּאַלְטָט עַם כְּבִיבָּלָ בְּרַעְנָעָן ס'אָלְדָאָרָט עַדְתָּ זְגַעַן
און שְׁפָעַטְעָרְצִי, זִוְן מַאיְעָסְטָעָטָ פֿרְעָנָן—וּוּעָמָעָן אַנְצּוּקָלָאָגָן,
עַר זַאֲלָעַטְעָרְזָן וּוּרָע עַם האָט דּעָם עַרְדִּישָׂן גְּיָהָנוּם רְנִינְרָט,
וּוּרָע ס'הָאָט אַלְזָאָז אַין בְּלֹוט דְּעַרְתְּרָוְנָקָעָן — וּוּרָע האָט
דאָס גְּעוּזָעָן אָן גְּעוּזָוָגָן אַוְיכָ נִיט עָרָה, — גָּאָט....?

II

דעָר סְךָ חַכְּלָ אָיז גְּעַמְּאָכָט אָן דּעָר תּוֹכָן זָאָגָט גָּאָרְנִיט.
פֿוֹן מֵיָּן שְׁלַעַטְמָן שְׁכַּן פֿעַלְתָּ קִיְּן הָאָרְנִיט.
אַפְּאַטְיִישׁ צִוְּלָט דּעָר קְבָּרוֹתִיאָן דִּי פֿאָסִיקְלָעָ אָן נּוֹלָן,
סִילְוָעָטָן צְוִוְּשָׁעָן חֹרְבָּות אַיְנָגָה לִילָּט אַין טְוּלָן,
זּוֹכָן אָוָם גְּדַעְכְּבָנִישָׂן פֿוֹן אַיְנָגָעָן אָן פֿרְיוֹנָם,
די פֿוֹן נַעֲכָטָן אַפְּגָעָשָׂאָפְּעָנָעָ, פֿאָרְגָּעָסָעָן פֿוֹן חַיִינְט.

לְאַקְאָנִישׁ עַנְטֶפְּעָרָט יְעַדְעָלָר אָן גְּלוּיכָן וּוּרָט אַוְיסְגָּעָלָאָכָט,
מַעְפִּיסְטִישׁ קִיְּבָט אָן אַיְדָלָמָאָן — «אַלְזָאָז אָיז אַוְיסְגָּעָלָרָאָכָט,
ס'אָיז קִיְּן עַיקָּר נִיט פֿאָרָאָן אָן קְיֻנְמָאָלָה נִיט גְּעוּזָעָן,
גָּאָרְנִיט אָיז גְּעוּזָעָן צַוָּעָן,
ס'הָאָט שְׁוּרָדָר בְּלֹוִזָּ אַשְׁטִיף גְּעַטָּאָן אָין «פֿרְעָמְדָן'ס הָאָגָט» —
וּוְיִ בְּאַקְאָנָט דּאָס אָיז, וּוְיִ בְּאַקְאָנָט....

דעך הכל אויז געמאכט און די אלטער מאסקע פאלט
און ב'וועס עס אלץ ניט וואו איך האלאט,
וואס ס'יאָל אצינדר מײַן אמונה זיין, או ערעה ווערט באלוונט
או רוחץ בליבט געקרוינט,
או אחוריות אויז ניט און קינעער דעקט דעם חוב —
וואָרֶזֶשׁ לִיגְטַּ דָּעַר אֲנָהוֹבַּ פָּוּנִים סָוָה ?
וואו זאלן זיך מײַנְעַ בְּלִיקָן וּוּנְדָן, וּוּאַהוֹן מִיְּנָעַ טְרִיטָ ?
אויף וועלכַּן בערגל, פָּוּן אַיְגַּעַנְעַ כָּאַטְשׁ אַ גְּלִידָ ?
וואו לִיגְטַּ דָּעַר אֲנָהוֹבַּ פָּוּנִים כִּישׁוֹרַלְאַבְּרוּינַט. זַיְן אַוִיסְלָאָו ?
ס'איַז. פָּוּן צָעַר אַן צָאָר דָּעַר אַוִיסְגָּאַס
הַאֲלָכְבְּ-פָּאַרְשָׁוִינְגַּן.
דעך דְּוּזְ-גַּעַפְּ-אַרְבְּטָעָה, מַאֲסִיקְרָטָעַ לִיגְנַּן
רוֹפְּטַ צָו קְרִיְגַּן. קְרִיְגַּן.

III

הַאֲטָט אַ שְׁטָרָאַל פָּוּן אַמְתָּ אַיְזָ'ס מְדֻבֵּר זַיךְ בָּאוּוּזָן :
ס'הַאֲטָט דָּעַר חַוְשָׁד זַיךְ צַוְצִינָרָן אַן עַס וּוּעַן זַיךְ רִיזָן !
ס'הַאֲבָן וּוּעַן אַוִיכְגַּעַפְּ-עַפְּעַנְטַ טְוִיזָן שְׁלִיאָקָן !
וּוְאָקָסָן אַוִיסָּ דָּאָרָט פָּאַלְקָסְ-אַרְמִיָּעָן זַיְן וּוּאָקָן, וּוּאָקָן !

בָּאַפְּעַקְלַט אַן בָּאַלְאָדָן, גַּיְוַת דָּעַר וּוּאַנְדְּרָוּאָגָן בָּאָרָג אַרְוִיפַּ מִיט גַּעֲפַעַם,
מִיט עַלְהָ, זַעַק מִיט יְרֹשָׁות אַנְגַּעַלְטָעַן ;
ס'קְוּמָן צְוָרִיךְ דִּי גַּלוֹתִיקִינְדָּה, אַט דִּי הַאֲלָכְבְּ-פָּאַרְשָׁפְּלִיטָעַ
נִיט מַעַר דָּעַם נָאָמָעַן צָו פָּאַלְיִיקָּעַנְעַן אַן אַוִוָּה אַ אַרְאָגָן וּוּאָרָטָן !
נִיט מַעַר אַיְינְצָוָרָבָן יְעָרָן גַּעַדְאָנָק אַ צָּאָרָטָן !
ס'וּוּלָן זַיְן אַן אַיְינְקִילְעָדָר חַבּוֹת אַיְינְמָאָנָעָן, —
מַעַגְעַס זַיְן מִיטָן שְׁוֹפְּרָבְּלָאָזָן, ס'מַעַג אַוִיךְ זַיְן מִיט פָּלָאַטְעַרְדוּגָעַ פָּאָנָעָן !
אַן מִיט הַעֲרָצָעַר פָּוּן שְׁטָאָל אַן אַיְזָן, גַּעַשְׁמִידָטָע !
ס'מַעַג אַוִיךְ זַיְן מִיט בְּלֹטְ-פָּאַלְאָאַפְּעַנְעַן וּוּיְיַן צְנוּלִיטָע !
אַן מִיט נָעַגְלָ אַן צִיְּן, אַיְזָ'ס גּוֹלְמָ'ס הַאֲלָדוֹן זַיךְ אַיְינְצָוָיָיסָן !
אַן מִיט גּוֹאָלָד דִּי זָוָן פָּוּנִים הַיְּמִילְ-שִׂוְיד אַרְוִיסְצָרוּיָיסָן
זַיְן אַזְוָן אַלְעָ שְׁאַמְנָדִיקָע וּוּינְקָלְעָן, שְׁטָרָאָלָן צּוֹטְיַילָן,
זַיְן זָאָל אַוִוָּה גְּלִיוֹיךְ דִּי קִינְדָּעָר פָּוּנִים מַאְרָגָן הַיְּלָן,
אוֹ מַעַנְטוֹשׁ זָאָל אַגְּנָעָמָן מַעַנְטָשְׁלִיכָן גַּעַשְׁטָאָלָט !
אוֹ דָעַר שְׁוֹאָכְיַינְקָעָה אַט דָעַר וּוּאָס פָּאַלְטָע,
זָאָל אַוִיכְשָׁטִיטָיָן קַעַנְעַן אַן בָּאָגָעָרָן, —
אוֹ מַמְשָׁלָה פָּוּנִים גּוֹלְמָן זָאָל דָאָךְ אַמְאָל אַוִיכְהָעָרָן !

שטרעם איך אויס מײַנע הענט צו איך פָּן וויטן!
ב'קאנַן עס חוֹטֶם זיין אָן אַיך ווֹיס זַיִּה, דֵי באַדְיוֹטַן!
ווַיַּנְתַּש אַיך מַזְלָטֶוב אַיך זַקְנִים אָן אַיך סִינְדֶּר אַיך דֵי ווֹגָן!
מוֹלְטֶוב דֵיר צַיּוֹנָעֶרֶת, וַאֲאוֹ אַורְדָּלְטָעַ בַּאֲבֻזְיַידָעַ לִיןַן!
מוֹלְטֶוב צַוְוִירְטוֹזֶנְטִיאָרִינְגָה, אַוְיכָוָאכְעַנְדָעַ גַּגְאַנְטָמַן!
מוֹלְטֶוב דֵיר, אַוְיכָגְעַבְעַנְקָטָעַ לְאַנד — מַיְן לְאַנד...!

אַ רַיְז אַיז אַוְיכָגְעַשְׁטָאַנְעַן

אַ צְוַיִּה טַוִּינְטִיאָרִיקָעַ גַּגְאַנְטָמַן
אַין מַיְן פָּאַטְעַרְלַאַנְהָ.
אַיז "תְּחִיתַּתְּ הַמִּתְּמִים" אַוְיכָגְעַשְׁטָאַנְעַן.
אַטְמָאַמְעָן, בָּאַנְעָן,
הַאָט עַר אַנְגָּעַטְרָאָהָן.
סְהָאָט דָעַר רַיְז גַּעַרְעַמְלָט אָן דֵי צִוְּתָאַזְוַיְזָה גַּעַלְאָפָן

וּוֹעֵן דָעַר דָוֹרוֹתְדִיקָעַ רַיְז אַיז אַוְיכָגְעַשְׁטָאַנְעַן
אָן גַּעַנוֹמָעַן שְׁפָאַנְעַן, שְׁפָאַנְעַן
גַּלְדָּעַר צַו בָּאַוּעָן.
הַאָט עַר "טְשֻׁבָּעַנְדִּיקָה" בָּאַגְּעַנְטָמַן דֵי גַּעַיְגָן;
אוֹיפָה אַלְעַ שְׁלִיאָכוֹן אָן דֵי שְׁלַעְגָּלְדִּיקָעַ וּוֹעֵן.
הַאָט עַר גַּעַזְעַן — בָּאַטְרוֹנְקָעַנְעַ פָּאַרְכְּבִּילְגָּעַט.
הַוּגְנָעַרְיקָעַ פָּאַרְסְּלִינְעַט.
אוֹיךְ דָאָס הוֹיְבָן זַיְד אָן קְרָאָכָן.
הַיְּהִינְט דָעַר וּוֹיְנָעַן אָן דָעַר לְאָכָן
אַוְיכָגְעַמְיִישָׁט מִיט שְׁטִילָעַ וּוֹיְעָן
אָן פָּוֹן אַנְדָּרָעַ דָאָס בְּרִימָעַן אָן גַּעַשְׁרִיעָן;
סְאָרָאַז וּוֹרְוֹואָר אָן גַּעַטְיִמְלָל
אָן אוֹיפָה בְּלֹטְיִק דָוִיט גַּעַפְאָרְבָּן זַיְד הַיְּמָל
אָן גַּעַזְעַן צְוַיְשָׁן וּוֹאַלְקָנָס, שְׁפָאַרְבָּעָם אַיְזָעָרָנָעַ אַוְמְקָלִיעַ
אָן מַעֲנְטְשָׁן-קִינְדָּעַר שְׁלוֹכְצָנְדִּיק זַיְד מַיְעָן
פָּאָר דָעַם רְבָנוֹ שְׁלַעְלָמַד אַפְּצָוֹשְׁתָּעָלָן דֵי בִּיּוֹתְשָׁן.—
נִיְתָה פָּוֹן דִּיּוֹתְשָׁן מַעַלְהָ, נִיְתָה פָּוֹן דִּיּוֹתְשָׁן.
נִאָר פָּוֹן אַיְגָעַנְעַן וּוֹאָס שְׁמִיְיסָן, שְׁמִיְיסָן
אָן זַיִּה רִיְיסָן

ס'הארץ פון זיין אויסדרוועוילטן פאלק ארויס,—
וואס איז קלענער נאך ווי קליעין און גראסער נאך ווי גראיס...!

וואנדערת דער גיגאנט ארום און פון אלץ וויל ער וויסן,
ויל דערלערגען וואס צווויי טויזנט יארן האט פון זיין געשיכטע ארויסגערטין

שטייט דער ריז און מעסט די אורהאנגען —
די מענטשן-קנוילן, די פון דארטן און פון דאנען;
א שרעך,—א וויסטע פאנוראמע!
ברידער, שועסטער, טאטע-מאמע,
קינדרער קליענע, אך, צעלטוקט!
ביינראָעך טרוכן און צענולטיקט
און אויף די בענער פון יהודה די טראָמפֿיטן שאָלן.
און די מענטשן-קינדרער,—קלעטערן און פאלן;
קלעטערן און פאלן;
אווי ווי נעצטן, אווי איז היינט...
ווער איז איגענעעה, ווער איז פינד?
און די שומרים די וואס וואכן. וואכן.
און מיט בלוט איז דער געלעכטער;
דער געלעכטער
אויז פֶּאָרְלָאָזָן און פֶּאָרְאָטָן.
דער הונגערייךער דעם זאטן
שעלט.
און דער שטן איז צילענדערהוט פון וויטן קוועלט
ווען אלץ ווערט אָפְּגָעוּשְׂט און פֶּאָרגָעָסָן.
און פון עלנט אוֹיְגָנְגָּרָעָסָן.

האָט דער ריז דעם זקן "פֶּאָטָעָל-צִוְּיטָ" באָגָעָנָט:
—זַיְיָ מִיר מוֹחֵל אַלְטָעָר, אַיךְ הָאָב זַיְקָ נִיט גַּעֲזָנָט.
זַאֲגָ מִיר זַיְדָעָנָיו, וואָס אַיז אַזְוִינָס גַּעַשְׁעָן?
ווער האָט דָעָן, זַאֲגָ אַזְוִינָס אַמְּאָל גַּעַזְעָן?"?

האט דער אלטינקער דעם פֿאָרַהָאנָג בְּרִיּוֹת צְעִזּוֹגָן:
זְיַיְנָעַן אוּינָגֶן
פֿוֹנָם רֵיז טְרָעָנְדִיק גְּעוּוֹאָרָן:
—שְׁחִיתָה
האט דָּאָךְ שְׁלִיטָה!
סְ'אָוָס דָּעַר וּוֹאָס אַיְזָגָרְבָּטָט אַצְיָינְד גְּעַרְעַכְטָעָר
אוֹן דָּעַר שְׁלַעַכְטָעָר, שְׁלַעַכְטָעָר...”

אוֹן דָּעַר רֵיז גְּעוֹנְקָעָן אַיְן טִיּוֹן טְרוּיָעָר
אוֹן זְיַן פְּנִים, דְּאָכְטָמְזִיךְ גְּרוּיָעָר. גְּרוּיָעָר.
זְוַכְּטָמְזִיךְ עֲרָפְנִים עַר בְּאַקְעַנְטָעָר
די אַפְגָּנוּוּעַנְדָּטָע
פָּאַטְרִיאָכָּאָלָן פֿוֹן זְיַן צִיּוֹת:
זְאָלָן זְיַיָּה, עַס אִים דְּרָעַקְלָעָרָן—דָּעַם בְּאַדְיוֹת
פֿוֹן דִּי מְעַנְטְּשָׁשְׁמִיָּיָגָן, זְוַיָּעָר קְלַעַטְעָרָן אַיְן פֿאָלָן —
טוֹיְטָלְעָן די פָּאַטְרִיאָכָּאָלָן:
אוֹיפָה דִּי קְרִיְצִיגָּעָר אַיְן גְּעַרְיוּיְצִיגָּעָר.
אוֹיפָה צְעַבְּלוּטִיקָּט אַיְן צְעַוְוִיְטִיקָּט.

קְלָאנְט אַיְן סְגִּרְיָלְצָט דָּעַר רֵיז:
“דָּעַר נָאָט פֿוֹן יְשָׁדָאָל וּוֹאָס אַיְזָוָן!
“וּוְעָרָקָאָן עַס תְּוֹסָס זְיַן, וּוְעָרָקָאָן עַס אַלְעָז פֿאָרְשָׁטְיוֹן!
טוֹט עַר וּוְיְוָטָעָר גִּין:
אלְטָעָס טְעַטְשָׁקָעָמָה, אלְטָעָס שְׁלַיָּאָכָן;
עַר וּוְאָלָט עַס אַלְעָז אַפְגָּנוּלְיָקָנְט אַיְן אַוְסְלָאָכָן,
וּוְיִסְטָט עַר נִיטָה, וּוְעָרָעָס אַיְזָגָרְבָּט אַזְיָינְד זְיַן הָאָרָה:
“סְ'אָזָי קְיֻון דִּינְתָּרוֹהָ נִיטָה, סְ'אָזָי גּוֹר...!!
“סְ'אָזָי פֿוֹן בְּלֹוט דָּעַר יִם אַזְוִי אַגְּנָעַטְלָטָעָר...!
“מוֹיט לְסָטָט אַיְן תָּאוֹהָ שְׁטָמִיטָה דָּעַר מְעַנְטָשָׁ דָּאָרָט אַגְּשָׁפְיָלְטָעָר!
“אוֹן די אַנְדָרָעָר אַיְן טְלִיתִים בְּעַטְעַנְטָעָר,
“אִים, דָּעַר וּוֹאָס הָאָט
“דָּאָס אַלְעָז בְּאַשְׁאָפָן אַיְן אַפְשָׁאָפָן קָאָן עַר נִיטָה!
“אוֹן אַפְשָׁאָפָן וּוְיל עַר נִיטָה!
“צְוּוֹי טְוַיְוָנְט אַיְרָן אַיְן אַזְוִי פֿיָּל אַוְיָסְגָּעָמִיטָן,
“דָּאָךְ קַיְיָן בְּרָעַקְלָעָגְבִּיטָן, —
“זְאָל עַמְּיוֹץ מִיר, דָּעַם גּוֹר בְּאַשְׁיָׂוִין, דָּעַם בְּאַדְיוֹת,
“וּוֹאָס אַיְזָגָר אַפְּאָר אַתְּקָוְהָ, וּוֹאָס אַיְזָגָר אַפְּאָר אַזְיָוָט...?”

אויסגעוואקסן בי זיין זויט אויז דער זוקן,

"פֿאַטְעַרְצִיַּט" אַט, אַ דער מִיט דעם קְרוֹמָעַן רָוקָן,

מייט דער קָאַסְעָן אָזֶן זַיִן שְׁעהַזְנְגָלָן:

"וּוּוִים אֵיךְ וּוּאַסְמָן,

"וּוּוִים אֵיךְ וּוּאַסְמָן,

"הֵין הֵין הֵין!

"חָאָן חָאָן חָאָן!

"נָא דַיְרָן גָּאָר אֲשָׁפָאָס אָזָא..."

ברוייטער אליע, האט דער זוקן פֿאַרְחָאנְגָּעַן צַעְצָוִינְגָּן:

פֿרִידְיקְזִינְגְּעַנְדִּיקָן אָוִינְגָן,

הָאָבָן זַיְדָן אַזְיָם חָוֵשָׁךְ צַעְצָוִינְגָן:

עַס הַיְלָן זַיְדָן דַי וּוּאַנְדָן

אוֹן דַוְרָךְ גַּלוּבָן

דַעְרָהוּבָן

אוֹן מִיט שְׁוּוּרְדָן אוֹן מִיט שְׁפִיזָן:

"נָא דַיְרָן מְכַבְּיָעָרָן נָא דַיְרָן רִיזָן!

"נָא דַיְרָן קָאַמָּקָן נָא דַיְרָן קָרְנוּגָן!

נָא דַיְרָן, נָא דַיְרָן וְנוּ!

ליידער-קרראבן

אויף א רעננבויגן.

I

ב'האָבּ מײַן מֹלְאָנְגָּה אַנְגָּה
אויף אַ רַעֲנַבּוֹיָן,
אַרְלַעַרְפְּלִינְגָּלְעָן זַיְךְ בַּאַחֲאָקְטָן
אוֹן מִיטּ זַיְיךְ גַּעֲלְזִוְּגָן:

העבעה, העבער אויבער ואַלְקְנָם,
גענטער צו די הומלען:
וויזיעס האָבּ אַיךְ דָּאָרט גַּעַשְׁטָאַלְטִינְגּ
אין מײַן אַיְビָגּ דָּרִימְלָעָן.

כ'או אַיךְ האָבּ אַמְּאָלְ בַּאַנְגָּנְטָן
פְּלִינְדִּיקָע שְׂוָאָנְגָּן,
וּוי אַ פְּרַעְמְדָעָר נִיט בַּאַגְּרִיסְטָן זַיְיךְ
נִיט גַּעֲרָעָנְטָן פָּוֹן וּוָאנְגָּן.

נִיט גַּעֲרָעָנְטָן זַיְיךְ—וּוואָה, צו וּוּמְעָן,
וּוואָ זַיְיךְ רַוּעָן, נַעֲסְטָן
אוֹן פָּאָרוֹאָס דָּעַר פְּלִינְפְּלִינְטָה
הַאָבּן זַיְיךְ צו קַעַסְטָן...?

II

ס'האָט מִירָאֶוש אַזְוֵי גַּעַנְאָרָט מִיר
אוֹן פְּאָרְגָּאָרָט וּאָס וּוּיְטָעָה:
נַאֲכַנְעִיאָגָט דָּעַם "בְּלִיוּעַ פּוֹנְגָּל"
אוֹן די כִּישְׁפּוּרְיוּטָר

און מיט אויסגעבערגנטע פַּלְיְוָלְעָן
העבער זיך געהיבן:
כ'האָב פַּאֲרָגָעָסֶן אוֹ דָּעָר אַדְלָעָה,
שטענדיג לְעַבְטָן פָּוּן רַוִּיכָן...

און אוֹיפּ זַיְנָע פַּעֲלוֹן-שְׁפִיצָן
חַיִם פָּאָר זַיְךְ גַּעַשָּׂאָפָּן:
כ'האָב פַּאֲרָגָעָסֶן אוֹ דִּי שְׁרוֹתָה,
ליַכְנָן שְׁטַעַנְרִיךְ שְׁקַלְאָפָּן...

כ'האָב פַּאֲרָגָעָסֶן צִיּוֹת אָוּן יַאֲרָן,
איְינְגַעַן גַּעַשְׁכְּבָטָע:
אלִיזְ גַּעַזְעַן אַיְן מִין שִׁבְרוֹת,—
נַאֲרָ נִיטְ דִּי פַּיְלָן גַּעַרְכְּטָע

הַאָבָן פַּלְיְוָלְעָן אוּסְגַּעַשְׁפִּירְטוּעָן
פַּלְיְוָנְדִּיךְ גַּעַבְרָאָכָן
און דִּי דָּעָרְנָאָר אַיְן מִין פָּאָלָן,
ס'הַאֲרִיךְ מִינְסְ דָּרְכְגַעַשְׁטָאָכָן....

בֵּין אַיךְ יַתְּסַמֵּךְ גַּעַלְעָן
מִיט דִּי הַעַנְטָ צְעַפְּרָטָע:
וּוֹ אַ בְּלִינְדָּרָ אָוּן מִיט פַּיְנְגָעָר
צִיטְעָנְדִּיךְ וּוּבְרִוְתָע:

איְ�סְ חַלְל אָוְמָגָעָוָסֶט דָּאָן
עַפְעָם אַנְצָוְהַאָלָטָן;
הַאָט סָאָרְדָּאָנִישְׁ אַלְיְ צְעַלְאָכְטָב זַיְךְ!
שָׁקָר אַיְזְ בָּאַהָאָלָטָן!...

דָּאָן הַאָט פָּאָן, דִּי רַוִּיטְגַּעַפְּאָרְכְּטָע,
איְ�סְ הַאֲרִיךְ גַּעַבְלָאָסֶט זַיְךְ:
ס'הַאָבָן וּוּרְטָעָר אַוְיְגַעַשְׁרִיבָעָנָן,
דְּעַמְלָט וּלְבָסְט גַּעַהָאָסֶט זַיְךְ.

כ'האָב דָּעַרְמָאָנָט זַיְיִ, דִּי הַבְּתוּחוֹת:—
ברִידָּעָה, חַיְתָכָן...
כ'האָב דִּי פָּאָן דָּאָר הַוִּיךְ גַּעַהָאָלָטָן,
גַּלְוִוְיָה, מִיט בְּתוֹחָן...?!

3

אווי האט שטענדיק מיך מיין מול
רונזה/דיק געשטייסן;
ס'האט געלדייט מיך פֿרעדער נחת,
ニישטענדיק נאר פָון דרויסן....

און פָון פֿרעדער רזיזן-גערטנער,
רזיזן שטעטס געריסן
כ'או א שטעכל האט פֿאַרְוּוֹאנְדְּעַט,
האט געווינט געויסן....

האָב אִים פֿלוּצִים וְאוֹ בְּאַגְּעַנְגַּט
פֿנִים/עֲרָבָּאַגְּעַנְגַּט; —
ברידער מיינע אין אַבְּלָת,
אוּגַּן אַפְּגַּעַוּעַנְדְּט....

און צוישן זיי, מיין ברודער דוח,
אוּגַּן מַאְטָעָה, שטָאָרָע,
ריַפְּנַדְּבִּינְגָּר אוּסְגַּשְׁטָאָרֶצְטָעָה,
פֿינְגְּעָרְבִּינְדְּלָעָךְ דָּאָרָע....

כ'האָב פֿאַרְשָׁעֵמֶט זיך פָּאָרָט מיין ברודער
און מיין האָנט געשטרעקט אִים.
ס'האָט מיין ברודער נישט דערקאנט מיך,
גָּאָרְנוּשָׂט האָט גָּעָוְעָט אִם:

ニישט די טרען, נישט מיין טרויעָה,
ニישט דער זעלבעָר יְחוֹס; —
וְאוֹ אָן אַנְדְּרָשׁ זַיְן מיין גָּאָגָּט,
דוּ וְוַיְסַט עַפְּ — וְוַיְסַט-אַיְצָעָם....?

ס'אייז דער גָּאָגָּט פָּוּן דִּיר מיין ברודער
אוּבְּכָעַט מיין וְוַיְדִּינְעָר —
דאָרט וְאוֹ מיינע ברידער גַּיְעָן,
אייז דער וְועָג אוּיך מִינְעָר...!

מִאֲמָע-עֲרֵד

די ערְדַּה האט צוֹשְׁפִּילֶט זַיְךְ, די מאַמָּע אַיְזָה פְּרִילְעָה,
אוּיךְ קְנָאָסְפָּן אוּוּפְּ בְּיִתְּן גַּעֲקוֹשֶׁת פָּוּן דָּעָר זַיְךְ
אוּן מַאֲמָע שָׂקְטַת גּוֹרְסָן הָעָם, וּוַיִּתְּ אַיְבְּנָאָן,—
צַוְּמָה פְּאַטְמָעָר, דָּעַם אַיְינְצִיךְן מְלָךְ:

„די קִינְדָּעָר זַיְךְ רְוָאֵיךְ אַיְן בּוּרְךְ פָּוּן דָּעָר מַאֲמָעָן,
פְּאַרְגָּעָסָן זַיְךְ נְעַכְּטָן, פְּאַרְמָאָרְגָּן קִין זַיְךְ,
די מַאֲמָע קָאָן גַּעַבְן אוּיךְ פְּרִירְיָן אוּוּפְּ בָּאָרגְן,—
די קִינְדָּעָר אַנְטְּשָׁלָאַפְּהָעָנָה רְוָעָן צַוְּזָמָעָן...“

פְּאַרְגָּעָסָן, פְּאַרְגָּעָבָן,—סְ'וּעָרָתְּ מְאָרְגָּן גַּעַבְּיָרָן!
דָּעָר נְעַכְּטִיקָעָר פְּלָאַטְמָעָר גִּיטְּ לְאַנְגָּזָם פְּאַרְלוּרָן,
סְ'חָאָטָעָר זַיְךְ צַוְּעָקָנָט אַיְן אַטְעָמָט אַפְּ פְּרִירְיָן...
די נְעַכְּטִיקָעָר דָּעַרְנָאָר זַיְךְ צִירָן מִיטְּ בְּלָוּמָעָן,
אוּיךְ נְאָסָן די קִינְדָּעָר, וּוּ בְּיַעַן זַיְךְ זְשָׁוּמָעָן,—
סְ'חָאָטָעָר מַאֲמָע גַּעַלְיָטָן, גַּעַוּעָן אַיְזָה בְּדָאִי!...!

קִינְדָּעָר אַיְן שְׁטוּרָעָם

הָאָט עַמִּיךְ בָּאָגָעָנָט אַ קִינְדָּא צְעֻוּוֹיָנְטָעָם
אוּן פְּלוֹצִים אַ שְׁמַיְיכְּלָן גַּעַמִּישָׁת מִיטְּ אַ טְרָעָר,
וּוּן צְוְפָּאָל בָּאוּוּלִיגָּט דָּעַם קִינְדָּרָם אַ בָּאָגָעָר?—
דָּאָן טְרָעָן אוּן שְׁמַיְיכְּלָן וּוּאָס שְׁטָעָנְדִּיקְן בָּאַחֲנָט אַיְזָה,
דָּעַרְמָאָנָעָן אַיְן שְׁטוּרָעָם, אוּיךְ שְׁוִיבָן דָּעַם רָעָנָן,
וּוּן פְּלוֹצִים דָּעַר שְׁטוּרָעָם בְּרָעְבָּת אַיְבָּרָן אַוְן שְׁטִילָה:
די זַיְךְ אַ צְעַשְׁטִוְתָּעָה חַוְּבָתְּ אַן דָּאָן אַ שְׁפִּילְעָה.—
אוּיךְ דָּאָן קָאָנָעָן שְׁוִיבָן דָּעַרְצִיְּלָן וּוּאָס דָּעַרְוּעָן:
אַ מְעָשָׁה פָּוּן פְּרִירְיָן גַּעֲמִישָׁטָעָם מִיטְּ צָעָר,
נְאָטוֹרָנָעָן שְׁוִיבָן וּוּ שְׁקָלָאָפְּ אַוְן זַיְךְ הָאָר,—
אוּיךְ שְׁקָלָאָפְּ קָאָן פְּאַרְגָּעָסָן די וּוּאָנדָן פָּוּן שְׁמִיסָּן:
אַזְוֵי אוּיךְ דָּאָס קִינְדָּר אַיְזָה'ס וּוּעַלְטָעַלְעָה קְלִיוֹן,
עַס קָאָן נְאָךְ נִיטְּ רְיוֹדָן, סְעַ קָאָן נְאָךְ נִיטְּ גִּיְיָן,
עַס פְּילָטְטָה די קָאָנְפְּלָיְטָן פָּוּן קוֹשָׁן אַוְן שְׁמִיסָּן...“

אט אזי : —

I

האסטו, דארטסטו ניט אויסבָּרגן.
ביוטו האסטו אויך א פְּרִיּוֹת.
טראכְּסְטוֹ טראכְּבְּטַ נִיט פּוֹן דֻּעַם מָרְגָּן,
ווען דער עיקר איזו דער היינט... .

וילסְטוֹ טאנצְן, טאנץ און דרי זיך.
וילסְטוֹ זינגעַן, זינגעַן לאָר.
וילסְטוֹ טריינקעַן, טריינק און פְּרִי זיך.
וילסְטוֹ וואָרטַן, וואָרטַן און פְּרִאַךְ... !

ס' איזו דער לְעָבֵן נָאָר אַיִּינָמָלִיכַּם.
ס' איזו דער לְעָבֵן נָאָר אַיִּינָצָלִיכַּם.
קָאנְסְטַ פּוֹ מָרְגָּן
ニִיט אַיִּיסְבָּרְגַּן,
מָרְגָּן צָאַלְטַ דִּירַ נִיט פְּאָרוּסִים.
וילסְטוֹ קָלוֹג אָזֶן אַיִּינָגְשָׁפָּרְט זַיְן,
פּוֹן דֻּעַם שְׁפַּנְצְּלָרַט זַיְן,
וּוַיְסַ אָז גָּאָרְנִיט
ז' וּעְרָט אָהָרְנִיט
קָאנְסְטַ נִיט גְּרָעְסְּעַר זַיְן וּוַיְ גְּרוּוּסִים... .

II

קָעְמְקָסְטוֹ, זָאַלְסְטוֹ אַוְיכְ'עַט זַיְן.
זִיגְסְטוֹ, הַוְּט אָפְּ דֻּעַם פְּאָרְמָעָג.
מוֹזְטוֹ, מְעַגְסְטוֹ זָאָגַן לְיִגְּן.
דָּאַרְטְּסְטוֹ, יָאָג זַיךְ אִין גְּעַיגָּג.

יאַגְסְטוֹ, זָאָל זַיְן וּוַאֲסַ צַו יָאָגַן.
כָּאַפְסְטוֹ, הַאָלְטַ עַס פְּעַמְטַ אִין האַנט.
לִיבְסְטוֹ, זָאַלְסְטוֹ עַס אַיִּיסְוָאָגַן,—
בלְיוֹבַ נִיט בַּיְ דַּעַר בְּלִינְדָר וּוְאַנט.... .

נכתב וו מארגן, טראכסטו. זארגסטו.
האנדרלסטו. ואנדילסטו. נעםסטו. בארגסטו:
ועלטנס פָּרְעָמֶטוֹ:
דארכסטו מענטסן
שלאלגסט און קרייגסט זיך, ס'אייז א שרעעך!
פָּקָאַלְסְט און הייבסט זיך, שפָּאַסְטוֹ. לאַסְטְוֹ
שטילקסט דעם וויטאג, קריימסטו. קראכסטו.
ועלטנס וויננסטו —
שיונושע מייננסטו
או צו קיין זאך נעמתэн עכ...?

רעלעקסן

א. ווידמן

11

און דעם הארץ דיינס אינגעראבן,
ליגן ראנכו^ר
אונן זוי פיקן אויס דיין פָּרִיד:
שטעטס מען זעם דיך זוי דו מעקסט זיך
אונן דו עקסט זיך
אונן דו שליכסט זיך שטיילערהייט,—
ניט באגלויט.
ניט באגלויט.

האָסֶט געחלּוֹם אַין דִּין וְאַדִּיזָּין:
 פָּון דִּין שְׂוָאַרְזִיּוֹן
 אָאוֹן גַּעֲנְקָסֶט וְזַרְתָּג וּוְנַאֲכָט,—
 הָאָסֶט גַּעֲרָאָכֶט נַאֲרַ פָּון דִּין רַיְזִיּוֹן,
 פָּון דִּין קְלִיּוֹן־זִיּוֹן
 אָאוֹן דָּעַר שְׁטָן הָאָסֶט גַּעֲלָאָכֶט,—
 טַאֲגָן וּוְנַאֲכָט.
 טַאֲגָן וּוְנַאֲכָט.

II

זוכסט די אוצרות אויף רואינען
אן א זונען,
זוכסטו די ברעלעך, רעדטלעך ווערטט,—
דאָס פֿאַרוֹאָס דּו האָסְט גַּעוּיוֹתִיקְט,
הָאָט באַשְׁטַעַטִיכְט
אויף אָוֶרֶדְלַטְעָר חַיּוּמְלַאֲנְרַסְ-עָרָה,
אָט דֵי שְׂוּעָרֶת!
אָט דֵי שְׂוּעָרֶת!

ראָאנְגְּלַסְט זִיךְ אָוָן ווַילְסְט גַּעֲוִינְעָן
מיַט דִּין מְאָגְעָן,
בַּיְ דַּעַם טִיוּוּעַל ווְאָס אִיז שְׂוָאָרֶץ?
קַאנְסְט קִין לְעֻזְנֶג נִיט גַּעֲגִינְעָן
אויף רְאוּנְעָן,
בַּיְ דַּו רִיסְט נִיט אָוָס זִין הַאָרְץ,
וְאָס אִיז שְׂוָאָרֶץ!
וְאָס אִיז שְׂוָאָרֶץ!

הערשער פון דער נאכט (פאטירע)

I

פְּרִי בֵּין אֵיךְ, ווַיְנִטְקֵךְ פְּרִי,
שְׁטַעַנְדֵּיךְ יוֹנֵג אָוָן שְׁטַעַנְדֵּיךְ נִי:
כְּחַאַב פָּוּן טָאג זִיךְ אַוְיסְגַּעַשְׁוִילַט.
פָּוּן דֵי פָּלָאָגָן אַוְיסְגַּעַחְיַילַט
אוּן אַיְן בְּלוּיעָר נַאֲכֵט אַרְיָין:
בֵּין אַיְךְ הַעֲרִשְׁעָר פָּוּן דַּעַר נַאֲכֵט!
כְּחַאַב אָן אַיְבִּינְקִיט גַּעֲוָאָכֵט!
אַיְבִּינְקִיט אַיְן אָן אַיְבִּינְקִיט אָוָס—
גְּרָעָסָעָר, גְּרָעָסָעָר נַאֲךְ וּגְרָוִיס!

כ' בין דער הערשער פון דער נאכט
 און אלץ איז מיין:
 דיין און דיין און דיין;
 ליגן שטיקער בלויקייט בי מײַנע פֿים
 א ציפֶּ אַ רִים.
 א ציפֶּ אַ רִים.
 און די נאכט.—זוי הענget איבער מײַן געקוונטן קאפֶ.
 האפְּהאָט!
 האפְּהאָט!
 טאנץ איך איז אַ רִידֶל
 מיט אַ מִירֶל
 אַן אַ מִירֶל
 ווי פָּאן מיט זײַנע קלְבעַרְנָע פֿיס:
 א ציפֶּ אַ רִים.
 א ציפֶּ אַ רִים.
 נאָר געהוילעט און געוואָכט.
 נאָר געלאָכט—
 כ' בין דער הערשער פון דער נאכט!

פְּרִי בֵּין אֵיך, ווינטיק-פְּרִי!
 און איך גְּרִילְץ און איך שְׂרִי
 פון דער טוֹנְקָלְבְּלוּעָר נאכט אָרוּסָם:
 איך בֵּין גְּרוּסִים!
 גְּרָעָסָעָר נאָך ווי גְּרוּסִים!
 אַיך בֵּין הערשער פון דער נאכט!
 דָא דערחויבונק — דָאָרט געקראָכט.
 דָא גְּעוּווִינְט — — דָאָרט געלאָכט.
 דָא מיט טְרוּיעָר — דָאָרט געשפָּאָסָט.
 דָא גְּעַלְיבָּט — — דָאָרט געהאָסָט.

II

פְּרִי בֵּין אֵיך, ווינטיק פְּרִי,
 לאָגְלָעָדְגַּיְין, ווי מָרְגָּן נִיְּן:
 בְּחָאָכְ פִּון טָאג זִיך אָוִיסְגַּעַשְ׀יוֹלַט,
 פִּון'ם מְסַחַּר אָוִיסְגַּעַשְ׀יוֹלַט;
 אלץ איז מיין!
 אלץ איז מיין!

ברוסטן, שוויין און פארטיזום
וואר איך קומ נאָר, וואָו איך קומ,
אַ צעֲרָאַסְטָעַט גַּסְנְדְּלָוֶם;
וְאַסְמָסְמִיר יונגענט.

—
קענסטו זינגען, זינגען דיין לֵיד.
און פֿאָרְפֿלְעַכְט זִיךְ גַּלְדִּיךְ אַין גַּלְדִּיךְ;
זַיְעַ זַוְעַן, קַנְיַיט דיין לֵיב.
קוֹיַף זִיךְ פֿאָר אַ נַּאֲכַט אַ וּוְיַיב:
אַין פֿרִימָאָרְגָּנָס זַאנְג אַדְיאָס! —
ליידיק פֿלְעַשְׁלִי! ליידיק כּוֹס!

וַוְילְסְטוֹ שְׁטַוֵּל זַיְן, שְׁטוּמָ אָוּן שְׁוֹוִיָּג
אוּן באַחָאלְט זִיךְ אַין אַ שְׁטִיִּיג
פֿוֹן "מעטָאָרְנָט" אוּן "מעַמְעַג"
הָעָר אַוְיָף לְוִוְּפָן אַין גַּעֲיָג.
וַוְילְסְטוֹ דָּאָזְיַיָּן, זַאְמָל כּוֹת.
לְעַש דִּי פֿלְאָמָעָן, דְּוּשָׁע רְוִיךְ:
רְוִים אַ שְׁטַוֵּק פֿוֹן נַאֲכַט אַרְוִים,
שְׁפְּרִיּוּט זַי אַוְיָס אַין גַּאנְצָעַר גְּרוֹוִים;
דָּא אַ פֿלְיָיךְ אָוּן דָּאָרְט אַ רְוִים —
נַאָּר גַּעֲנִים!

בַּיו אַיִן בְּלוּעַן טַאג אַרְיָין.
בַּיו פֿאָרְטָאָג וּפֿאָרְבָּט עַרְשְׁטָע שַׁיְוָן.
שְׁפַעְטָעַר טְרוּיָה. שְׁשָׁא אָוּן שְׁטַוֵּל:
ס'אַיּוֹ אַ שְׁפִּיל אַזָּא, — אַ שְׁפִּיל:
וּוְעָר סְעַחְלָמָט, וּוְעָר ס'אַיּוֹ וּוְאָךְ.
דָּא דָעַם "אַכְצָעָר" דָּאָרְט דָעַם הַאָר;
טַאג אָוּן נַאֲכַט.

בלְיִוּב נִיט שְׁטִיּוֹן אוּן גַּיְיָן גַּאנְגָּג —
ס'אַיּוֹ גַּעֲוָנְטָעַר דָעַר גַּעֲוָאָגָן.
וְאַסְמָסְמִיר שְׁמַעְרְצִין, וְאַסְמָסְמִיר וּוְיִי.
קַיְוָנָעַר דָאָרָף נִיט דיין גַּעֲשָׂרִי —
דָאָס אַיּוֹ לְעַבְנָן. ס'אַיּוֹ בְּאָגָנָה.
פֿרְעָמָן נִיט וְאָוּן פֿרְעָמָן נִיט וּוּהָן:
בלְיִוּב דָעַר אַוְיסְפְּרָוְבְּרָטָעַר הַעַלְדָּר
וְוִי דָעַר בּוּהָאִי אַיּוֹ דָעַם פֿעַלְדָּ...

III

געבלענדט דורך דער ליכטיקיות פון זון
אויבענען,
נארט מען בלינדרערהייט נאך דער פֿינְצְטָעָרְנִישׁ פון נאכט
און או עמייך האט געלאכט?
אייז וואס...?
אייך בין עם דער באַלעבעאמ! דער באַלעבעאמ!

און זיי וויבֵן
און זיי וויבֵן
בִּיטְעָרְנִישׁ גַּעֲלַעַטְמָעֵר אַיִן אַ וּוֹינְקֵל אַוִּיסְצּוּקִיָּן

רוֹף אַיך אַיִן דָּעֵר בְּרוּיטַה פָּוּן מִיּוֹן פֿאָרְנַעַם:
כְּנָעַם אַיִן קְלָעַם
שְׂדִים רְחוֹת אַן אַלְעַ שְׂוֹאַרְצָעַ יָאָרָן
און אַיך וּוֹאָרָן
או אָמְעָטָסִים בֵּין אַיך פֿאָרָאָז —
אוֹוִיפּ אַ מיַיל אַן אוֹוִיפּ אַ שְׁפָאָן;
אַרְוָם מִיר — דַּי שְׁטוֹרְיוֹתִיקִיּוֹת!
פֿאָרוֹויָס מִיר — דַּי וּוֹוִוִּיטִיקִיּוֹת!
אַגְּטָמָעֵר מִיר — דַּי גְּרוֹווֹלִיבְּקִיּוֹת!
אַיבָּעָר מִיר — דַּי אַיְוִיכִיקִיּוֹת!
אוֹיְבִּיקִיּוֹת אַיִן אַן אוֹיְבִּיקִיּוֹת אַוִּיסְטָן!
שְׁטָעַנְדִּיק גַּרְעַסְעֵר נַאֲך וּוֹי גְּרוֹויָס!
נַאֲך נִיטְלָאָכְט —
כְּבֵין דָּעֵר הַעֲרָשָׁעָר פָּוּן דָּעֵר נַאֲכְט...!

מען זאנט און מען זאנט...

זאנן זאנט מען — איז אין עבר,
 האט אמאָל געלעבט דײַינס גלייכַן,
 או דו בײַומ בּלוֹוֹן צוֹרִיקְנָאָקְמָעָן;
 ווי ס'געַשֶּׂט מיט שײַנָּע בּלוֹמָעָן:
 באָטַש זַיְדָּאָרְבַּן
 אָן זַיְדָּאָרְבַּן,
 קומען זַיְדָּאָרְבַּן;
 לאָנְסַטַּעַט מַעַר נָאָרְנוּט דָא דָעָרְגְּרִיכַן
 ווי געלעבט עַס האָט דְײַינָס גלייכַן —
 אָזּוֹי זַאָגַט מעַן לְעַבֵּט דָעַר עַבָּר.
 אָזּוֹי זַאָגַט מעַן לְעַבֵּט דָעַר עַבָּר.

זאנן זאנט מען — איז אין הימֶל,
 האט א יעדערער זַיְן שְׁטַעַרְן
 אָן דָעַר שְׁטַעַרְן דָאָרְטַ בּאַשְׁטַעַטְקָטַן:
 וועַן מעַן קְרִירְדַט זַיְךְ, וועַן מעַן וּוּיטְיַקְטַן,
 וועַן מעַן רִימְטַן זַיְךְ.
 אַלְצַ בּאַשְׁלִיכְטַן זַיְךְ. אַלְצַ בּאַשְׁטַעַטְמַט זַיְךְ:
 אַוְיךְ דַי צִוְיט פָּן דַעַם נִיטְזְוִיעָן,
 וועַרט גַעַחְתְּמַעַט פָּן דִין שְׁטַעַרְן. —
 אָזּוֹי זַאָגַט מעַן אַיְזַ אַין הַימֶל.
 אָזּוֹי זַאָגַט מעַן אַיְזַ אַין הַימֶל.

זאנן זאנט מען — בַּיּוֹם גַעֲבוֹרָן,
 וועַרט דִין זַיְוָג אַבְאַשְׁטִימְטָעָה:
 צו דו ווּילְסַט נִיטַן, צו דו דָאָרְסַט נִיטַן,
 צו דו שְׁעַמְסַט זַיְךְ, צו דו גַאֲרַסְט נִיטַן,
 די "באַשְׁעַרְטָע"
 וועַרט דִין "וּוְעַרְטָע"
 די "גַעַשְׁעַצְטָע" די "גַעַרְטָע"
 נְדוֹ אַלְיַיַן פָּן אִיר גַעַרְמְטָעָה:
 "אַטַּה, אַ, גִיְיט עַה, אַמַּה, אַ, קְומַט עַרְ", —
 אָזּוֹי זַאָגַט מעַן בַּיּוֹם גַעֲבוֹרָן.
 אָזּוֹי זַאָגַט מעַן בַּיּוֹם גַעֲבוֹרָן...

זאנן זאנגט מען — אָז דער רישע,
האָט זיון וואוילטאג אין גיהנום:
געכט-סאלאנען אָזֶן רַאֲמַנְסֶן,
וואוין אָזֶן פְּרוּעָן", שטעהנדיק טאנצָן,
פּוֹיְקָן, טאנצָן,
זאנצָן, זאנצָן
אָז אָז ענדע בייז צומ פְּלָאָצָן
אָזֶן שמאָראָגָן, וועלכּע גַּלְאָצָן,
נאָז אָזֶן נָאָר, פֿאָר אִים אִין גַּאנְצָן,—
אווי זאנגט מען גַּיִיט דָּעַם רַישׁע,
אווי זאנגט מען גַּיִיט דָּעַם רַישׁע.

וּוְאָם אָזֶן וּוּעָר....?

דוּאָם אִיז עַם,—
וּוְאָם פֿאָרְבָּט זִיךְ אָוִיפּ רְוִיטָן אָזֶן בְּלָוְתִּינְגְּטָן דִּי הַיְמָן?
וּוְאָם אִיז עַם,—
וּוְאָם גְּרִינְט זִיךְ אִין מְדֻבֶּר אָזֶן וּוּעָקָט זִיךְ פּוֹן דְּרִימְלָעָן?
וּוּעָר אִיז עַם,—
וּוְאָם טְרִיבְּטָט דִּי שאָקָאָלָן אִין דָּעַר נָאָכָט?
וּוּעָר אִיז עַם,—
דָּעַר שּׁוֹמֶר, דָּעַר שְׂטָאָלְצָהָר, וּוְאָם וּוּאָכְטָן?

וּוּעָר אִיז עַם, וּוְאָם בְּרַעְבָּט זַיִן, דִּי גְּרָאָטָן פּוֹן שְׁטִיְינָן אָזֶן צְוִימָעָן
אָזֶן כּוּוֹאָלִיעָט אָזֶן קָאָכְט זִיךְ מִיט זְוִידְגָּעָ שְׂוִימָן
אָזֶן לְיוֹפְּט אַלְסָם אַקְעַמְפָּעָר אִין גַּעֲנָגָן:
מִיט זְעַקְל
אָזֶן הַעַקְל
פּוֹן'ם שְׁטוּרָעָם גַּבְּלִיבָּן.
פּוֹן'ם שְׁטוּבָן
אָזֶן גְּרוּבוֹן
אָזֶן דָּאָרטָן,— זַיִי זְיַינָעָן וּוְרָאָטָן אִין לְעַכְהָר,
אִין רְוַיְינָעָן אָזֶן פְּעַנְצָטָהָר, אָזֶן טִירָן, אָזֶן דְּעַכְעָר —
זְעוּר אִיז עַם וּוְאָם האָט זַיִן באַשָּׁאָפָּן
די "שְׁקָלָאָקָן?!"

ווער איז עם וואס רופט דיך
 און שטראָטֶטֶט דיך
 און ווּעַקְטֶטֶט דִּין גַּעֲוִיסְטֶן?
 ווער זיינען וואס וואנדערן, מיט לְוַנְגָּעָן פָּוֹן גָּאוֹן צְרוּסְטֶן?
 מיט הענט ווי דִּי בעטְלָעֶר גַּעַשְׁטָרַעַטֶּעֶט
 מיט לעבְּנָסְחָלָומָה גַּעַקְטֶטֶעֶט,
 גַּעַקְלַיְידָעֶט אֵין טְרָאַנְטָמָס אָוֹן לְאַכְּבָּס גַּעַשְׁעַנְקָטֶעֶט,
 מיט גּוֹאַלְדָּרִים אֵין האַרְצָן,
 אַוְוָן שְׁטָעָן אַסְּמָן אַ שְׂוֹוֹאַרְצָן
 פָּוֹן טְרוּיעָר,
 סְפָנִים גַּרְוִיעָר, גַּרְיוּעָר,
 סְאַרְדָּאַנְישׁ,
 לְאַקְאַנְיִישׁ
 וְוָאַלְץ אֵין פְּאַרְגָּאנְגָּן?
 ווער זיינען וואס ווּטֶט זַי מיט פְּרִיהַיִיטֶגְּעוֹאַנְגָּעָן,
 מיט בענקען אָוֹן גַּאַרְזָן?
 דָּאָס זיינען קִיּוֹן יְוִרְשִׁים פָּוֹן האַרְן!
 דָּאָס זיינען מְדֻבְּרַפְּרִינְצָעָסִים אָוֹן פְּרִינְצָעָסִעָּרָן!
 זַי זיינען, זַי קְלָאַמְּעָן פְּוִיסְטָן אָוֹן שְׁוּעוּרָן,
 בְּאַלְאָן מיט שְׁטָאָנָן אָוֹן רִידֶל בַּיִם פְּלָאַנְצָן,
 אָוֹן זַי טְאַנְצָן,
 טְאַנְצָן אֵין אַ רִידֶל
 אַ אַינְגָּל, אַ מִירְדָּל
 אַיְנָסְטָמָט אַיְנָסְטָמָט,
 אַיְוָן חָרְצָן דָּעַם אַיְזָעָנָעָם, אַ זְוִילָן אַיְסָגָעָקָוּוּט
 קְנָאַסְפָּעַנְדָּרִיגָּה — דָּאָךְ מיט זָאָגָן:
 פְּאָרָן מָאָרָגָן:
 זַיְנָעָן זַי — דִּי קִינְדָּרָעָר פָּוֹן'ס מָאָרָגָן:
 אָוֹן מְוּדִירָם,
 אָוֹן כּוּרְעִים
 אַיְן האַרְצָן
 אָוֹן שְׁרָעָן פְּאָן "מְעַנְטָש אֵין שְׂוֹוֹאַרְצָן"
 אָוֹן קְנָאָה,
 אָוֹן שְׁנָאָה
 אָוֹן סְבָּרָה,
 אָוֹן פְּשָׁרָה...!

ווערדזשע אויז דער שטן וואס שרעקט זיך

און ווועקט זיך

און רוֹפֵט פֿוֹנִים חֶלֶל בִּיוּזָה רוחות

פֿאָרָר רְצִיחוֹת:

— העי, וווער קומט עם מיט אַ חַוֹתָה

שפֿילָן זיך אָוָן ווּוְילָן זיך מיט מַזְוָעָה

זַוְנְגַעַנְדְּרִיך אָוָן טַאנְצַנְדִּיג בַּיּוֹם פַֿלְאַנְצָן,

טַאנְצָן, טַאנְצָן

אָרוּין אָוָן אָרוּין פֿוֹן דַעַם רְיִידָל

אַ אַינְגָל מִיט אַ מִידָל

גַעֲלִיבָן

פֿוֹן דַי גְרִיבָן,

וּוְיַדְיַ רַאֲטָן פֿוֹן דַי שְׁטִיבָן

אַן דַעְכָּרָה:

— רַאֲטָן, צְרוּיק אַיִן דַי לְעַבָּר, לְעַבָּר!

דַאָס גְרִילְצָן "דָעַרְלָעַזָּר"

בִּיוּזָה, בִּיוּזָה;

די וואס טראָאנָן באָפָאָנְצָעָרטָע "איַיכָן,"

די וואס לְוִיכָן אָוָן זַיְקָוּמָן אָוָן זַיְקָוּמָן

מִיט אַנְגַעַנְדִילְטָע בִּיטְלָעָן

אוֹן זַיְקָוּמָן אָוָן זַיְקָוּמָן טִיטְלָעָן:

ס'זַיְנָעָן שְׂוּעַמְלָעָן אִיזָים שְׂטוּרָם גַעֲוָאָקָסָן,

וּוְיַדְיַ אַיִן פַֿלְאַדְעָר פַֿאָרְאַזְעָנָע, וּוְיַדְיַ אַקְסָן,

וּוְיַדְיַ הִינְטָ אַוְיָפָהָקָר אַיִן דַי נָאָסָן

צִוָּם שְׁפָאָסָן...!

דַאָס אוֹז עַס ווָאָס פֿאָרְבָּט אָפָ דַי הִימְלָעָן,

וָאָס וּוְעַקְטָ דַי פֿאָרְשָׁקְלָאָפְטָע פֿוֹן דַיְמְלָעָן!

דַאֲרָטָן שְׁלִיבָן דַי "דָעַרְלָעַזָּר" אָוָן שְׁרָעָן זַיךְ

דַעַקָּן זַיךְ

מִיט שְׁפָאָרְבָּעָר-פַֿלְגָוּלָעָן — גְרִינְדְלָעַבְדִּיקָע שְׁפִינְעָן!

אָוָן דַי סְלִינְעָם רִינְעָן, רִינְעָן

אוֹן זַיְכְלִינְעָן

און פֿאַרְלָאנְגּוּן דִי גַּאנְצָע וּוּלְט זָאֵל שׁוּוֹוִינְגּ
 און פֿאַרְשָׂוּוֹיְגּוּן; —
 אֲפֶשְׁטָעַלְן דַּעַם קַלְעַטָּעוּן אָוֹן שְׂטִיבָן
 דָּוָרָךְ גַּלוּבָן
 דָּעַרְהַוִּיבָן
 וּוֹי גְּבוּרִים מִיטְ נְצָחָוּן, דָּאָךְ אָוֹן נְאָוָה,
 אָן תָּאוֹהָה: —
 ס'אָ קָאָמָה פֿאָרָאָר אָן אַיְיְגַּעַנְעָר עַשְׂרִית
 פֿאָרָר שְׁכִירָות
 פֿאָרָן בּוּיָעָן אָוֹן אַקְעָרָן מִיטְ שׁוּוֹוִיסָן:
 ס'הִיסָּן
 קְרַבְנָהָתְ פֿוֹן בְּרַאַשְׁתָּאָנְהַוִּיבָן
 מִיטְ גַּלוּבָן
 אַיְן דִי — "קִינְדָּעָר פֿוֹן' מַאְרָגָן" —
 פֿאָרָן אַיְבָּרִיךְן, וּוּטְ צִיְּתָאָלְיָוּן שְׁוִין זָאָרָגָן...!

שָׁאַטְנָס אַוִּיכָּת דִי וּוּעָנֶט

דִי לְוַטְ אָיוֹ פֿאָרְ/בִּישְׁוֹטְ, עַס דְּרוּמְלָעַן דִי וּוּעָנֶט
 אָוֹן שְׂטִילְ אָיוֹ אַיְן חַדְרָ—אַוִּיכָּת שְׁוּבָן זִיךְ שְׂפִילָן
 דִי שָׁאַטְנָסְ פֿוֹן בּוּיָעָר אָיְן אַבְנָט דַעַם קִילְן
 אָוֹן סָאמָעַט־מְחַשְּׁבָות פֿאָרָ/שִׁיכָּרָן הָעָנָט...

וּוֹאָסְ צְעַרְטָלָעַן אָוֹן וּוּנְקָעַן צָו בְּרַאַשְׁתָּאָנְתִּים גַּלוּסָטְ:
 הָאָרְיוֹזָאַנְטוֹן, לִינְגָעַן אָוֹן פֿאַלְלָן — אַ בִּילָּה, —
 עַס וּוּקְלָעַן זִיךְ שְׁלָאָגָגָעָן, דַו וּוּרְסָט אַזְוִי וּוּילָּד —
 אַ פּֿעַלְזָיקָעַ מְאָסָע זִיךְ לְעַגְטָאָס אַוִּיכָּת דִיְן בְּרוּסָט.

אָוֹן פֿלְיָגָלָעַן זִיךְ שְׁפָרְיוֹטָן אָוֹן נְעַמְעַן דִּיךְ מִיטְ
 דִּיךְ/אַרְטָט נִיט דַעַח אַוּמָעַט, ס'אָ זִיסְעָה גַּעֲמִיטָ.
 דַו פֿאַלְסָט אָוֹן דַו הַוִּיכָּסָט זִיךְ גַּעַטְרָאָגָן אַוִּיכָּת הָעָנָט:

דַו פֿיְלָסָט וּוֹי אַ קְעַנְגָּג מִיטְ צְעַפְטָעָר אַיְן הָאַנְטָ
 אַ העֲרַשְׁשָׁר אַ שְׁטָאַרְקָעָר אַלְיָוּן אָיְן דִיְן לְאָנָד —
 אַט דָּאָס בְּרַעְנָגָעָן שָׁאַטְנָס וּוֹאָס שְׂפִילָן זִיךְ אַוִּיכָּת וּוּעָנֶט...

יוננט-פלאטער

אוונט האט מיט בלוייע טויען אויסגעשפריט זיך.
הימל האט אין פורפורהיט זיך געטונקען.
ערשטער שטערן האט געלאַצשעט און געוואונקען:
מול-טוב געווואונטשען און מיט מיר געפֿרײַט זיך.

אוונט-טוייען האבן חוילן גראז געוואשן
נ'ויז א ווייכער גריינער טעפעַה, אונדז געדינט דאן:
האט זי שטייל אין אויער אויסגעשפֿשעט—"מיין מאַן"
בלזין דער הימל וועט עס זען ווי מיר נאַשְׁן..."

האט צו גאנט פֿון מיר אַ תֶּפְּילָה הַוֵּיד גַּשְׁטִינְגַּן,
צום שטומען ערותה.—ער האט געווען און געשוויגן
ווען יוננט-פלאטער האט "לאַ תְּחִמּוֹד" צוֹרִיסְן....
האט זי דאן פֿאַרְשְׁעַמְתַּז זיך פֿאַרְד דעם ערשותן שטערן
און געפֿרײַט מַיְך—"וואָס וועט זיין ווען ס'וועט באַשערן...?"
—"גָּרְאַנְיַט. טוֹגְּנַט האט גַּשְ׀יוּידַט זיך פֿון גַּעֲוִוִּיסְן..."

אויב ס'איוּ לִיבָּעַ...

חרדרטונקל, אוונט-בלוקייט.
סָאמַעַט-שְׂטִילְקִיִּט, שָׂאַטְּן-שְׂפִילִיִּט:
אוֹוָף די שוּבִין ווענט און דִּיל,
פָּאַלְן, פָּאַלְן בּוֹנְטָן גְּרוּוּקִיִּט:

לְגַתְּ אַ פְּאַרְעָם שְׁלָאָנָּק אָוּן בּוֹנִיגִיג
אוֹוָיף אַ ווּוִיכָּעַ לִיבָּעַ בעטַּה:
פְּיִיבְּרָאַטָּם. סָאמַעַט-גְּלָעַט.
פּוֹלָעַ לִיפָּן ווּרְעַן זָוִגִּיק.

הארצנַטְאַקְטַן הייסְזַוְּבִּירְטַע
פִּינְגְּרַעַ לְאַנְגַּע אַמְגַעַטְרַטַּע
צְוּוִישָׁן פָּאַלְדוֹן אַין גַּעְגַּג.
דרינְגַט לְבִנְהָשִׁיּוֹן דָּוָרָךְ שׂוּבָן.
וּוְאַונְקָעַן שְׁטַרְאַלְן. וּוְאַרְקָעַן טַוְיבָּן:
"אוֹיבַ ס'איוּ לִיבַ, אִין — מעַמְעַגְן."

ערשטער ציטער

ערשטער ציטער זיסער פֵּלאטער

רעננבויגן.

חלום־אויגן.

אווֹפֶּגֶעֶברְיוֹטָעֶר יַוְגַּנְטִיקָרָאָטָעֶר:

קיינמאָל זיכער קיינמאָל זאַטער

אָ צַעֲפִילְטָעֶר.

אָ צַעֲבִרְיְּלָטָעֶר.

איַ'ם הַוְנָגָעָר שַׁוְתְּפָּהָם הַאָט עָר...

שְׁטוּטָם פֵּאָרְטִּיּוּט אָוֹן זַוְּ רַיְּצָן

אָוֹן רַעֲגִירָן

אָוֹן פֵּאָרְפִּירָן:

דָּעַם גַּיְהָנוּם נָאָר זַוְּ הַיְּצָן...

ערשטער ציטער, זיסעל מאַטער.

יַוְנָגָעָר גַּלוּבָן.

זַאְמְרָן־שְׁטוּבָן

אַנְגָּגְלִיטָע פָּזָ'ם קְרָאָטָע...

ערשטער ציטער, דער באָגִינְעָן:

קְנָאָסְפִּיקְדִּיבִּיבִּיךְ.

פְּדוּלְעָךְ־קִיְּבִּיךְ.

נִיט קִיְּין זָאָגָן. נִיט קִיְּין זַוְּנָעָן.

נִיט קִיְּין שְׁלָאָפָּן. נִיט קִיְּין וּוּאָכָּן.

לִיבָּן, לְעָבָן,

שְׁפִינְעָן. וּוּבָן

אוֹן דֵּי מָאָרְגָּנָס — לְאָכָּן. לְאָכָּן:—

פָּזָן דָּעַם עַרְשְׁטָן זַוְּסָן צִיטָעָר.

רעננבויגן.

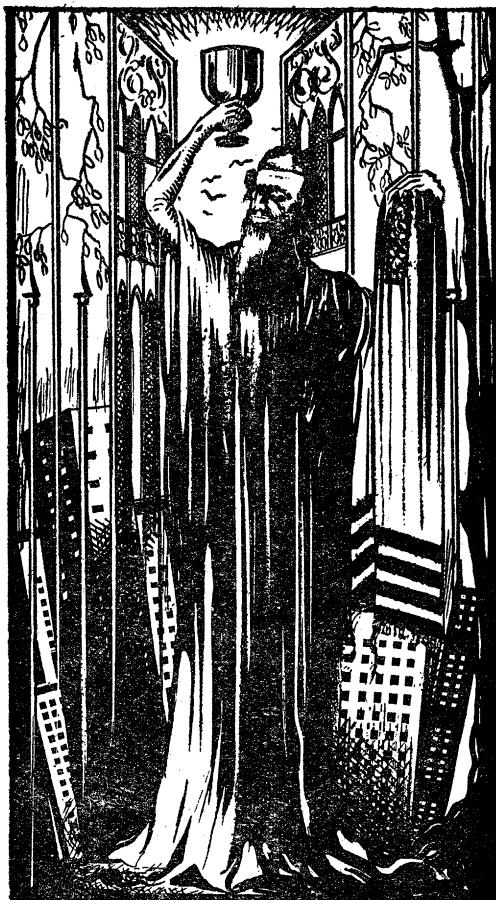
חלום־אויגן.—

ס'אָיז פָּזָן פְּרִילִינְג דָּעַר גַּעֲווֹטָעָר....!

קיינדרער פון מאָרגן

אַ פֿאנטזּוּיַּע אַין 4 בִּילְדֶּר

פֿאָר יָוָנָג אָוָן אַלְט.

די באטיאיליגטע אינס שפילען:

צוווי קינדרער פון מארגן—(מיידעלע אונ אינגעלאַע) געקליפורט אין פאנטאסט טיש-ליךטייע קאָלירן אונ סטיל. זוי טראָגן טראָמפיקוּן. פ אָט ע ר-צ יי ט—מייט גרווען אלטן באָלאַט. סאנדאלן. קאָסע אונ שעה/ז' גלאָז. אלט אונ מיט קוּם וווײַסְעַ האָר אוּפֶן קאָפֶן. לאָגָנָע ווַיסְעַ באָרָה.

ג אָכ ט—(פֿינְצְטָעָרְנִישׁ) אַיִן טוֹנְקְלִיבְּלוּעַן לאָגָנָע כָּאָלָאַט אַיִן שׂוֹאָרְצָן שְׁקָאָרְמִיךְ אַוְפֶן קאָפֶן. גְּרִינְעָרְ פְּנִים אַיִן גְּרִינְעָהָעַט.

ה יְכ ט—אַיִן ווַיסְעַ כָּאָלָאַט מִיט שְׁטָאָלְקָאָז אַיִן האָנט. צ וְקְוְנְפְּטָוּנְגְּ—פֿאנְטָאָסְטִישׁ גַּעַלְיוֹיד מִיט בְּלוּמְעַן-קְרָאָנִישׁ אַוְפֶן קאָפֶן.

גְּרִינְעָע שְׁפִיְּזָן—אַיִן אלְטִינְקָע גַּעַלְיוֹיד אַיִן גְּרִינְעָהָרְ רְוִיטָן פְּנִים מִיט שְׁוֹאָרְצָע שְׁטְרוֹפִּיכְן אלְסְ קְנוּשְׁטָן.

דְּרִיְּ גְּעַשְּׁפָעְנְסְטָעֵר—גַּעַלְיוֹיד אַיִן גְּרִינְעָהָרְ רְוִיטָן מִיט גְּרִינְעָהָרְ אַיִן גְּרִינְעָהָרְ פְּנִים/ער.

דְּרִיְּ קִינְדָּעָרְ-גְּרָאָפֶן—אַיִן פֿאנְטָאָסְטִישׁ-קְלִיּוֹדָרְ. דְּרִיְּ עַל צְטָעַ פְּוֹנוֹן דְּרִיְּ גְּרָאָפֶן.

גַּעַשְּׁפָעְנְסְטָעֵר—גַּעַלְיוֹיד אַיִן גְּרִינְעָהָרְ אַיִן שְׁוֹאָרְצָע. אלְטָעָבָע נִימְקָן. בִּיטָן. קְנָאָסְפָן. בְּלוּמָן. ווַינְגָן (אַזְן בְּלוּיָּאָן גְּרוּיָּה) קִינְדְּרָעָרְ מַאְסָן. ווּכְטָעָרְ בַּיְּ דִי טְוִיעָרְ פָּוּן דָּעָרְ צְוּקְנוֹתְ-שְׁתָאָט גַּעַלְיוֹידָט אַיִן גְּרִינְעָהָרְ צְעַלְיָ�ן אַיִן גְּרִינְעָהָרְ מִיט רְוִיטָן רְוִיטָן פְּנִים/ער מִיט שְׁוֹאָרְ צְעַלְיָ�ן. בְּלוּמָעָן: רְוִיטָן רְוִיטָן. לְיִיעָן אַיִן אַנְדְּרָעָסְיְוָעָן.

ב אָמָרְקוֹנְגָן:

די פֿאנְטָאָזְיָ� אַיִן גְּשָׁרִיבָן גְּעוּוֹאָרְ אַיִן רְאָטְן-פֿאָרְבָּאָנד אַיִן 1919 צָרָאָמָעָן מִיט דָעָרְ מוֹזִיקָן.

דאָס מַאְטִיוֹ-לִידְרָרְ “קִינְדְּרָעָרְ פָּוּן מאָרגָן” אַיִן אַוְיְגָנְעָנוּמָעָן גְּעוּוֹאָרְ פָּוּן אַיִדְיָ�שׁ פֿאָלְקָס-שְׁוּלָעָן אַיִן בָּאָרָה, וּאוֹ נָאָרְ אַזְעָלְכָעְ וַיְיָ�נָעָן גְּעוּוֹעָן.

דאָס לִידְרָרְ “קִינְדְּרָעָרְ פָּוּן מאָרגָן” אַיִן אוּיךְ אַרְיָ�ן אַיִן דָעָרְ כְּרוּסְטָאָמָטְיָ� פָּאָצָרְ דָעָם דָרְטָן אַיִן פֿערְטָן לְעָרְזִיאָרְ דָעְשִׁינָעָן אַיִן ווַיְלָגָעָן אַיִן 1932 אַוְנְטָעָרְ די רְעָדָאָקְצִיעָן פָּוּן שָׁ. בְּאָסְטָאָמְסָקִי.

קִינְדָּעַר פּוֹן מַאֲלָגָן.

בילד אינס.

ס צ ע נ ע :

א טונקל-בלוייע ליזדיקייט מיט רואינען פון אן אלטער שטאטט פון ווינטנס דרכֶי
זונטיקע טווערן פון אינטער וועלכע מען וועש די פָּגַנְטָאַסְטִיַּשְׁ-בָּלְוִוְּבְּעָנְעָן זוקנֶטֶשׁ
שטאטט.

וו ע נ פֿ אַרְתָּה אַנְגְּ גִּיְתְּ אֹוֵי הָ

פון צוישן די רואינען זיך דורך גראנע באשענֶענֶישׁוּן פון אַיְוָן אַרטֶץ צומֶ
אנדען מיט קִיְּנֶדֶן גָּלְעַכְּמָעָר אָוָן ווועָרָן נִשְׁתְּ צוישן די רואינען אַוְוְגְּעַמְּשֶׁת
מיט רוך.

מווזיק שפִּילְטַ דַּעַם סְלֻוּצְּן-טָאנְצְ מִיט אַינְטְּעַרְטְּעַנְעָר. דָּאָן גְּזַעֲנָנָה:

סְלַוּעַטְן — אַוְסְגַּעַשְׁפְּרִיטָע
פְּלִיְגָלָעָן בְּרוּיטָע,
אַין דָּעָר בְּלִיוּרָ נַאֲכָט.
נִיט גַּעַשְׁלָאָפֶן,
טָאנְגָן פָּאָרְלָאָפֶן,
שְׁטַעַנְדְּיךָ נָאָר גַּעַוְאָכָט
אַין דָּעָר בְּלִיוּרָ נַאֲכָט

אַלְעָ וּוּעָן
אַלְעָ שְׁטַעַנְן,
אַוְיְנַעְחִילָט אַיְן בְּלוּוּ:
לְאַמְּרָ לְאָכָן!
חָא חָא לְאָכָן!
צַו דַּעַם הִימָּל בְּלוּ:
צַו דַּעַם הִימָּל גְּרוּי.

אלע צוירק אויף זווערע ערטר אָוָן בָּאַחַלְטָן זיך אָוָן חַוְּבָן זיך אַיְנְצְּגָנוּוּוּ
זַוְּ רַוְּדוּן צוישן זיך מיט סִמְבָּאַלְשָׁן אַינְטְּעַרְטְּאָן:

עַרְשַׁת שְׂטַנְ'דָּל — וּוּ לְאָנְגָן וּוּעַט דַּוְיְעָרָן די נַאֲכָט?
מִיטָן אַנְקָוָן פָּוּן טָאגְן פָּאָרְשְׁוּוּינְדָן מִיר,
עַם שְׁרַעַקְטָן די לִיכְטִיגְקִיטָן פָּוּן טָאגְן.

נ א ב ט — און אפֿשאָהן קאנסטע נישט !
קאנסטע עס נישט ! חא חא ! חא חא !
צ יי ט — דײַן היסטעריעע זאגט מיר אויס ווי שוואָך דו בייזט
ג א ב ט — איך וועל נישט פֿאָרגוּין אָן אַקְמָה !
איך וועל נישט פֿאָרגוּין !
צ יי ט — בייזט שלעכט און דערצעט אַ נאָר :
קוּוֹם ווּט דִּיר אַיִּין שְׁתִּין נָאָר פֿאָרגוּין,
ווערטstu נישט. גוּיסט אונטער
דו ווערטstu נישט דו הערטט ?
שעד זיך אָפּ אָן מאָך ווּג !
בְּיוּעֵל אַלְעֵץ פֿאָרגוּין !
ג א ב ט — כְּיוּעֵל לְיכַט ווּיסט נִיט פָּוּן גְּרֻעָנִיצָן :
צ יי ט — לְיכַט ווּיסט דער ווּינְקָל
וואָס פֿאָנטָצְטָרָדָר דִּיר ווּינְקָל פָּוּן טָאג.—
אלְעֵץ שְׁטָאָרָקָר זְוִינְגָן שְׁטָרָאָלְן פָּוּן טָאג.—
שעד זיך אָפּ אָן מאָך ווּג !
הער זיך צו :
פָּוּן אַלְעֵץ ווּינְקָל עַד קוּמָן זַוִּי !
שְׁטָרָאָמָעָנוּזְוּזָה שְׁטָרָאָמָעָן זַוִּי !
בּוּאַלְעַסְוּזָה בּוּאַלְעַיְעָן זַוִּי !
יעַדְעַ שְׁהָא נְיִיעַר קְלָאנְג
אָ נִי לִיד !

צ'וינע שטן'דלאָר פון צווישן דואַינען קומען און קרייזלען זיך אָרום נאָכט מיט
רוֹאַינען שטן'דלאָר פון צווישן געלעכטע. קוֹיְרָען בְּלִצְׁנָן אוֹהֶק אַ מְוֻרְמָלָעָן צְוּוִישָׁן דֵּי
שרעך.

נ א ב ט — וואס איז מיט איזק געשען?
 פחרדנעם!
 כ'בון הערשער פון דער נאכט!
 שטיקער בלויקייט בי מויינע ליס
 אוון איבער מיין געקרוננטן קאמפ
 זונגען! טאנצעט — האפֿהאָפֿ!
 זונגען אוון טאנצעט — האפֿהאָפֿ!
 (אָפֿ צוֹרִיךְ צוֹוִישׁן רֹאַינְעָן זִינְגְּנֶדְּיכָה)

קיין געוזאנגען.
 פון די קינדרער אויפֿ דעם באָרגֶן.
 קינדרער קלײַוֹנָע.
 אָט אַזְוִוָּנוּ
 מוֹזֵן פָּאָלוֹן אִין דעם טָאָל
 מִירָן וּזְאָכָן.
 לְאָכָן. לְאָכָן.
 זָאָל דָּעָר וּוֹעָג זְיוֹן שְׁטוּנְדִּיק שְׁמָאָל !
 (אלע אִין באַהֲעַלְתָּעַנְישׁ. שא.)

נָאָכָט — אַזְוּ זָאָל עַם זְיוֹן אִין מִיָּן קַעְנִיגְרִיּוֹן!
 אַיְבָּיךְ פְּנִינְצְּטָעָרְנִישׁ!
 אַיְבָּיךְ שִׁיצְּזָנָן דָּעָם גַּלְדָּעָנָם באָרגֶן !
 אַיְבָּיךְ נָאָכָט !
 כְּבִין דָּעָר הַעֲרָשָׂעָר פָּוֹן דָּעָר נָאָכָט !

אָ גַּעַטְוָמָל אָוָן גַּעַזְאָג אַוְסְגַּעַטְמִישׁ מִוּט טְרָאָמְפִּוּטָן אָוָן בְּלִיצָן.

נָאָכָט — הַעִי !
 וּוֹעָר שְׁטָעָרֶת עַם אַיְצָט מִיָּן רָאָ ?
 עַדְשָׁטָט קִינְד — (אַרְיוֹן מִיט פְּאָרְשִׁוּתְקִיּוֹת)
 הַעִי !
 קוּמָט אַחֲעָר ! קוּמָט אַחֲעָר !
 פְּאָרְשָׁלָאָפְּעָנָע !
 דָּעָרְשָׁאָקָעָנָע !
 וּוֹאָכָט אַוִּוָּת, — סְאֵיז מַאֲרָגָן-נִי !
 מַאֲרָגָן-פְּרִי !
 טְוִיעָרָן וּוּלְעָן זִיר עַבְעָנָע !
 וּוֹאָכָט אַוִּוָּת. וּוֹאָכָט אַוִּוָּת !

סְקִינְד שָׁאָלָט אַוִּוָּת דָּעָם טְרָאָמְפִּוּטָן אִין אלָעָן וּוּינְקָלָעָן אַרְיוֹן. נָאָכָט
 צְעַטְוָמָלֶט. אַרְיוֹן קוּמָט דָּאָס צְוִוִּיתָעָ קִינְד וּוֹאָסָרֶט :

צְוּוּיָּוָט קִינְד — וּוֹאָכָט אַוִּוָּת אַנְטְּשָׁלָאָפְּעָנָע !
 וּוֹאָכָט אַוִּוָּת אַנְדְּרוּמְלָטָע !
 קִינְדָּרָפֶן פָּוֹן דָּעָם מַאֲרָגָן זְיוֹנָעָן מִיר !

נָאָכָט צִוְּתָעָ זִירָק אִין דָּעָם אָונְטָעָרְגָּוָנט. קִינְדָּרָבָּאָגְּרִיסָּן זִיר מִיט לְעֵגָן הַעֲנָט
 אַוִּוָּת דָּעָם צְוּוּיְמָנָס אַקְסָלָעָן.

ער שט קינד — ווער ביוטה
וואוהין איז דיאן נאנג ?

צוויט קינד — איך בין דיאן חבר !

מיין גאנגע איז צה די טויערן פון דער צוקונכט-שטאטם.

ער שט קינד — אויר מיין גאנגע איז אהין וואו דו גיסטט.

אבער טויערן זיין געשלאַסן דארט.

איבער זוי וואכט די גראונע שפין.

צוויט קינד — איך וויסט.

דעַלְפָאָר ווועק איז די קינדער פון מאָרְטָן.

ער שט קינד — איך בין מיט דיר.

דאָס איז אויר מיין ציל.

צוויט קינד — ליכט איז געפֿאנְגָּן איזָקְּן באָרט.

ער שט קינד — איך וויסט:

אוֹיְפָן שְׁפִּיצָּה פָּן גַּאלְדָּעָנָּעָם באָרגָן

געהַיִת פָּן דָּעָר גִּינְדָּר שְׁפִּין

און לֵיכְט אַיז דָּאָרָט גַּעֲפֶּאָנְגָּן.

צוויט קינד — ווועַלְן מִיר ווּעָקָן.

ער שט קינד — ווועַלְן מִיר רָוָּךְ.

(ביוידע שאָלָן מיט די טראָםְפִּוִּיטָן.)

נאכט אַרְזִין .

נאכט — איך מאכט מיך לאָקָן קינדער קלִיּוּנָה.

קינדער שיינָעָן.

קינדער צְרִיק אַיז ווַיְגַּאַלְעַד.

זוננט דָּאָס לִידָּר פָּן צְיַגְּאַלְעַד.

פָּן מִיגְּאַלְעַד.

און רְוִיטָע פָּאָמְעָרָאָצָן;

טאָנָצָן. טָאָנָצָן. טָאָנָצָן —

קינדער צְרִיק אַיז ווַיְגַּאַלְעַד !

קינדער צְעַלְפָּן זַיְד. נָאָכָט צְעַטְמָלָט. עַט הָעָרָן זַיְד רָוָּפָן אַיז דָּעָר ווַיְשָׁפָן

די קינדער. נָאָכָט זָנָגָט.

נאכט הא ?

וְאַו דָּאָרָט הָעָר אַיז אַ גַּעַשְׁרִי ?

וְעוֹרְזָע זַיְתָּט אַיז דָּאָרָט צְוּוֹי ? !

אַיז פָּאָרְשִׁיוֹטָע !

אַיז פָּאָרְשִׁמוֹטָע !

וְעוֹרְזָע זַיְתָּט אַיז דָּאָרָט צְוּוֹי ? !

קינדר ער — מיר רופַן אין די גאָסן,
רופַן מיר.
אין די גאָסן, שטיפַן, שפַאָסן,
וועקן מיר
וינגעָר-זונגעָה, גלאָקְוִילְגְּנָעָה,
זענעָן מיר:
אין די גערטנער צוישן בייטן,
בראָדושען מיר און זוכַן קוּוֹיטַן,
זוכַן מיר,
קינדר ער פָּן דעם מאָרגַן זענעָן מיר!

קינדר-מאָסן קומעָן אָן מיט געוֹאנְג מיט פֿעַנְדֶּר אָן שטָאַלְקָאָצָן אָן גִּיעָן אָפַ.

נָאָכָּט — (שטוּרָעָמֶט)
אֲהַעֲרָג גַּעַשְׁפָּעָנְסְּטָעָר!
אֲהַעֲרָג! אֲהַעֲרָג!
שְׁנֵיְידַטְדַּי וּוּעַנְדַּי אָפַ צַוְּדָעַם בָּאָרָגַן
צַוְּדָעַם גַּאֲלְדָעַנְעָם בָּאָרָגַן!
די טוֹרְיָעָן פָּן דָּעַר צֻקְנוֹטְשָׁמָאָטָן,
זַיְיָ טָאָרָן זַיְדָן נִיְשָׁטַעַנְעָן!
פָּאָרְשָׁטְעָלָטְדַּי זַוְן!
פָּאָרְשָׁטְעָלָטְדַּי זַוְן!

אָ גַּעַטְוּמָל צוּוִישָׁן רוחות אָן שְׂדִים. אָלָע לְיוֹטֶן וּוּרְ וּוּהָהָן אָן פָּאָרְלִוָּן זַוְן.

אָלָטָע בָּאָבָע — (ריַיצְעַט זַיְדָן)
אָן זַיְיָ קְוּמָעָן
אָן זַיְיָ שְׁוּוִימָעָן
סִיְיָ פָּן דָּאָנָעָן,
סִיְיָ פָּן דָּאָרָטָן,
הַיְיָ הַיְיָ הַיְיָ!
הַאָהָן הַאָהָן!
אָן זַיְיָ יְאָגָן
אָן זַיְיָ טְרָאָגָן,
בְּרַעַנְעַנְדִּיקָע פָּאָקְלָעָן
אָן זַיְיָ בְּלַעַנְדָּה,
אָן זַיְיָ זְינְגָעָן.
אָן זַיְיָ לְאָקָן

הֵי הֵי הֵי
הֵא! הֵא! הֵא!
אֵיך וַיֹּוֹסֵם עַמְּנָן דָו וַיֹּוֹסֵט עַמְּנִישְׁטָן
אֵיך וַיֹּוֹסֵם עַמְּנָן דָו וַיֹּוֹסֵט עַמְּנִישְׁטָן
נָא בְּט — וּוֹאָס וּוֹיְלָסְטוֹן אָנוֹ וּוֹאָס וּוֹיְסְטוֹ ?
בָּאָבְע — הֵא! הֵא! הֵא!
הֵי הֵי הֵי
אֵיך וַיֹּוֹסֵם עַמְּנָן דָו וַיֹּוֹסֵט עַמְּנִישְׁטָן
הַעֲרָזֶר אַיִינָן:
זַיְיָ קָוְמָעָן אָן !
סַיְיָ פָּוָן דָּאָנָעָן !
סַיְיָ פָּוָן דָּאָרָטָן !
הֵי! הֵי! הֵי!
הֵא! הֵא! הֵא! (פָּאָרְשְׁוִינְדָט)

(ס'ק וּמָעָן אָן גְּרוּפָעָן זִינְגָעָנְדִיקָה)

עַרְשָׁטָע גְּרוּפָע — מִיר גַּיְעָן מִיטָּפְוִוקָן אָנוֹ טָאַצָּן.
סָאַלָּא —
סְ'בָּאָגְלִיָּת אָונְדוֹ דִי לְיָדָרָעָר רָעָר הַאָמָעָר
דָּעָר קָלָאנָג פָּוָן דָּעָר קוֹשְׁנִיעָא, דָּעָר שְׁמִיד !
דָּעָר שְׁמִיד מִיטָּזִין לִידָה
דָּעָר שְׁמִיד מִיטָּזִין לִידָה
דָּעָר שְׁמִיד מִיטָּזִין מַעֲכְטִיקָן לִידָה !

(עַרְשָׁטָע גְּרוּפָע בְּלִיְבֶּט אָוִיפָה אַ זִוִּיט)

צַוְוִי יִטְעָגְרוּפָע — מִיר קָוְמָעָן פָּוָן טִיחְדוּוֹיְטָע וּוּעָגָן.
סָאַלָּא —
מְאַרְשִׁירָן מִיר אַיְצָטָעָר מִיטָּגְלוּבָן
צַוְוּטָרָמָעָן דָּעָם גָּאָלְדָעָנָעָם בָּאָרגָן!
צַוְוּטָרָמָעָן בָּאָרגָן
צַוְוּטָרָמָעָן בָּאָרגָן !
צַוְוּטָרָמָעָן דָּעָם גָּאָלְדָעָנָעָם בָּאָרגָן !

(צַוְוּיְוִיטָע גְּרוּפָע בְּלִיְבֶּט אָוִיפָה אַ זִוִּיט)

דָּרִיטָע גְּרוּפָע — עַס שְׁמַאְכָט דָּאָרָט דִי זָוָן אַ פָּאָרְבָּעְנְקָטָע
סָאַלָּא
מִיר שְׁמוּעָרָן מִיר וּוּעָלָן זַיְיָ לָאָנָגָן
מִיר שְׁמוּעָרָן מִיר וּוּעָלָן דָּעְגָּרְיוּיכָן
דָּעָם בָּאָרגָן מִיטָּשְׁטוּרָעָם גָּעָזָעָן

אלע —

מיר שוווען איזו!
מיר שוווען איזו!

אלע דריי גروفן —

מיט שוווען מיט שטודעט-געזאנגע!

מיט טריבן דעם ליגען מיט אמת,

מיט דינקייט דערחויבן צום גליק!

מיר שנידן די וועגן, מיר שנידן,

מיר וויסן קיין וועגן אויפֿ צרייך!

מיר וויסן דאס ניט!

מיר וויסן דאס ניט!

מיר וויסן קיין וועגן אויפֿ צרייך!

(נעמען אפנגיון)

מיר רופּן, מיר רופּן דעם לעבן

פָּן עלנד און פִּינען אַרוֹים

עס ווינט זיך, עס ווינט זיך דער מארגן,

פָּן אַפְגָּרָונֶט אַט וואקסט ער אַרוֹם ?

(אָפּ מיט דעם זעלבן געוואנגן).

פָּאַרְהָאָנֶג.

בילד צוויו:

ס צ ע נ ע :

דער זום פון דעם גאלדענעם בארג און מיטן אַ וויסטקייט. פון וויסט די זעלבע
טויערן פון דער צוקונקט שטאטן באליוכטן מיט אַ פאם העיל-בליעע ליבט.

ווען פֿאַרְהָאנְג גִּיט אַוִּיף :

ביום זום פון דעם געשפֿענטער אין שאטנס פֿאַרטוליעט. זוי הייבן זיך
אוינציגויז ווען געזאנג פון וויסטנס דער מאוגט זיך און שטילט אַיִן.

ערשטער געשפֿענטט:

זעם אַיר דָּאָרטָן אַ פָּאָס לִיכְתָּם.
העט וויסט אויף דעם חָאָרְעָזָאנְט ?
וויסט אַיר באַטָּשׁ ווֹאָס עַס מִינְט ?

אלען:

מיר וויסן נישט.
מיר וויסן נישט.

ערשטער געשפֿענטט:

דאָס אַיִן לִיכְתָּם ווֹאָס וויסט זיך דָּאָרטָן.
ווֹאָס שְׁפָאָרט זיך דָּאָרטָן.
ווֹאָס דְּרִינְגְּט אַיִן יְעַזֵּן ווֹינְקָל ווֹאו סְאיַזְן פֿוֹנְצְטָעָר.
עַס אַיִן דָּאָס לִיכְתָּם.
ווֹאָס באַלְיוֹכְט דִי טְוַיְעָרְן פון דער צוקונקט-שְׁטָאָטָן.
וויסט אַיר באַטָּשׁ זום ווֹאָנְעָן סְקוּמָעָן שְׁטָרָאָלְן ?
פון אויבן באָרג — אויבן דָּאָרטָן.
ווֹאו לִיכְטִיקְיָיט אַיִן גַּעֲפָאָנְגָעָן
אוֹן גַּעַהַיִט פון דער גְּרִינְעָר שְׁפִין.

אלען:

וֹוִי צו אָונְדוֹן.
וֹוִי צו אָונְדוֹן.

וֹוִי ווֹעַט זִוִּין צו אָונְדוֹן ווען דִי טְוַיְעָרְן ווֹעַלְן זיך עַפְעָנָעָן.

צְוֹוִוִּיטָעָר גַּעֲשְׁפַּעַנְטָט:

אוֹן דָּאָס לִיכְתָּם בְּרַעְנָט
אוֹן בְּלַעַנְדָּט —
וֹוִי צו אָונְדוֹן. וֹוִי צו אָונְדוֹן.

(אלע פְּלַאָטָעָרְן מִיט דִי פְּלִיְגָלְן אַיִן אַ בְּחַלָּה)

ערשטער געשפונגסט:

שווינט פחדנים!

די טויען וועלן זיך ניט עפֿענען און דעם ליכט.

דאָס ליכט איז געפֿאנגען און איז צאַם

אויף דעם גאלדענען באָרגן

געהיט פּון דער גראנער שפּוּן

אלע:

וּוְיִזְׁוֹ אָונְדָּגָן, וּוְיִזְׁוֹ אָונְדָּגָן.

און די נאָכְט אַיז נִיטָּאָ

און דער באָגִינְעָן אַיז אַיְוָן שָׁוּעָל....

דריטער געשפונגסט:

אַשְׁרָעָקָן אַשְׁרָעָקָן!

כְּחַאָבָן גַּעֲזָעָן נַאֲכְטָן צִימָעָן אַזְּנַאֲטָעָן

וּוְעַן פְּאַטְּעַרְצִיּוֹתָן הַאֲטָמָן גַּעֲלָאֲכָטָן אַזְּנַאֲטָעָן גַּעֲשָׁפָטָן.

יאָ. — אַיךְ הַאָבָן גַּעֲהָרָטָן אַזְּנַאֲטָעָן.

אַטְּ קַוְמָטָן דַּעַרְ פְּאַלְטָעָר וַיְדַעְ מִיטְ זַיְן שְׁעָהָן/זְגַלְאָזָן,

יאָ. אַזְּנַאֲטָעָן דַּעַר זַאֲמָהָן פְּאַלְן, נַאֲרָזְיֵן פְּאַלְן.

אַרְיִין פְּאַטְּעָר צִיְּטָן.

(אלע פְּאַטְּעָר אַזְּנַאֲטָעָן אַזְּנַאֲטָעָן זַיְן)

צייט — שְׁרָעָקָט אַיְיךְ נִיט אַיר בִּיוּז רוּחוֹת

וּוְעַן די צִימָט וּוְעַט קַוְמָעָן, וּוְעַט אַיר אלע אַיְינָס פְּאַרְגְּנִין.

אין דער אַיְיבָּקִיםָן.

ערשטער געשפונגסט:

מיַר שְׁרָעָקָן זַיךְ נִישְׁטָן.

טרָאָג זַיךְ בְּעַסְטָר אַפְּ אַלְטָעָר נַאֲרָן

מִיטְ דִּיְוָן שְׁפִילְגָּעָצִיּוֹן: —

דיַיְן קַאֲסָעָן אַזְּנַאֲטָעָן שְׁעָהָן/זְגַלְאָזָן.

צייט — סְאַיְזָן וּוְילָעָן אַיר זַאלְטָטָן פְּאַרְגְּנִין!

אלע — מִר וּוְעַן נִיט פְּאַרְגְּנִין!

(פְּאַטְּעַרְצִיּוֹת גַּיְיט אַפְּ מִיטְ גַּוְטְמוֹטִיקָן גַּעֲלַעַטָּר)

צְוּוּיְיטָר גַּעֲשָׁפָנְסָטָן:

סְאַיְזָן אַמְתָּה.

קִינְדָּרָר פּוֹן'ם מַאֲרָגָן דְּרִיְמָלָעָן נִיטָן!

זַיְיָ שְׁטָרָאָמָעָן צַוְיִזְׁוּרָן דַּעַרְ צְקוֹנוֹנֶטֶשְׁטָאָט

פּוֹן דָּאָגָעָן אַזְּנַאֲטָעָן פּוֹן דַּעַרְ צְקוֹנוֹנֶטֶשְׁטָאָט

פּוֹן אָוּמָעָטָומָן קַוְמָעָן זַיְיָ מִיטְ אַגְּלִיבָן

דריטער געשפֿענסטֶן:

וואָ די שטראָמען שטראָמען זוי!
וואָ די כוֹואַלְיעַס כוֹואַלְיעַן זוי!
די גְּרוּנָע שְׁפִין שְׁרַעַטְטַן זוי נִיטְמָעָרָן!
אוֹן טְרָאַמְּפִיְּטָן שְׁאַלְעָן—
וואָ די שְׁטוּיכָן וְעַנְעָן זוי אַיִן צָאָל—
וְאוֹ אַיִן נְאַכְּטָן?
וְאוֹ אַיִן פִּינְצְּטָעָרְנוּשָׁ בְּאַהֲלָלָטָן?

ערשטער געשפֿענסטֶן:
שוֹוִינְג דּוֹ פְּחַדְנִין! שְׁוֹוִינְג!
אלְעָן — מֵיר קָאנָעָן נִיטְשְׁוֹוִינְגָן.
סְ'אַיִן וְווֹיְצָו אָונְדוֹן.

טראַמְּפִיְּטָן שְׁאַלְעָן אַוְיָף. געשפֿענסטֶן פְּלָאַטְעָרָן אוֹן באַהֲלָלָטָן זֶה. באַבָּע קְיֻיכָּט
שְׁוֹן גַּעַלְעַטְעָר.

(אַרְיִין אַלְטָע בְּאַבְעָ)

באַבָּע — נָה אַיךְ וְוַיִּסְעַם אַלְעָן.
יאָ. אַיךְ וְוַיִּסְעַם.
פְּאַר מֵיר אַיִן קַיְוַן סָוד נִיטְשְׁאַרְאָן.
נוֹ שְׁטְרָאַמְּעָן זֶה.
כוֹואַלְיעַן זֶה.
חוּן חָעַן חָעַן!
חיַן חָיַן חָיַן!
זְאַלְעָן די טְרָאַמְּפִיְּטָן שְׁאַלְעָן!
זֶה זְיַינְעָן מִינְעָן אַיִינְקִילְעָן.
גוֹטָעָן שְׁיַינְעָן אַיִינְקִילְעָן.
זְאַלְעָן זֶה קִינְדָּעָר שְׁפִילְעָן!

(אַרְיִין נְאַכְּטָן צְעַשְׁטְּרִיְּטָן)

נאַכְּטָן — אַלְעָן אַוְיָף דּעַם באַרג!

אַרְוּם דּעַם באַרג!

פְּאַרְוּם דּעַם באַרג!

שְׁנִיוֹידָט די וּוְעָגָן אָפְפִיְּצָי דּעַם באַרג!

(נְאַכְּטָן אָפְפִיְּצָי.)

(אַלְטָע באַבָּע נְאַכְּטָן אוֹן רִיזְצָט זֶה.)

באבע — קומט אויך איז אט, אַ, דראטן:
 קינדער פון דעם מארגן קומען אָן
 זיי וועלן קלעטען אָן גויבּוּן אויבּן-אָן
 אָן די ליכטיקוּט באָפְּרִיעַן פון דער גריינער שפִּין.
 דעַמְלֵט וועלן טוֹיַעַר זיך עַפְּגַעַן!
 צוקונקט-שטָקָט ווּט אָן זוֹין! —
 ס'איַז די צוקונקט-שטָקָט גַּעֲלָאָסֶן
 ווַיְוַיְלַסְיָאוּן לִכְתַּט נִיט פָּאָרָאָזֶן.
 אָן ס'זויַסְן קִינְדְּרָעַלְעַךְ וּאוֹ לִכְתַּט אַיְזַע גַּעַטְאַנְגָּעַן.
 יָאָאַיְוָן באָרגָן, אוּפְּנָן גַּאֲלְדָעָנָם באָרגָן
 גַּעַהַיט פון דער גריינער שפִּין!
 חי! חי! חי!
 הא! הא! הא!

(גִּרְיִנְעָר שְׁפִּין דֻּעָרְשִׁיְנָט פְּאָרְסָאָפְּעָט)

גִּרְיִנְעָר שְׁפִּין — בְּחָאָבָּג גַּעַהַרט מִין נָאָמָעָן,
 וּועֶר רָוֶת עַס מִיר בַּי מִין נָאָמָעָן?
 זָאנְטַעַס מִיר שְׁנָעַל
 כִּיבּוּן אַ וּוֹאָכְבּוּן בֵּין אַיְדַּן
 באָבע — אַט אַיְזַע די גִּרְיִנְעָר שְׁפִּין!
 שְׁפִּין — אַיְזַע וּוֹאָס אַז אַיְדַּן דָּאָ?

באָבע — קָוָם אַהֲרָן מִין אַיְוּגָעָנָר בְּאַשְׁאָפָּה
 אָן לְאָמִיר דִּיר בְּאַקְרָאַנְצָן,
 לְאָמִיר טָאנְצָן, טָאנְצָן
 אָז דַּעַר קָאָפָּזְל זְיךָ פְּאָרְדְּרִיְעָן —
 אַט אַיְן צְוּיְיָעָן —
 בִּזְוּט מִין בְּאַשְׁאָפָּה...

שְׁפִּין — בְּזַוְּעַל אַיְן טָאנְצָן צּוּטְרָאָכְטָן דִּין נָאָמָעָן
 פון גַּעַדְאָנָק אַוִּיסְגָּוּזְוּגָן;
 גִּרְיִנְעָר טִיכְעָ אַוְינָן פון דַּעַר נָאָכָט
 וּוּלְלַן אַלְזַעַן אַזְנָן פְּאָרְשָׂוּזָן
 דָו וּוּסְטַטְוּזָן
 מִיט דַעַם נָאָמָעָן

וועסטו שפער ניין פארשווואונדן נאכן טאנצן
מייט די קראנטז
אויף די אומבאוואויסטעה פראמעדע וועגן.
דארטן וואו עס ווערט א גאנט געבעוין
און פארלויין
אין גיעגען...

(babu און שפין טאנצן דאן ביידע אפ אויף צוויו וועגן)

(אריין נאכט בא גלייט פון צוקונקט)

נאכט — צוקונקט איז דיין נאמען?
מארגן איז דיין צילע?
זע וו יונגע און נאיריש דו זעט איזס
גי' צורייך אין דיין חלומ-לאנד!
צורייך! צורייך! צורייך!
צוקונקט — אומזיסט. אומזיסט טרייבסטו מיר, נאכט.
דיין גורל איז באשטייט גלייך ווי מינען.
קאנסטט פאר מארגן ניט פארשטעלן דעם וועגן.
אייך בין מארגן.
מארגן מײַנט האָהָנָגָן. ליכט. גליק.
פארהאלט מיך ניט מעער,
אייך נוי אויף מײַן וועגן אין שליחות.

(אריין פאטער צייט)

צייט — א ווילע נאָר מײַן לֵיבע צוקונקט.
בלײַכ און זאָל דיר פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ באָטְרָאָכְטָן.
זעסטו פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ. —
אויך דער מארגן איז מײַן געהארכזאָם קינְדָה.
נאכט — אייך שרעך מיך ניט פאר דיין שפֿילְגָּעָצִיגָּג.
פאר דער קאָסְעָמִיט דיין זאָמָר

(צוקונקט צוינט אָן דעם פֿאָקְלָה)

נאכט! — לאعش אוייס! לאעש אוייס! לאعش אוייס!
צוקונקט-נאט איזיך לייכט.
 שקלאָפַן צו פִּינְצֶטְעָרְנִישׁ!
 טְרוֹיוֹהִיְיטִילְבָּעְנְדָּע צו לייכט און גְּלִיק.
 שְׂקְלָאָפַן, זְוִינְגְט אָפַט מִיט צָעֵר אַיְיעַר לְהִ.
 דָּאָס לְהִיד פָּוּן דָּעַם פָּאָרגְנִיּוֹן.
 צְיוּיט — קּוּם מִיְּן קִינְהָ, קוּם מִיט מִיר.
 אַיך נְיִ אַצְיָינְדָּר דִּין וּוּעָן. (בִּירְעָע אָפַ)

אַטְוּמָל פָּוּן וּוּוּיְטָן אַוּסְגָּבְעִישָׁת מִיט מְזֻווֹיק אָוּן גְּעוֹאנְגָּ. אַ גְּלוּוֹף אָוּן שְׁרָעָק
 צְוּוֹשָׁן גַּעֲשְׁפָעְנְסְטָעָר. קִינְדָּעָר קִומְעָן אָן מִיט פָּעְנְדָּר אָוּן קְרָאָנְצָן. נְאָכָט בָּאַחָלָט זִיר
 אַוּיס אַוּיפַּאָז זְוִוִּיט.

צְוּוֹי קִינְדָּעָר — מִיר זְעַנְעָן בַּיּוֹם זְוִים פָּוּן בָּאָרגָן!
 מִיר זְיַינְעָן בַּיּוֹם בָּאָרגָן!
 עַלְטַצְטָעָר — אַ צְיָוִינְן וּוּעַט זִיר בָּאָוּוֹיְזָן
 אָוּן טְרָאָמְפִּיְיטָן וּוּעָלָן נְעַמְעָן שָׁאָלָן,
 וּוּעָלָן מִיר קְלַעְטָעָר אַוּוּ דָּעַם בָּאָרגָן,
 בָּאָהָרְיוּעָן לִיְכְטִיקְיָוִת! בָּאָהָרְיוּעָן זָו!

(אַרְיוֹן באָבָע)

בָּאָבָע — אָזְוִי, אָזְוִי קִינְדָּעָר קְלִיּוֹנָע
 קִינְדָּעָר שִׁינְעָן!
 בָּאָרגָן אַיזְ גְּרוּוּס!
 בָּאָרגָן אַיזְ הוֹוִיד!
 וּוּאָס הַעֲכָר דָּעַר שְׁפִּיצָאָלֶץ וּוּוּטָעָר צָוַם פָּאָלָן!
 חָאָ! חָאָ! חָאָ!
 חָיָ! חָיָ! חָיָ!
 עַלְטַצְטָעָר — אַלְטָעָ בָּאַבְּיָנָע, דָו שְׁפָאָסְטָ פָּוּן אָוְנְדוֹזָ?
 בָּאָבָע — כְּהָאָב גַּעֲשְׁפָאָסְטָ בְּלָוִוָן.
 כְּהָאָב קִיּוֹן צְיוּיט נִימָן.
 כְּהָאָב אַסְדָּנָאָד וּוּאָס צָו טָאָן:
 אַ פְּלִיאָטְקָעָלָע אַיזְ גּוּט. חָיָ! חָיָ!
 חָאָ! חָאָ! חָיָ! חָיָ! חָיָ!
 נְאָכָט — וּוּרְזָוּשָׁע בִּזְוּטוֹ אַלְטָעָ שְׁקָאָפָע?
 וּוּמְעָן שְׁרָעְקְסְטָוּ?
 וּוּמְעָן נָאָרְסְטָוּ?

באבע — כ'בין די אומרו.

אייביך יונגע און אייביך אלט.

כ'בין אייביקויט !

טראלאלא! טראלאלא! (אט)

(נאכט באהאלט זיך)

אלע — (זונגען)

אונדרווער גלויבן איז געוזנג.

האמערקלאנגע.

אונדרווער פירער איז דער שםיה.

האמערלייד.

אונדרווער ציל איז רו און פרייד

שטענדיך פון דעם ליבט באנגליאט —

אונדרווער גלויבן איז געוזנג.

האמערקלאנגע. האמערקלאנגע.

(נאכט אט שנעל)

(צוו יי ט ע מסע קינדר ער אריין).

אלע — דאס זייןען די וועגן!

דאס זייןען די שטען !

דאס זייןען די וועגן צום ציל !

מיר זייןען קיון קריגעה,

דאך זייןען מיר זגענער,

דאס זייןען די וועגן צום ציל !

(אריין צוקונקט)

צוקונקט — ווער זויט איר אלע?

אלע — קינדרער פון דעם מארגן זייןען מיר!

צוקונקט — וואווחין איז אויער ציל... ?

אלע — צום ערשות אויכן שפץ פוןם בארגן!

צוקונקט — וואס וועט דארט געשען?

אלע — באפרויין לייכטיקויט וועלן מיר!

צוקונקט — און שפעטער וואס וועט זויז ?

אלע — צו די טויער פון דער צוקונקט-שטאט וועלן מיר גיון !

מיר וועלן מיר מארשין:

טויערן וועלן זיך עפֿגענען

ווען לייכטיקויט וועט זיין פריי !

אלע זינגען — מיר קומען פון וויט,
פון וועגן גאר ברויט.
אלע מיר זענען מיט מוט !
AMIL בענקען נאך זון
פון וויט אויבּ־אן,
אלע מיר זענען מיט גלוט !

אלע אין איינעם,
קיין שערקן פאָר קיינעם,
עם רופט אונדוֹ דער גליקלעכער טאג !
ס'בויעט זיך מויער,
א טויל א טויער,
עם רופט אונדוֹ דער גליקלעכער טאג.

(אַדִּין אַלְמָע בָּאַבָּע)

באָבע — צו אייך איר קינדרעלען,
גִּילִינְדִּיקָע צִינְגָּלֶעֶךְ
האָט געטראָגן מיר פון וויט!
צוקנֶט — און דו וועח ביוט ?
באָבע — हֵי חֵי — אַיך בֵּין !
די מאָ פון די שפֿין !
בַּיּוּם טִוְּלָע גַּיְן !
דאָרטן, דָּאָרטן אוֹיפָה דָּעַם באָרג !
אטָם, אָ, דָּאָרטן זאָלְט אַיר גַּיְן !
געַיְנָען ווּעַט אַיר דָּאָרטן אַשְׁטִין !
זאָלְט אַיר ווּוִיטָר, ווּוִיטָר גַּיְן !
הי ! הי ! הי !
הָא ! הָא ! הָא !
סְאָרוֹ שְׂוִין אֲשֶׁר צִוְּתָ צוֹ גַּיְן !
סְאָרוֹ שְׂוִין צִוְּתָ צוֹ גַּיְן (אָפְטָאנְצָנְדִּיק)

פָּוּן ווּוִיטָן הָעָרֶת זִיךְ שְׁרָאָמְפִּיטְּנְ-שְׁאָלָן. נָאָכָת אָוָן גַּעַשְׁפָּעַנְסְּטָעָר רְיוִיטָן זִיךְ
הָוָרָך אַין אַ בְּאָסָס. מְזֻוִּיק אָוָן גַּעֲזָנָגְה הָיוֹבָש אָן.

— זִינְגָּעָן שְׁמִידָעָר פָּוּן דָּעַם מָאָרָגָן
פְּרִיְּלֶעֶךְ אָוָן גַּעֲפְּלִיּוֹסְטָן:
יָעָדָעָר בָּאָכָע מִיט דָּעַם מעַכְּבָרָה,
שְׁמִידָט אָוָים נִיּוּם נִיּוּסָט !

— און פֿון דְּאנָנוּ און פֿון דְּאָרטְּן,
 פֿון דַּי טִיכְעַ גְּרוּיעַ אָרטְּן,
 שְׁטוֹרָאָמֶן קִינְדְּרָעָה, שְׁטוֹרָאָמֶן פִּילְ !
 וּוי דַּי שְׁוֹאָנָנוּ.
 נָאָר זַי שְׁפָאָנָנוּ.
 אַנְצָוּהָוִיבָן קִינְדְּרָעְ-שְׁפִּילְ !

— פֿאָלֶט דַּעַר הַאֲמָעָר אֹוִיף קָאוּוֹאָדְלָעַ
 שְׁמוּדָט דַּעַר שְׁטָאָנָגָן נָאָךְ שְׁטָאָנָגָן,
 מּוֹסְקָלְעָוָאָטָעַ הַעֲנָט גְּעוֹנָטָעַ,
 קְלָאָפָן אֹוִיס גְּעוֹזָאָנָגָן.

— פְּוִיקָן, טָאָצָן, זָאָצָן, זָאָצָן,
 סְ'אָיוּ דַּי פְּרִיְיד נִיט אַפְּצָוּשָׁאָצָן
 זְוִינְגָט דַּעַם פְּרִיְילָעָכָן גְּעוֹזָאָנָגָן!
 טְרָאָלָאָלָא זְוִינְגָעָן.
 צִימְבָּלָן קְלָיְנְגָעָן.
 סְ'אָיוּ דַּעַר מָאָרְגָּנְדִּיקָעַר קְלָאָנָגָן !

— הַאֲמָעָר, הַאֲמָעָר,
 חַוִּיב זַיךְרַת הַאֲמָעָר,
 צַו דַּי שְׁטָאָנָגָעָן אֹוִיס !
 יְוָנָגָעַ שְׁמִידָרָה,
 וּוֹידָרָה, וּוֹידָרָה,
 וּוֹאָסְפָן שְׁטוֹרָאָק אָוּן גְּרוּוּס !
 עַלְצָטָעַר — אֹוִיף דַּעַם בָּאָרָג !
 אֹוִיף דַּעַם בָּאָרָג !

פֿאָמָעָר-צִוְּוִות אֹוִיפָּא זְוִוִּית. צְוָקוֹנֶט וּוּוִוִּית דַּעַם וּוּוּג. מְזוּזָק שְׁפִּילָט. טְרָאָמְפִּוִּיתָן.
 שָׁאלָן. שְׂדִים אָוּן רָוּחוֹת בָּאָהָלָטָן זַיךְרַת.

פֿאָרָהָאָנָגָן.

בילד דריי

ס צ ע נ ע :

דער שפיען פון דעם גאלדענעם באָרג. פֿאָרְשִׁוּדְעָנָע בְּאַהֲרֻלְטָעָנִישׁ אֵין פֶּאֱגֶנְטָאָס
טוישן סטיל, געפֿאָרבּן אָון פֿאָרְשִׁוּדְעָנָע קָאָלְרוֹן. אָון צַעַנְטָעָר אֶבְּאַהֲרֻלְטָעָנִישׁ מִיט אָ
גרִינְזְּיוּסְּעַטְּרִיר, וּוּלְכְּבָע אָיו דּוּרְכְּזִיכְּמִיק.

וּוּעַן פֿאָרְחָאָגְּגָגְּגָג אָוִיְּת :

ביי יעדע באַהֲרֻלְטָעָנִישׁ פֶּלְאָשְׁרָעָן מִיט דֵי פְּלִיגְלָעָן שְׂטוֹןָס אָון גַּעַשְׁעַנְטָעָר
וּוּלְכְּבָע לוֹהֵן אַיבְּרָע אַיְגָעָם צָוָם אַנְדָּרָע אָון סְדוֹן זִיךְּ. אָין צַעַנְטָעָר בְּיִי דָּעָר
גְּרִינְזְּיוּסְּעַטְּרִיר טָרָר, וּוּאָכְּתָב דֵי אַלְטָע גְּרִינְעָשָׁפִּין דְּרִיְמְלָעָנְדִּיק. פּוֹן אַוְנְטָעָר דֵי טָרָר
שְׁפָאָרָן זִיךְּ פָּאָסְּן לִיכְטָן וּוּאָס בְּלַעַנְדָּת אַלְמָעָן אַרְוָם אָון זְכוֹן אַוְסְּצָמוֹרָן דָּס אָרטָן.

ערְשָׁטָעָר שְׂטוֹן — (ברונגוֹדיַּק)

די גְּרִינְעָשָׁפִּין דְּרִיְמְלָט אָון דֵי לִיכְטִיקִיט אָיו וּוָאָן.

אָון דֵי שְׁטוֹרָאָלְשָׁפָאָרָן אָרוֹים

— אָון דֵי נַאֲכָת הַאֲלָט בִּיּוֹם פֶּאֱגָרְגִּין —

וּוּאָס וּוּעָט וּוּיְוִטָּעָר זִיךְּ ?

עַמְשָׁפָאָרָט זִיךְּ לִיכְטָן אָון וּוּיל אָרוֹים,

וּוּאָס וּוּעָט וּוּיְוִטָּעָר זִיךְּ ?

אַלְעָ — וּוּיְיָ צָו דָּעָר גְּרִינְעָר שָׁפִּין, נַאֲר זַי דְּרִיְמְלָט.

זַי אָיו אַלְטָן מִיד —

וּוּיְיָ צָו עַרְגְּרִינְעָר שָׁפִּין אָון וּוּיְיָ צָו אָונְדוֹן

צַוְיְוִיטָעָר שְׂטוֹן — (מִיטָּ רָנוֹה)

לִיכְטָן אָיו גַּעַזְיִימָט

אָון דֵי טְוִוְּרָעָן פּוֹן דָּעָר פְּרִיהִוִּיטְשָׁטָאָט

וּוּלְכְּן זִיךְּ נִוְתָּעָפְּנָעָן,

וּוּעַן דֵי לִיכְטָן בְּלִיבְּטָן גַּעַזְיִימָט —

פְּינְצְטָעָנִישׁ אִיז מִיט אָונְדוֹן !

אָונְדוֹעָסָס אִיז דָּעָר גָּאָלְדָעָרְנָעָר בְּאָרג !

אָונְדוֹעָסָס אִיז דֵי וּוּלְטָט !

אָונְדוֹעָסָס אִיז דָּעָר גִּיחָנוֹם !

דָּעָר גְּלוּבְּן ! דֵי גַּעַטָּעָר !

אַלְעָ גְּלוּבְּנָס ! אַלְעָ גַּעַטָּעָר !

אלע — אונדווערט !
אונדווערט !

דריטער שטן — (מיט פחדנות)
ששש... שטילעэр זויט.

איך האב עם אין מיין געדאנק.
איך הער מיט מיינע אלע חושם:
עמיין קַלְעַטְעַרְט אַוִיכָן בָּאָרָג אַרְוִוָת. בְּיוּוֹיִם.
דעמלט וויז צו אונדו אלעמען. יא...

אלע — א, א, א,
א, א, א,
וויז צו אונדו.

אלע און א טומל און און שרעך. טראמפוייטן שאלאן פון א וויזט. ס'בלאוזט א
שופר און גראמער וווערט די שרעך.

נָאכְתָּן הַוִּיבָּט זִיד אַרְוִוָת.

נאכט — שנעלעэр אויף די ערטער !
פָּאָכְבָּעַט מִיט דֵי פְּלִינְגְּלָעַן !

ברומט און גריילצט און און עק !
פָּאָרְשְׁטָעַלְט דָּאָס לִיכְט !

מייט די שוואָרְצָע פְּלִיגְלָעַן פָּאָרְשְׁטָעַלְט דָּאָס לִיכְט !
גרינע שפין — (וועקט זיך)

האָ? ווֹאָסָ? ווֹעָןָ? ווֹאוֹוִיָּ?

וֹוֹאוֹוִי, ווֹיל אַיך ווֹיסְטָן, וֹוֹאוֹוִי ?
איך בין שווין אלט, פָּאָרוֹוָאָס שטערט מען מיר

אין מיין דריימְלָל ? —

האָ? ווֹאָסָ? ווֹעָןָ? ווֹאוֹוִי, ווֹיל אַיך ווֹיסְטָן
וֹוֹאוֹוִי ! (שטייקט זיך פון געלעכטער)

נאכט — שוויג גרינע מיסְפָּאָרְשְׁטָעַנְדָּנִיש, שוויג !

ערשטער שטן — איז ווֹאָסָ? איז ווֹאָסָ!
קינדער פון דעם מאָרגָן קַלְעַטְעַרְט אַוִיכָן באָרגָן ?

איז ווֹאָסָ? איז ווֹאָסָ!

קינדער פון דעם מאָרגָן, האָבן אוּיגָן לִיכְטִיקָעָ?

זוי שרעקט ניט דֵי פְּנִיצְטָעָרְנוּישׁ פון נאכט ?

קיינְמַאָל נִיטָ? — איז ווֹאָסָ? איז ווֹאָסָ!

אֲצִינָה,
דָּעֵר צְפּוֹנִיזְוִינְטָן? הֵם הֵם הֵם

(צְפּוֹנִיזְוִינְטָן גַּעַמְתָּ פָּאָכְן מִוְתָּ דַּיְלִיגְלָן)

וּוִינְט — צְפּוֹנִיזְוִינְט אָוֹן צְפּוֹנִיזְוִינְט,
סְ'אַיִן מִיוֹן נָאָמָעָן צְפּוֹנִיזְוִינְט:
כְּקוּם פָּוֹן קָאַלְטָע, וּוַיְיַטָּע אַרְטָן,
אַטְ פָּוֹן דַּאַרְטָן, דַּאַרְטָן,
כְּחַאַבְ דַּיְ קִינְדָּעָר אַוְיךְ בָּאָגָעָנְט
אוֹן זַיְךְ פְּרִוְידִיקְ דַּאַרְטָן גַּעַנְגָּנְט
אוֹן זַיְךְ חַוְלִיעָן. אוֹן זַיְךְ טָאָנְצָן!
צַוְ זַיְךְ צַוְ זַיְךְ — אַיִן גָּאנְצָן! אַיִן גָּאנְצָן!
זַיְוָעָר צַיְלָא אַיִן דָּעֵר בָּאָרְגָּן!
אַלְטָע בָּאַכְבָּע — הֵי הֵי הֵי הֵאָן הֵאָן!
דָּאָסְ הַאָבָ אַיךְ אַזְוִי גַּעַזְגָּטָן.
נִיטְ גַּעַיאָגָט זַיְךְ, נִיטְ גַּעַיאָגָט.
קִינְדָּעָר בְּלָאָזְן, קִינְדָּעָר שָׁאָלָן.
קִינְדָּעָר טָאָנְצָן, קִינְדָּעָר פָּאָלָן.
(אוֹיפְ אַ זַיְוָט)
אַ פְּלִיאָטְקָעָלָע אַיִן גּוֹטָם. זַיְוָעָר גּוֹטָם.
אַיִן אַ פְּלִיאָטְקָעָלָע אַיִן גּוֹטָם...

(צִוְתְּ חַוְבָּתְ זַיְךְ אַוְיפְּן בָּאָרְגָּן מִוְתָּ צְקוֹנְשָׁת בִּים זַיְוָט)

צַוְ יִטְ צַוְ קָוְנְפָטְ נַאֲכָט

צִוְיט — מַאְךְ זַיְךְ גַּרְיִיט דַּוְ נָאָכָט,
סְ'קָוְמָט דַּיְ צִוְיט פָּוֹן דַּיְן פְּאָרְגִּיָּן
צְקוֹנוֹנְט — אַ נִּיעָשָׂה. אַ נִּיעָשָׂה צִוְיט.
מַאְרָגָן וּוְעָרָטָגָן גַּעַבְוָיָן — מַאְךְ זַיְךְ גַּרְיִיט.
נָאָכָט — אָוּמוֹזִיסָט דַּיְ שְׁרָעָקָן —
מִיְּן נָאָמָעָן אַיִן נָאָכָט.
אַיךְ בֵּין פְּינְצָטָעָרְנִישָׂ. שְׁטָאָקְ-פְּינְצָטָעָרְנִישָׂ נָאָכָט.
יַעֲדָעָר גַּרוּלָאָן וּוְיַסְטָע בְּרָאָנְדָר
אוֹן יַעֲדָעָר שְׁלָאָס אָוֹן וּוְיַסְטָע בְּרָאָר
אַיִן אָוְנְטָעָר מִיְּן בָּאַשְׁיַׁץ —
וּוְאָס וּוְיַלְסָטוּ אַלְטָעָר נָאָה,

דיין שפילגשטיין — די קאמע מיט דיין גלאז —

הממם, סאראַ שפאמ! סאראַ שפאמ!

צוקונט — די מינוט האט געשלאנן, אלטער זידע.

צ'ויט שטרעקט אויס די קאמע און נידערט זו צו די טים פון נאכט. די שע'ן־גלאז וווערט אבעערגעקערט. נאכט לאכט היסטעריש. גריינע שפין לאזט זיך פאנגן און זינגען אין אַ רײַידל אָרום נאכט.

באבע און שפין — די קינדרער קלויינע.
שיינע, ריינע.

זאלן זוי קומען, זאלן זוי טאנצן.

זאלן זוי פֿלעטען בלומען־קראנצן.

ס'פֿאלן שטערן פֿון די הימלען.

וואס מיר שלאָפּן, וואס מיר דריימלען. (טאנצן)

חא, חא, חא! חי, חי, חי!

חא, חא, חא! חי, חי, חי!

זאל זיך פֿרײַען קאָץ אָן קִין.

חא, חא, חא! חי, חי, חי!

זאל זיך פֿרײַען קאָץ אָן קִין.

א גערוייש פֿון אונטער דעם באָרג ווּאס וווערט שטאָרקיינ אַויסגעטמישט מיט מוויק
קלאנגען און געיזאנט. גריינע שפין און אלטער באָבע קיבּן פֿון געלעכטער. שטונ'ס און געשפֿעננטער היילן זיך אָוועק. נאכט גריילצט.

נאכט — וואו לויָן די באַשיצער?!

וואויהו? וואויהו, אַיבּערשראָקענע?

פֿחדנים! פֿחדנים! פֿאָרעטער!

אַיך בין די נאכט! נאכט! נאכט!

אייהר הערט? אַיך בין די נאכט?

די קינדרער פֿון דעם מאָרגן וועלן ניט גריינע צום ציל:

אַיר זוית פֿחדנים, פֿאָרעטער אָן פֿאלש!

אלטער באָבע — האסט אַפְּגַּעַלְעַט דיין צויט גלייך מיט מיר.

שפין — דער טאג אַיז טאג, די נאכט אַיז נאכט

נאכט — אַ לֵינֶן, אלטער שקאָפּע ווּאס דו ביּוֹט.

אַיך בין שטארק. אַיך בין גרוּוּס.

יעדר בראנָה, קְלַהְה, ווּסְטוּן קְלַאֲגָן

אייז מײַן געווער! מײַן געווער!

באָבע — דיין צָאָרָן זאָט מיר אָוָיס דיין שראָע!

קִינְדְּרָעָר פֿון דעם מאָרגן זענען זיך!

און ווי קינדרער שטִוּן זיך!

באבע און שפין — (טאנן)

חָא, חָא! חֵי, חֵי — אַט אָזֶוִי!
חָא, חָא! חֵי, חֵי — נָאָר אָזֶוִי!

צְהֻזְזָוִינְט שְׁטִוִיט אַיִן צְעַנְטָעַר אַוְן טְאַכְעַט מִיט דַי טְלְגָלְעַן אַוְן פָּאַרְשָׁוּוֹנְדָט.
די עַרְשָׁעַט צְוַויִּי קִינְדָּעַר דְּרָאָפָּעַן זְדַקְעַת אַוְן שְׁאַלְעַן אַוְסָט אָוִיפָּט מְרָאַמְפִּוִּיטָן. נָאַכְטָן.
שְׁדִים אַוְן רְוֹתָה בְּפָחָאָלְטָן זַיְרָה. באבע אַוְן גְּרִינְעַ שְׁפִין קִיְּכָן פָּוּן גַּעֲלַעַכְמָעַר.

ערישט קינד — דַא אִיז לִיכְטַ גַּעֲלַעַנְגָּעַן
צְוַויִּטְ קִינְדָּר — בָּאַפְּרִיעַן וּוּלְעַן מִיר לִיכְטַ אַצְינְדָן!
ס'וּעַלְעַן זְדַקְעַת לְפָנְעַן דָּרָעַט צְוַוקְנְקָט־שְׁתָאַט עַפְעַנְעַן וּוּעַן לִיכְטַ וּוּעַט זַיְרָן פְּרִיעַן

ערישט קינד — לְעַבְנָן וְאֵל לִיכְטַ!
צְוַוקְנְקָט — (וּוּיְוַט אַזְן) אַטְמָן, דָּאַרְטָטָן:
דָּאַרְטָט אִיז לִיכְטַ פָּאַרְשָׁמָאָרָט,
צִוְּיַט — מִיט גַּעַדְוָלְדָ אִיר קִינְדָּעַר צְוַויִּי
גְּלִיק אַוְן פְּרִיעַדָּן אִיז פָּאָר יְעַרְן

בִּזְוֹעַ קִינְדָּעַר צְעַלְכָּן זְדַקְעַן וּוּיְזָן אַז אָוִיפָּט דַי מְאַטָּן קִינְדָּעַר וּוּלְבָעַ קְלַעַטְמָרָן
אוּוְעַן בָּאַרְגָּ אָרוּיף מִיט גַּעַזְעַג אַוְן מְזַוִּיקָן.

אַלְעַ — מִיר זַיְנְעַן גַּעֲקָוּמָעַן,
מִיט דְּוַטְעַנְדָּעַ בְּלָמוּעַן,
מִיר זַיְנְעַן דַי טְרָעְגָּעַר פָּן גְּלִיקָן!
מִיר זַיְנְעַן דַי שְׁמִידָעָר,
מִיר זַיְנְעַן דַי לִירָעָר,
מִיר וּוּיסְטָן קִיְן וּוּעַן אָוִיפָּט צְרִיקָ!
מִיר וּוּיסְטָן נִימָן, נִיְינָן! מִיר וּוּיסְטָן נִימָן, נִיְינָן!
מִיר וּוּיסְטָן קִיְן וּוּעַן אָוִיפָּט צְרִיקָ!

אַלְעַ קִינְדָּעַר שְׁטָעַלְן זְדַקְעַן צְוַויִּי רְיִיעַן: עַמְעַט זְדַקְעַן דַי גְּרוּזְיוּוֹיסָע טִיר אַז
לִיכְטִיקְיָט דְּעַרְשִׁינְט זַוְגַּעַנְדִּיקָן.

לִיכְטִיקְיָט — זַיְיט גַּעֲגָרִיסְט אִיר קִינְדָּעַר אַלְעַ
זַיְיט גַּעֲגָרִיסְט!
קוֹמֶט מִיט מִיר אִיר קִינְדָּעַר אַלְעַ
קוֹמֶט מִיט מִיר!

איין קינד — מיר גייען! מיר גייען! מיר גייען!

אלע — מיר גייען מיט פויקן און טאצן.

מיר זונגען פון פַּרְיוֹהִיט דאס לֵידֶן.

ס'כאנְגַּלְיִיט אָונְדוֹ דֵּי לִידְרָעֶר דָּעֶר הַאֲמָעָה,

די קלאנְגְּעָן פון קַוְשְׁנִיעַ אָונְ שְׁמוּר!

אלע לאזן זיך איז פְּרָאַצְּעַסְּפִּיעַ, לוֹכַת פְּאָרוּסִים. זַיְוַן נִידְעָרֶן מִיט דָעַם זַעֲלָבָן סְעַרְזָן;

מיר גייען מיט פויקן און טאצן א.ז.ו.ו.

פארהאָנגֶן.

בילד פיר

ס צ ע נ ע :

און אויסגעשפּרויטע גראנע לאנצע מיט בּלעמען און קלאנצן ארום די טויערט
פֿון דער צוקונכטשטאט. קינדרער מאסן רוען. וועכטער וואכן.

ווען פֿאראהאנג גויט אויף:

העל-בלוייער באגינען. וועכטער טשובען זיך און הערן זיך צה צו מזוזיך
קלאנגען וואם דערנענטערן זיך. קינדרער מאסן וועקן זיך איינציגנווין.

די צוויי קינדרער דיסן זיך ארײַן מיט שטודען:

בּוֹידָעַ קִינְדָּעַר — וְזַאֲכָתָ אַוְיָף אַנְטְּשָׁלָקֶעָנָע !

וְזַאֲכָתָ אַוְיָף אַנְטְּדָרִימְלָטָע !

קִינְדָּעַר פֿוֹנְסָמָרָגָן זַיְנָעָן מִירָ!

אַ גּוֹטָעַ בְּשָׂוְרָה בְּרָעָנָעַן מִירָ!

דָּעַר גַּאֲלְדָעַנְעָר בְּאָרָג אַיז קִין בְּאָרָג נִיטָמָעָ!

גַּאֲלָד אַיז קִין גַּאֲלָד נִיטָמָעָ!

נִאְכָת אַיז נִאְכָת נִיטָמָעָ!

סִיחָאַלְטָ קִין שְׁרָעָקָ נִיטָמָעָ דִי נִאְכָת !

(קינדרער שטעלן זיך איז צוועיע רײַען:)

אלע — ווער רופט עם איז וויטן,

וואס זאל עם באדייטן,

וואס ווילט איר פֿון אונדו דא אצינד ?

ווער האט אונדו געוויט ?

עם ווילט זיך נאך שלאַפָּן,

גויט איז, פֿאַרְשָׁוֹוינְדָט מיט דעם ווינט !

ארין צוונגט

צוקונקט — זייט גענרייסט איר קינדערלעך,
באָהֶרְיוֹת אַיךְ פָּוּן דִּי ווּינְדָאַלְעָךְ,

פָּוּן ווּינְגָאַלְעָךְ,

קרינְגָאַלְעָךְ אָוּן מִינְגָּלְעָךְ

אוּן דָּוִיטָעַ פָּאָמְעָרָאָנְצָן.

ס'אַיזְוַעַדְרָעַ מְאַרְגָּן אַיְיָעָרָעַ.

הָאַלְטָט אִים נָאָר וּוּאָס טִיעָרָעַ.

קִיּוֹן שְׁטִינְדָּאַלְעָךְ,

קִיּוֹן בִּינְדָּאַלְעָךְ,

קִיּוֹן פִּיְוִינְדָּאַלְעָךְ אָוּן חַנְדָּאַלְעָךְ,

קִיּוֹן אָפְּגָעָנְאָרְטָעַ מַעַשָּׂהַלְעָדָעַ.

זייט גַּעֲנְרִיסְטַּ !

זייט גַּעֲנְרִיסְטַּ !

ערשות קינד — ווּלְזַן זַיךְרָה טֻוִיעָרָן עַפְעָנָעָן אַצְינָרָ ?
וּוְעַט מַעַר נִיט פְּרִירָן אָונְדוֹ דָּעָר וּוּינָט ?

צְוֹוִוִּיטְ קִינְד — וּוְעַט מַעַר נִיט שְׁרָעָן אָונְדוֹ דִּי נַאֲכָט ?

דריט קינד — וּוְעַט דָּעָר הַוִּיכָּעָר בָּאָרגְ אַוִּיכְן־אָזְן
נִיט פָּאָרְשָׁטָעָלְן מַעַר דִּי זָוָן ?

צְוֹוִוִּיטְ — ס'וּוְעַט דָּעָר מְאַרְגָּן אַיְיָעָרָעַ זַיְן.

שְׁטָעָנְדִּיקְ פְּרִיְיד אָוּן זָוְעָנְדִּישָׁיְן

נִיט מַעַר צְוֹאָנָגָן, נִיט מַעַר קְלָעָמָעָן,

שְׁטָעָנְדִּיקְ גַּעֲבָן גַּלְיָיךְ וּוּ נְעָמָעָן

איַין קִינְד — אַזְוֵי וּוְעַט מְאַרְגָּן זַיְן ?
אַזְוֵי וּוְעַט מְאַרְגָּן זַיְן ?

אַלְעָ — ס'וּוְעַט דָּעָר מְאַרְגָּן אָונְדוֹזָעָר זַיְן

מִיְּוִן אַיזְוַעַדְרָעַ, אָוּן דִּיְוַן אַיזְוַעַדְרָעַ

אַוִּיבְ נָאָר גַּעֲבָן וּוּלְזַן מִיר נְעָמָעָן

נִיט מַעַר צְאָמָעָן, נִיט מַעַר קְלָעָמָעָן

מִיְּוִן אַיזְוַעַדְרָעַ אָוּן דִּיְוַן אַיזְוַעַדְרָעַ :

אַט אַזְוֵי וּוְעַט מְאַרְגָּן זַיְן

אַלְעָ נְעָמָעָן מְאָנָגָן אָוּן זְיָגָעָן דָּעָם הַוָּרָאָ אַיְן בָּאַזְוָנְדָעָרָעָ גַּרְופָּן :

עַס רִיסְטַּה זַיךְרָה דִּי אַלְטָעַ בָּאַבָּעַ גַּיְיָגָטְ פָּוּן דִּי גַּרְגָּעַ שְׁפִין. דִּי שְׁפִין אַיזְ
צְעַשְׁמָרִיטְ אָוּן צְעַיְאַכְמָעַשְׁ אָוּן דִּי בָּאַבָּעַ מִותְ לְעַנּוֹתְ לְאַכְנָדִיקְ אָוּן שְׁפָאַתְנָדִיקְ. קִינְדָּעָרָ
אַיְן צְעַמְּוִישָׁעָנִישְׁ שְׁטִיעָן אַוִּיפְ אַזְוֵי וּוּנְזַבְּנָן אָוּן בָּאַבָּעַ יָאָגָן אַיְינָסְ דִּי אַנְדָּעָרָעָ.

שפין (פֿאַרְסָאַפְעַט)
 זז קֶלְלהָ —
 אַ בְּהַלְהָ ! אַ בְּהַלְהָ !
 דֹו קִישׁוֹרְמַאֲכָעָרִיןַ, דֹו !
 גִּיסְטַ מִירַ קִיְינְמָאֵלַ נִישְׁטַ קִיְוָןַ רֹו :
 אָטַ בְּזִוְתוֹ דָאַ, אָטַ בְּזִוְתוֹ דָאַרטַ.
 אוֹיַףַ יַעֲדָןַ פְּלָאָאַ. אוֹיַףַ יַעֲדָןַ אַרטַ.
 כְּחַאַבַּ בְּלַיוֹ גַּעֲוָהָוּתַ דָּעַםַ בָּאָרגַןַ גַּאַלְדַ
 כְּחַאַבַּ גַּעֲוָהָוְאַלְטַ
 עַרְלִיךְ זַיְוִיןַ —
 יַאַ, טַאַפְעַןַ,
 זַיְוִילְעַמְעַןַ אַ מַאַקְעַטַ
 וּוֹאַסְ מִיְוַןַ אַזְוִיןַ.
 וּוֹאַסְ דִּיןַ אַזְוִיןַ.
 כְּחַאַבַּ בְּלַיוֹ גַּעֲוָהָכְטַ בְּיִיםַ טִירְעַלְעַ גְּרִיןַ,
 כְּבִיןַ דָאַךְ מַעַרְ נִיטַ וּוֹיַ אַ שְׁפִיןַ, (וּוַיְינַטַ)
 אַ קְלִיְינַעַ, גְּרִיןַעַ, קְלַעַבְדְּרִיכַעַ שְׁפִיןַ, (לְאַכְטַ)
בָּאַכְעַ
 שפין ...
 אָזַןַ אַיצְעַתְהָ וּוֹאַסְ וּוֹעַטְ זַיְוִיןַ אַ צִינְדַ ?
 דֹו מִיטַ דִּיןַ צַפְוָןְזַוְיַנְטַ
 אָזַןַ דִּינְנַעַ קִינְדְּרַעַ פַּוּןַסְ מַאַרְגַןַ
 גִּיבַןַ צְרוֹתַ, גִּיבַןַ זְאוֹגַןַ —
 דִּינְנַעַ קִינְדְּרַעַ!
 וּוֹאַזְ גַּוְיַטְ מַעַןַ עַטְ אַצְינְנַעַרְ ?
 זַאַגְ דֹו כִּישׁוֹרְמַאֲכָעָרִיןַ, זַאַגְ !
 אַ קְלָאָגַ דִּירַ, אַ קְלָאָגַ !
 (מִיטַ פָּאַרְזִיכַטַ) וּוֹרַ בְּיִוְטוֹ,
 אַיךְ פָּאַרְשְׁטַיִיַ דִּיךְ נִישְׁטַ.
קִינְדַ
 שפין ...
 נִישְׁטַ פָּאַרְאַןַ וּוֹאַסְ צַוְ פָּאַרְשְׁטִיַוְןַ:
 אַיךְ זַיְוִילְעַמְעַןַ בְּיִיםַ טִירְעַלְעַ גְּרִיןַ,
 אַיךְ דִּיַ גְּרִיןַעַ שְׁפִיןַ
 אָזַןַ אַיךְ דְּרַעְמַלְ אָזַןַ אַיךְ וּוֹאַךְ
 קְוּמַטַ אַ בְּהַלְהָ,
 אַ קֶּלְלהָ,
 קְוּמַעַןַ קִינְדְּרַעַ אַוִּיפַןַ בָּאָרגַןַ,
 אַוִּיפַןַ שְׁפִיןַ פַּוּןַ גַּאַלְדְּעַנְעַםַ בָּאָרגַןַ
 אָזַןַ טְרִיבַןַ מִירַ אַוּוּקַ —
 סִיאָרָא שְׁרַעַקַ, סִיאָרָא שְׁרַעַק

און בליך אצינד אליאן,
וואויהין, גויט מען איצט, וואויהין זאל איך גוינ?

או דער בארג איזו מער נישטא
או די באבע גיט קיין רו
וואס ווילסטו דען אצינד?

קינד —

מיר זוינען אויך אן א דאך.
די צוקונקט-שטאדט איז פארמאכט.
וואס קאנען מיר דא איצטער טאן?
דא מיט איך וועל איך זיין:
וואס מיין איזו דיין,
וואס דיין איזו מיין חי חי!

שפין —

יא, וואס דיין איזו מיין!
מאך זיך גורייט אין וועג אריין
גרינע שפין, קלעבעריךע שפין:
וועסט מער אצינדער קיינעם היטן,

צוקונקט —
באבע ...

גוי פון דאנען! גוי!
איך קאן זיין גומ, איך קאן זיין שלעכט!
דא אלע זוינען מיגען קינדער ...
וואונדרער איבער וואונדרער —

און די טויען וועלן זיך עטענען!
און די צוקונקט-שטאדט וועט באליוכטן זיין!
דער גאלדענער בארג איז קיין בארג נישט מעלא!
דער גאלד איזו קיין גאלד נישט מעלא!
פינצטערנייש, שדים און אלדע שווארצע יארן
אייז פארבי.

ニישטא.

ביזט א שפין, א גריין קלעבעריךע שפין
געדונגען פון דער נאכט.

עם הערט זיך טראםפייטן שאלן אויסגעמישט מיט געוואנג. צוקונקט און באבע
אווּקָאנַדֶּנֶר. שפין שרעקט זיך. קינדער אין צעמושגעיש סודן זיך.

וויאסט איר באטש וואס דאס. באדייט?
עם איז די זון באָרְיוֹיט!
קינדער קלויינע זינגעט אצינד!
קינדער קלויינע טאנצט אצינד!
זוי קומען אן!
זוי קומען אן!

צוקונקט —

און מיט מיר ווֹאָס ווועט זַיִן ?

שפין —

אַיךְ בֵּין דָּאָךְ גַּוְתָּ.

אַיךְ בֵּין דָּאָךְ וּוֹאוֹילָךְ.

און דַּי צּוֹקוֹנוֹכְטַשְׁטָאָט אַיזְוַיךְ מַיְוַן.

צּוֹקוֹנוֹכְטַשְׁטָאָט ...

דו ווועט פֶּאֲרְשְׂוִינְדָּן אַין אַיְבִּיקִיםַט.

וועט אַוְיכָהָעָרָן זַיִן וּוְיִקְיְּנָמָאָל נִיט גַּעֲוָעָן.

מענטט זַיִן אַפְּיָלוּ מִיעָן

און קְנִיעָן

און רְיוִיסָן זַיִן פֶּאֲרָר דַּי הָאָר

וּוֹאָס וּוֹאָר אַיזְוַיךְ וּוֹאָרָה !

בִּזְוּט לְינִיצְטָעָרְנִישָׁא, אַ שְׁרָעָק !

בִּזְוּט דָּעָרְגָּאָנְגָּעָן בֵּין צָוָם עַקָּא !

גַּיְיָ אַזְוָן וְאַלְעָם זַיִן דִּין לְעַצְטָעָר גַּגְגָג !

באָבָעָ —

שפין רְיוִיסָן פָּוָן זַיִן דַּי הָאָר אַזְוָן דַּי קְלִיּוּדָר גְּרִילְגְּנָדִיק.

שפין —

כְּזַוְוִיל נִישְׁתַּחֲוֵת אָוְנְטְּרָגְּנִין !

כְּזַוְוִיל נִשְׁתַּחֲוֵת אָוְנְטְּרָגְּנִין !

כְּשַׁוּעָרָבְּ בֵּין קְיְיָנְמָאָל שְׁלַעַכְתָּ גַּעֲוָעָן.

זַיִן ! זַיִן ! זַיִן !

אַיךְ שְׁוּעָרָבְּ אַיךְ שְׁוּעָרָבְּ אַיךְ שְׁוּעָרָבְּ !

אוֹ כְּזַוְוִיל אַוְיסְפָּרָן אַ יְעַדְרָעָם בְּאָגָעָר

אָבִי לְאַזְוָט מִיךְ זַיִן !

די צּוֹקוֹנוֹכְטַשְׁטָאָט אַיזְוַיךְ מַיְוַן !

מַיְוַן ! מַיְוַן !

צּוֹפְּזְוִינְטַשְׁטָאָט קְוֹמֶת אַן פֶּלְאָטְרְגְּנִיךְ מִיט דַּי פֶּלְגְּלָעָן. קְיָנְמָאָל טְוִילְעָן זַיִן אַזְוָעָן
זַיִן אַיְוָגָם צָוָם אַנְדָּעָן. באָבָע אַזְוָן ווּוֹנְטָסְדָּן זַיִן. שְׁפִין מִוט פֶּאֲרְדָּאָכָט.

באָבָעָ —

וּוְלְכָבָעָ נִיּוּם צּוֹפְּזְוִינְטַשְׁטָאָט.

דָּעָרְצִיְּלָךְ, גַּעֲשְׁוִינְדָּטָה :

פָּוָן ווּאָנְגָּעָן אַיזְוַיךְ גַּגְגָג ?

וּוֹאָס אַיזְוַיךְ עַמְּסָקָעָן פֶּאֲרָר קְלָאָנְגָּעָן, דָּעָר גַּעֲזָנָג ?

צּוֹפְּזְוִינְטַשְׁטָאָט —

אַיךְ קְוָם פָּוָן יְעַנְעָם זַיִיט בָּאָרָגְּ.

קְוָם אַיךְ.

דָּעָר בָּאָרָג אַיזְוַיךְ קְיָנְמָאָל מַעַר,

ס' איז נישט מער דער באָרג.
נאכט איז קיון נאכט נישט מער,
עם איז נישט מער די נאכט
אויפֿן שפֿיז פּוֹן'ם באָרג.
אַבעָר פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ וויל נישט אונטערגִּיּוֹן.

פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ ווועט נישט אונטערגִּיּוֹן.
נאָלֵד איז גָּלֵד אָן נאכט איז נאכט.
און שפֿין איז שפֿין. חַי חַי חַי
אַיך ווֹיִס ווֹאָס דָּעֶר ווֹוָנט הָאָט גַּעֲבָרָאָכְט.
אַיך ווֹיִס ווֹאָס דָּעֶר ווֹוָנט הָאָט דַּעֲצִילָט.
אַיך ווֹיִס עַס אַלְזַן
און די טַוְוָרָן ווֹעַלְזַן זַיךְ נִישְׁתַּחַפְּעָנָעָן.
און די צָוקְנוֹנְטְּשָׁטָאָדָט ווועט גַּעַשְׁלָאָסַן זַיְוַן.
חַי חַי חַי
חַי חַי חַי

שפֿין —

נאכט דערשיינט פָּאָרְשְׁטָעַלְטַט מִיט לִיכְטִיקָע קָאָלוֹרָן אָזְן גְּרִינְגָע בְּלֻעְשָׂעָר אָזְן צָוּוִיגָן.
מִיט נאכט קָוּמָעָן שְׁטָנְדָלָעַר פָּאָרְשְׁטָעַלְטַט אָזְן טָאנְצָן אָרוֹם נאכט.

אַיר קָאנְטַמִּיךְ נִישְׁטָמַ, אַיךְ ווֹיִס.
אַיךְ שְׁטָעַל מִיר פָּאָר פָּאָר אַיךְ אַ צִינְדָּעָרִי
אַיךְ בֵּין דָּעֶר חִיטָּעָר פָּוָן גַּלְּיקָ.
אַיךְ בֵּין דָּעֶר דַּעֲרַלְעָזָר פָּוָן יְעָרָן שְׁקָלָאָתָ.
אַיךְ בֵּין דָּעֶר אַנְזָאָג פָּוָן דָּעָם ווֹאָס סִזְוָעָט זַיְוַן
צָוקְנוֹנְטְּשָׁטָאָדָט ווועט זַיךְ עַפְעָנָעָן אַוִּיףְּ מִין וְאָוָןָקָ.
די צָוקְנוֹנְטְּשָׁטָאָדָט אַיז מִין בָּאַשָּׁאָט.
אַיךְ בֵּין אַיְבָּקִיםִיטָּ.
אַיְבָּקִיטָּ בֵּין אַיךְ אַיְבָּקִיטָּ !

נאכט ...

מִיט (פָּאָרְדָּאָכְט) בִּזְוֹת מִיר קָעְנְטָלִיךְ, אַיְבָּקִיםִיטָּ.
דִּינְעַ קְלִיְּדָעָר זַיְנָעָן פָּרָעַמְדָע דָּאָךְ.
דָּעֶר שְׁטוּבָ אַוִּיףְּ דָּרָה, אַיז דָּעֶר שְׁטוּבָ פָּוָן שָׁקָר.
פָּוָן פִּינְצְּטָעָרְנִישׁ.
דִּינְעַ בָּאָגְלָיוּטָר פָּאָרְאָטָן דִּיךְ.
זָאָג בְּעַסְעָר אָוִים ווֹעָר דָּו בִּזְוֹת אָזְן דִּין פָּאָרְלָאָגָן.
וּוֹיִיטְסָו כָּאָטָש פָּאָרוּעָמָן דְּהָאָסָט זַיךְ גְּרוּוֹס גַּעַשְׁטָעַלְטַט?

צָוקְנוֹנְטָט —

זאג נישט אוים מיין האה,
זאג נישט אוים.
רעד וואס דו ווילסטע, נאָר זאג נישט אוים.

שפין—

אומזיסט דיאַן שרעיך גריינע שפין.
איך בין פון אַ ווֹוִיטַן וועג אַן ווֹוִיטַן לאָנָה.
מיין האָרַץ אַיְזָן גוֹט. מיין כוֹנה דִּיאַן.
איַךְ קָום אַלְמַן דערלְעַזְעַר פָּוֹן דִּי קִינְדְּעַר.
וועלכְּעַ שְׁמַאֲכָן בֵּי דִי טּוּוִירַן וּוְאַס זַיְן גַּעַשְׁלָאָסָן.
טוּוִירַן וּוּלְן זַד עַפְּעַנְעַן אַוְוִיךְ מיַן וּוּאוֹנָךְ.

נאָכְטַ...

פֿאָרוֹאָס וּוַיְנְקַט מעַן נִישְׁתָּה, הָאָ ?
פֿאָרוֹאָס דָּעַרְלְעַזְעַט מעַן נִישְׁתָּה, הָאָ ?
פֿאָרוֹאָס פֿאָרִישְׁטָעַלְטַן מעַן זַיךְ, הָאָ ?
פֿאָרוֹאָס צִיטְעַרְן דִּי בָּאָגְלִיטְעַר ?
פֿאָרוֹאָס שְׁמָאָרְבְּסָטוֹ נִישְׁטָה ?!

באָכָעַ—

דאָס אלְיעַ אַיְזָן לִיגָּן !
דאָס אלְיעַ אַיְזָן אוַיְסָנְטָרָאָכְטַע מעַשָּׂה
פָּוֹן אַ בִּישְׁוֹרְמָאָכְעַרְן וּוּ דּוּ .
איַךְ בֵּין דָּעַר פֶּרְיַינְטַן פָּוֹן לִיכְטִיקְיִיטַן !
איַךְ בֵּין דָּעַר פֶּרְיַינְטַן פָּוֹן פְּרָאָגְרָעַם !
איַךְ פֿאָרִישְׁטָעַלְטַן דָּעַם גַּאֲלְדָעָנָם בָּאָרגַן !
איַךְ בֵּין גוֹט .
איַךְ בֵּין חִילְיוֹק .
איַךְ בֵּין גְּרוּוֹס !

נאָכְטַ...

הָעָרְטִיזְשָׁעַ אַלְעַ אַוְים אַצְּינְדָּעַ,
זַעַט דָּעַם וּוּאָנְדָעַ אַיבְּעַר וּוּאָנְדָעַ,
בָּאָלְדַן וּוּעַט זַיךְ אַ נֵּס בָּאָוִוִוָּן :
וּוֹוִיטַן וּוֹגָן, וּוֹוִיטַן דִּיאַן
הָאָבָן אַיְצְטָעַר גְּלִיק גַּעֲרָאָכָט,

באָכָעַ—

אַלְעַ שְׁדִים, אַלְעַ רְוּחֹות הָאָבָן דָּאָס פֿאָרִטְרָאָכְטַ

שפין—

בָּאָכָעַ רִיסְטַּ אַרְנוֹנְטָעַר אוּבְּעַרְשָׁטָעַ קְלִיְוַעַר פָּוֹן נִאָכְטַן. אַ טּוֹמֵל אַן בָּהָלָת. צַוקְנוֹקְטַן
לְאָכְטַן מַוְּט. שְׁפִין פֿאָרְשָׁוּוֹנְד צְעֻזְמָעַן מִיטַּדְיַעַן דִּי שְׁטַנְדְּלָעַר. נִאָכְטַן צִיטְעַרְתַּן.

נאכט —
 א קללה אויף דיר, אלטע כיושוף-מאכערן!
 דיין צונג איז סס !
 דיין געדאנק נישט ערלעך !
 דיין ציל איז פאלש!
 ביוט אפגעעלעכט, פארוואס שטאַרבָּסְטוּ נישט?!

ס'הערן זיך דונערן, ס'וועיזן זיך בליצן. נאכט גליוכט זיך אוים גריילנטש מיט געמאכטן מות. צוקונקט אַפּ שנעל.

נאכט —
 דאס איז דער ציביכן פון מיין שטאָלץ !
 דאס זיין סמנימט פון מיין קראָפֶט
 איך וועל ניט אונטערגנין !
 איך וועל ניט אונטערגנין !

ס'רײַסֶן זיך אַריַין צוֹוִי קינדער מיט געצנדענע שטאַלקאָצֶן אָוּן רָוֵן אַין דער בְּרִיאַמְקִוִּיט אַריַין ווּ אַין עֲרַשְׁתָּן בַּילְד.

ערשת קינד —
 העי !
 קומט אהער! קומט אהער !
 קומט אהער פֿאָרְשָׁלָאָפּעָנָע,
 דער שְׁרָאָקָעָנָע,
 ווֹאָרְטְּנָרְדָּע פֿאָרְבָּעָנָקָעָטָע,
 קומט אהער !

אלע רינגלען אַרְוָם די צוֹוִי קינדער. באַבע אויף אַ זוּיט זיך שטיקנדיק פֿאָר געלעכטער. נאכט ניגעריג.

אלע קינדער —
 ווֹאָס אַיז גַּעַשְׁעָן?
 ווֹאָס אַיז גַּעַשְׁעָן?
 ווֹאָונְדָּעָר אַיבָּעָר ווֹאָונְדָּעָר אַיז גַּעַשְׁעָן.
 עס אַיז דַּעַר טָאג גַּעַבְּיוֹרַן!
 נאכט האָט מַעַר קִין שְׁלִיטָה נִיט.
 דַּעַר גַּאֲלְדָּעָנָעָר בָּאָרג אַיז קִין בָּאָרג נִיט מַעַר.
 גַּאֲלָדָר אַיז גַּאֲלָדָר נִיט מַעַר.
 גַּרְינְעַ שְׁפִּין ווֹאָכָּט נִיט מַעַר.

צווויט קינדר —

און זוי זיינען אויפֿן וועגען:
און דער ווערג ווערט מיט בלומען באדרעט.
און מיט גראונסן.
און מיט פֶּלאָאנְצָן.
און דֵי פֶּיגָּלְעָן אויפֿ דֵי צוֹוִוָּגָן זוֹנְגָּעָן.
און דֵי טּוֹבָן אויפֿ דֵי בּוֹידִים וּוֹאַרְקָעָן.
טוּיעָן וּוּלָן זַיךְ עַפְעָנָעָן פָּוּ דָעָר צּוֹקְנְטִישְׁתָּאָדָט.
און דֵי נָאָכָט אַיז נָאָכָט נִיטְמָעָר.
און דֵי שְׁרָעָק אַיז שְׁרָעָק נִיטְמָעָר.
אונדּוֹעָרָם אַיז דָעָר מָאָרָגָן —
קִינְדְּרָעָר פָּוּ דָעָר מָאָרָגָן זַיְנָעָן מִיר!

בּוֹיְדָעָ קִינְדְּרָעָר —

אַלְעַ טָאָנָצָן אַרְוָם דֵי צְוּוִי קִינְדְּרָעָר מִיט דֵי שְׁטָאָלְקָאָצָן. נָאָכָט נָעָמָט צָאָרָנָעָן אַוּן
בּוּעָכְטָמָעָר דָעָם טָאָנָצָן.

נאָכָט —

דָאָס הָאָט דֵי בִּישְׁוֹפָּדְמָאָכָעָרָן אַ שְׁפָאָס נָעָמָכָט !
מָאָרָגָן וּוּטָמָעָן קִיְּין מָאָרָגָן זַיִן.
פֶּנְצְּטָעָרְנִישָׂ אַיבּוּרָאָלָּן —
איַר הָעָרָטָם.
פֶּנְצְּטָעָרְנִישָׂ אַיבּוּרָאָלָּן !
איַר בִּין נָאָךְ שְׁטָאָרָק !
שְׁדִים אַוּן רָוחָות אַחֲרָע !
אַ חָרָע ! אַ חָרָע ! אַ חָרָע !

שְׁטָמְדָלְעָר אָרוּיָן אַוּן קְרִיוֹזָלָעָן זַיךְ אַרְוָם נָאָכָט אַוּן זַיְנָעָן לְוֵיבָּן אַוּן שְׁרָעָק אַוּן
אַוּן פָּלָאַשְׁעָר.

שְׁטָמְדָלְעָר —

טָאָנָצָן טָאָנָצָן,
איַבְּיַיךְ טָאָנָצָן,
סְאַיזְדִּי נָאָכָט דֵי אַיְינָעָ שְׁטָאָרָק :
קִיְּין פֶּאָרְלָאָנְגָּעָן.
קִיְּין גַּעֲזָאָנָגָּעָן
פָּוּ דֵי קִינְדְּרָעָר אוֹיפֿ דָעָם בָּאָרָגָן.
קִינְדְּרָעָר קְלִיּוֹנָעָן
אַטְזּוֹנִינָעָן
מוֹזָן זַיְנָעָן אַוּן דָעָם טָאָל !

מיון וואכן.
 האח לאן.
 ס'וועט דער וועג זיין שטענדייך שמאל.
 נאכט —
 שטארקער זאלט איר טאנצן!
 שטארקער! שטארקער! שטארקער!
 נאך ניט געענדיקט אויז די נאכט!
 אלץ אויז ליין!
 אלץ אויז פאלש!
 זוננט און טאנצט פאָר מיר!
 איך בין גרייס!
 איך בין שטארק!
 איך בין מעכטיק!
 איך בין היטער פון דער נאכט!

געטען ווועדר טאנצן און זונגען און בלויבן פלאזים שטיל ווען צוית דערשיינט.
 די צויאו קינדער מוט שטאלקען אויף א זויש. קינדער מוליען זיך אינס צום אנדערן.
 אלטע באבע קייכט פאָר געלעכטער. נאכט אוין זיין גאנצע גרייס שטאלץ און אויף און
 ארט.

נאכט —
 וואס נאך ווילסטו אלטיניקער?
 וואס נאך נוייס וועסטו ברענגען?
 האט נאך די וועלט נישט געקט?
 דיין קאָסע אויז פאָרושאָווערט.
 דיין זאָמד אויז פִּוְיכֶּט —
 ענטפֿער אלטעה, אויז די וועלט נאך ניט געקט?
 נײַן, —

צייט —
 דו ביזט געקט.
 ס'אייז פִּאָרטאָג.
 טאג אויז געבוריין!
 אויז וואס?

נאכט —
 אויז וואס איז טאג אויז געבוריין?
 אויז וואס איז די טויען וועלן זיך עגעגען?
 אויז וואס?
 אויז וואס, וויל איך וויסן?
 אויז וואס?

מֵאָךְ זַיְדָ גְּרִיטָ נְאָכְטָ.—דַּי טְוִיעָן וּוּלְן זַיְדָ עֲקָעָנָן
אַיְךְ בֵּין אַיְבוֹקִיָּתָ, אַיְבוֹקִיָּתָ בֵּין אַיְךְ !!
וּוּן דָּעָרָ לְעַצְטָרָ זַאֲמָרָ וּוּטָ פְּאָלָן,—
פְּאָרְשׁוֹוֹאָנוֹנָן וּוּטָ דַּי נְאָכְטָ!
וּוּן טְרָאָמְפִּיטָן וּוּלְן שָׁאָלָן,—
פְּאָרְשׁוֹוֹאָנוֹנָן וּוּטָ דַּי נְאָכְטָ!
קִינְדָּרָ עַזְרָקָ אַיְן וּוּגְאַלְעָךְ
אוֹן חְלוּמָטָ דָּאָרָטָ פָּן צִינְגָּלָעָךְ
אוֹן רְוִיטָ פְּאָמְעָרָאָנָן,
טָאָנָצָן, טָאָנָצָן,
בֵּיזָ מִיְּן פְּאַנְצָטָעָרָנִישׁ וּוּטָ שְׁרָעָקָן
אוֹן חְלוּמָותָ וּוּלְן זַיְדָ עַקְן—
קִינְדָּרָ עַזְרָקָ אַיְן וּוּגְאַלְעָךְ
אוֹן חְלוּמָטָ דָּאָרָטָ פָּן צִינְגָּלָעָךְ !

(קִינְדָּרָ עַלְעָכָן זַיְדָ אָלְטָעָ בָּאָכָעָ וְאָקָסָטָ אַיְםָ צְוּוֹשָׁן זַיְדָ אָנוֹ לְאָכָטָ מִטָּה.)

וּוּן דָּעָרָ לְעַצְטָרָ זַאֲמָרָ וּוּטָ פְּאָלָן,—
פְּאָרְשׁוֹוֹאָנוֹנָן וּוּלְן שָׁאָלָן
אוֹן דָּעָרָ שְׁטָעָרָן וּוּטָ אַוִּישָׁנִינָן
וּוּלְן שָׁאָקָלָן נִיטָ מַעָרָ וּוּיְנָעָן
דָּאָן פְּאָרְשׁוֹוֹאָנוֹנָן וּוּטָ דַּי נְאָכְטָ. (גָּעָלָעָטָרָ)
אַלְעָ קִינְדָּרָ—
אַלְעָ בָּאָכָעָ מֵאָךְ דִּיְוָן בִּישָׁוֹף
זַיְגָן אָנוֹ טָאָנָצָן מִיטָ אָנוֹנָדוֹ
זָאָלָן קִינְדָּרָ עַזְרָקָ קְוּמָן פָּן דָּעָרָ צְקוֹנֶפְּטָשְׁטָאָטָ.
וּוּרָ קָאָן זַיְגָעָן, וּוּרָ קָאָן לְאָכָן,
וּוּרָ קָאָן טָאָנָצָן אַיְן דָּעָרָ נְאָכְטָ?
סְלָאָלָן מַעֲנִישָׁן, סְלָוִינָן וּוּוּנָטָן אַיְן דָּעָרָ נְאָכְטָ
סְפָאָלָן שְׁטָעָרָן פָּן דַּי הִימָּלָעָן אַיְן דָּעָרָ נְאָכְטָ
אַיְצָטָרָ וּסְטוֹן, פְּאַטְעָרָ-צִוְּוֹת, מִיְן קְרָאָפָטָ?
דָּאָם אַיְן מִיְן עֲדוֹת — אַיְךְ בֵּין אַיְבוֹקִיָּת !
גַּיְיָ אָנוֹ מֵאָךְ זַיְדָ גְּרִיטָ.

צִוְּוֹת —
נְאָכְטָ —
בָּאָכָעָ —
צִוְּוֹת —

טויערן פון דער צוקונט-שטאדט וועלן געשלאָסן זיין.

נאכט —

קינדרער וועלן ניט גרייכן דעם באָרג.

צוקונט-שטאטן אָן זונגען-שיין אָן גַּלְיכַּה, ווועט קִין!
שטאטן ניט זיין!

דער גַּאלְדָּעָנָּר בָּאָרג אַיז מֵיָּן פָּעָסְטוֹנָגָן!

צייט —

דיין רִימָעָן זַיךְ גַּלְטָט נָאָר פָּאָר גַּלוּבְּיקָעָן אָן פְּחָדָנִים

קינדרער פון דעם מאָרגָן זוּינָען קִין פְּחָדָנִים נִישְׁטָן!

גַּיְן! אַיךְ הִיָּם דִּיר גַּיְן! האָסְט אָפְּגָעָלְעָבָט דיַין צִוְּתָן!

אַיךְ וּוּלְגַּיְן, אֲבָעָר כְּיוּלְצָרִיךְ קֶומְעָן וּוּלְן
טאָג וּוּטָפָּאָרגִּיָּן.

נאכט —

נאכט אָפַּה. באָבע קִיְּכָט פָּאָר גַּעַלְעַטָּר. זוֹנְגָט אָן טָאָנְגָט אַיז אַ רִיְּדָל די
קִינְדָּרָעָר וּוּלְכָעָ פָּאָטָשָׁן מִיטָּהָעָטָן אַן קְרִיּוֹן. צִוְּתָן אָפַּה אַיז דָּעָר וּלְבָעָר רִיכְטָוָנָגָן

באָבע —

אַט אַזְוִי אָנוּ נָאָר אַזְוִי

נָאָרָט מַעַן אָפַּה דָּעָם שְׂטָאָרָקָן.

אַט אַזְוִי אָנוּ נָאָר אַזְוִי
שָׁאָטָט מַעַן אָפַּה דָּעָם שְׂטָאָרָקָן. (אָפַּה)

(מוֹזִיק שְׁפִילָט דָּעָם בְּלוּמְעָן-צָאנְצָן. בְּלוּמְעָן אָרִיּוֹן זִינְגְּעַנְדִּיק)

בְּלוּמְעָן —

בְּלוּמְעָן קְרָאָצָנְצָן.

טָאָנְצָן, טָאָנְצָן.

פָּאָר דָּעָם מָאָרגָן וּוּאָסָם אַיז נִי

לִידְעָר זִונְגָעָן.

צִימְבָּלָעָן קְלִינְגָעָן.

פָּאָר דָּעָם מָאָרגָן וּוּאָסָם אַיז נִי.

טְרָאָן לאָ לאָ!

—

פָּאָר דָּעָם מָאָרגָן וּוּאָסָם אַיז פָּרִיּוֹ!

(בְּלוּמְעָן טָאָנְצָן. רְוִיטָעָ רְזִוְּיָ אִינְדָּעָרְמוֹת)

בְּטָאָנְצָן מִיטָּהָעָטָן

אַיךְ זִונְגָעָן מִיטָּהָעָטָן

אַט אַזְוִי

אוֹן נָאָר אַזְוִי !

נאך דעם קריינ
קומט דער זיג
האָפּ האָפּ
האָפּ האָפּ
טאנצֵן טאנצֵן אַיךְ נֶאָר אָזּוּן
וּוֹאָסּ טוֹיגּ זוֹנְגְעָן,
וּוֹאָסּ טוֹיגּ טאנצֵן,
וּוֹעַן דֵּי זָוָן אַיּוֹ אַלְעַזּ נִיטְאָ
וּוֹאָסּ טוֹיגּ לְאָכּוֹן, וּוֹאָסּ טוֹיגּ הָאָפּוֹן,
אוֹ דֵי זָוָן אַיּוֹ אַלְעַזּ נִיטְאָ
כַּהֲאָבּ אַ חְלוֹם אַוְיְגָעְחְלוֹמָטּ שְׁשָׁשָׁשּׁ....
וּוֹאָסּ זָאָלּ דָּעַרְתּוֹם זְיוֹן? הָאָ...?
כַּהֲאָבּ גַּעַלְוָמָטּ אוֹ דָּעַרְתּוֹן אַיזּ צְעַבְּלִיטּ
אוֹן צְעוֹאָסְקָן אַיּוֹ דָּעַרְגָּרְטָן
אוֹן דֵי בְּלָוְמָעָן בְּאָדָן זִיךְרָאַיּוֹן שְׁטָרָאַלְוָן,
פָּוֹן דָּעַרְ זָוָן, הָעַטְ וּוֹיְטָה, פָּוֹן אַוְיְבָן-אַן...
טוֹזְנָטּ זוֹנְגָעָן! טְזִוְנָטּ זוֹנְגָעָן!
גַּאנְצָעּ סְנָאָפָעָם זוֹנְגָעּ-שְׁטָרָאַלְוָן!

אלְעַזּ בְּלָוְמָעָן —
לִילְיעּ —
אלְעַזּ —
לִילְיעּ —

(אלְעַזּ בְּאַבָּעּ זְזָקָטּ אָוִים אַוְינְדָּעָרָמוֹת)

נִיטּ גַּעַשְׁרָאָקָן בְּלָוְמָעָן.
נִיטּ גַּעַצְיְתָרָטּ.
נִיטּ גַּעַלְגָּאָטָעָרָטּ.
כְּיוֹוִים אוֹ קוּמוֹעָן מוֹזּ דָּעַרְ מָאָרָגָן.
כְּיוֹוִים אוֹ קוּמוֹעָן וּוּעַטְ דָּעַרְ טָאָגָן
וּוֹעַן דֵי בְּלָוְמָעָן וּוּלְעָן זִיךְרָאַיּוֹן שְׁטָרָאַלְוָן.
אַיּוֹן דָּעַרְ זָוָן, פָּוֹן אַוְיְבָן-אַן
אַיּוֹן דָּעַרְ גָּאָלָדָן לִיבָּעָרָן זָוָן.
אַיּוֹן דֵי קִינְדָּעָרָן וּוּלְעָן זְוָנְגָעָן.
אַיּוֹן דֵי קִינְדָּעָרָן וּוּלְעָן לְוִוְּבָן.
אַיךְ דֵי בְּאַבָּעּ וּוּלְעָן אוֹיךְ לְרִיְילָעָךְ זָוָן חַיּ חַיּ

בְּאַבָּעּ —

(אלְעַזּ בְּלָוְמָעָן טָאָנָצָן אָרוּם דָּעַרְ בְּאַבָּעּ)

ס'איו מײַן פֿנִים גְּרוּיָהּ זָאָרגָן
שְׁטָעָנְדִיק וּוֹאָךְ אַיךְ נָאָכָת אָוֹן מָאָרָגָן
שְׁטָעָנְדִיגָּהּ טֹו אַיךְ אַיְיךְ בָּאַשְׁיזָן
בְּלִיבָּב אַיךְ יְעָזָן, אַלְעָ גְּלִיכָּד

בָּאַכְעָ—

אוֹיְסֶגֶטְרָאַכְטָע וּוֹעֲרָטָעָר שְׁוַיְינָעָ
ס'איוֹן דָּאָךְ פָּאָלָשָׂ דֵּיָן יְעַדְרָעָר קָלָאנָגָן
מָרָ לְיבָן נִיטָּ דֵיָן פָּאָלָשָׂ גְּעוֹאָנָגָן

דוֹיטָעָ רְוִיָּוָ—

מִינָעָ וּוֹעֲרָטָעָר זְוַיְינָעָן שְׁוַיְינָעָ.
מִינָעָ וּוֹעֲרָטָעָר זְוַיְינָעָן פְּעַיָּוָ.
שְׁטָעָנְדִיקָּהּ נִיְּוָ. שְׁטָעָנְדִיקָּהּ נִיְּוָ.

בָּאַכְעָ—

בְּזָוִיָּס דֵיָן שְׁטָרָעָבָן כְּקָאָן דֵיָן צְיָהָן
וּוַיְסָט אַפְּטוּמָטָן בְּלָאָט אָוֹן בְּלָוָם
וּוְעָרָ פָּאָרְשָׁוּוֹנָהּ אַלְטָעָר בִּישָׁוֹת,
בְּלִיבָּב אַוִּיפָּ אַיְבָּיָגָן בְּלִינְדָּר אָוֹן שְׁטוּמָה,

דוֹיטָעָ רְוִיָּוָ—

(בָּאַכְעָ צָרְנִידָט)

מִינָעָ וּוֹעֲרָטָעָר זְוַיְינָעָן טְרִיעָהָ!
מִינָעָ וּוֹעֲרָטָעָר זְוַיְינָעָן גְּרוּיָהָ!
אַלְעָ זְוִית אַיר אוֹיְסֶגֶטְרָוִינָגָטָע
נָאָר אַיְן מִינָעָם וּוֹאָרִימָעָן שְׁוּמָם.
אוֹבָב אַיר וּוְילָט נִיטָּ וּוְעָל אַיךְ לְוִיָּהָן
אוֹן פָּאָרְשָׁוּנָהּ אַיְן דָּעָר וּוְיָוִיטָ
נָאָר פָּאָר דָּעָם וּוְעָל אַיךְ בָּאָוִוִוָהָן
וּוֹאָסָם מִיְּן צָאָרָן אִיצְטָ באָדִיטָ...!

בָּאַכְעָ—

בָּאַכְעָ גִּישָּׁה אַ צְיִיכָּעָן מִיטָּזָן שְׁטָעָקָן. (צְפָוְן-זְוִינָט אַרְיוֹן)

(צְפָוְן-זְוִינָט פָּאַכְעָט מִיטָּ פְּלוּגָלָעָן)

שְׁנָעָלָעָר זָאָג מִיר צְפָוְן-זְוִינָט
פָּוּן וּוֹאָנָעָן קְוַמְסָטָו
אוֹן וּוֹאָס וּוֹיְסָטָו
זָאָג וּוֹיְהָאָלָט עַס אִיצְטָ דָעָר גָּאנָגָהּ?
קִינְדָּעָר וּוֹאָרָטָן אַזְוּי לְאָנָגָן

בָּאַכְעָ—

פֶּרֶעֲגָמֵיךְ נִישְׁתָּה, אָ, בַּאֲבָעָ קְלִינְנָע,
פֶּרֶעֲגָמֵיךְ נִישְׁתָּה, עַם אַיִן אַ שְׁרַעַם:
שְׁדוֹם, רֹחוֹת, שְׁוֹוָאַרְצָעַ יָאָרָן,
הַאֲבָן לִיכְטִיקִיט בַּאֲגָעָנָנָט
אוֹן בַּאֲשָׁאָטָנָט
אוֹן פָּאָרְפִּינְגְּצָטָעָטָט
אוֹן דַּי קִינְדָּעָר אִיבָּעָרְשָׁרָאָקָן
אוֹן זַי וּוּיְינָנָעָן
אוֹן זַי קְלָאנָן
פֶּרֶעֲגָמֵיךְ נִישְׁתָּה, אַיךְ קָאָן נִישְׁתָּה זָאָגָן
סְ'אַיִן דַּעַר אָמָת מַעַר נָאָר שְׁרַעַלְעָעָךְ
פֶּרֶעֲגָמֵיךְ נִישְׁתָּה, אָ, פֶּרֶעֲגָמֵיךְ נִישְׁתָּה מָעָה,
לְאֹזֶ צֹ דַוְ מִיר, לְאֹזֶ מִיךְ גַּוְיָן

אָ טְוָמֵל צְוִישָׁן דַּי קִינְדָּעָר בַּיְ דַּי טְוִיעָרָן. אָ טְוָמֵל צְוִישָׁן דַּי בַּלְוָמָעָן אוֹן פָּלָאָגָן
דַּי רְוִיטָעָ רְוִיזָ טְוִילָט זַיְקָ אָוָס. אַלְעָ קְוָמָעָן אַיִן צְעַמְטָעָר מִות גַּהְהַיְבָעָנָעָ העָנָט.

אַלְעָ—

וּוֹאָס אַיִן גַּעַשְׁעָן,
וּוֹאָס אַיִן גַּעַשְׁעָן,
וּוֹעֵר הָאָט דָעַן וּוֹעֵן אָזוֹינָס גַּעַזְעָן,
פָּאָרָאָט אָוִיהָ לְיִנְקָם. פָּאָרָאָט אָוִיהָ רַעַבְתָּם,
וּוֹעֵר קָאָן נָאָר וּוֹיְנָטָשָׁן קִינְדָּעָר שְׁלַעַכְתָּם,
סְ'דָאָרְפָּן קִינְדָּעָר לִיכְטָ אָן זָוָן,
זָאָל זַי קְוָמָעָן פָּן אָוִיבְּנָאָזָן
זָאָל זַי וּוֹאָרִימָעָן, זָאָל זַי גַּלְעָטָן,
קִינְדָּעָר לִינְגָן קְרָאָנָק אִין בָּעָטָן,
קִינְדָּעָר חָאָקָן, קִינְדָּעָר וּוֹאָרָטָן
אוֹיהָ דָעַם מַאֲרָגָנוֹ דָעַם גַּעַנְאָרָטוֹן—
זָאָגֶן אָונְדוֹזֶ שְׁנָעָל, וּוֹאָס אַיִן גַּעַשְׁעָן,
וּוֹאָס הָאָט דַעַר וּוֹיְנָט אָזוֹינָס גַּעַזְעָן?
אַיךְ וּוֹיְסָ דָעַם סָהָ, אַיךְ וּוֹיְסָ דַי שְׁרַעַם,
אַסּוֹף אָן עַפְּ.
אַסּוֹף אָן עַפְּ.
קִיּוֹן מַאֲרָגְנִינִי
קִיּוֹן מַאֲרָגְנִפְּרִיִּי.
אַלְעָ דַא שְׁטַאָרָבָטָם.
אַלְעָ דַא דָאָרָבָטָם.

דְּוִיטָעָ רְוִיזָ—

פָּאָרָאַט אֹוִיף לִינְקֶם. פָּאָרָאַט אֹוִיף רַעֲבָתָם.

מַאֲסָקָעָרָאָרְן טַרָּאָגָן שַׁלְּעַכְּטָם:

צַוקְוָנְקָטְשַׁטָּאַט אַיְזָה מַעַר קִין שַׁטָּאַטְנִיןַט,

נַאֲכָט אַיְזָה שַׁטָּאָרָק, נַאֲכָט דָא רָוֵת נִיןַט.

אַסְוָף אַזְעָק.

אַיְךְ פַּיְלְדִּי שְׁרָעָק.

אַיְזָה דָא שַׁטָּאָרְבָּט.

אַלְעַזְזָה דָא דָאָרְבָּט.

פְּינְצְטָעָרְנִישָׁה האָט אַלְעַזְזָה דָעַשְׁתִּיקְטָם

נַאֲכָט האָט פְּלָאָג אֹוִיף אַוְנְדוֹ גַּשְׁקִיטָם.

עַפְעָם אַיְזָה דָאָרָק פָּאָרָאַט גַּשְׁעָןָן,

עַפְעָם האָט דָאָרָק וּוַיְנַט גַּעֲזָעָן.

די צוּווִי קִינְדָּעָר מַוְתָּה דִּי שַׁטָּאָלְקָאָצָן שַׁלְּעָפָן רְוֵיָה אַיְזָה צַעֲנְטָעָר אַרְיוֹן.

שְׁוּוִיְגָה דַו פְּחָדָן, שְׁוּוִיְגָה אַוְן אַכְּבָּעָנִים —

גַּאֲרָנִים אַיְזָה גַּעֲשָׁעָן.

בִּזְוּת נִימָט אַיְינָעָן, וּוְאָרָט אַוְן שְׁרָעָק נִימָט.

וּוַיְיַיָּן נִימָט, קְלָאָג נִימָט. דַו נָאָר זַיְפָּץ נִימָט.

וּוְאָסָט האָט דָעַר וּוַיְנַט אַזְוִינָס גַּעֲזָעָן?

אַרוֹנְטָעָר מִיט דִיְין מַאֲסָקָעָרָאָרְן,

סְאַיְזָה נִימָט דִיְנָעָר דָעָר פָּאָרָאַד

בִּזְוּת קִין רְוֵיָה נִימָט, בִּזְוּת פָּאָרְשָׁטָעָלָט

הָאָסָט קִין דָוָטָט נִימָט.

הָאָסָט קִין הָאָרֶץ נִימָט.

דִיְנָעָר אַיְזָה דִי נַאֲכָט וּוְאָסָט שְׁעַלְתָּן!

וּוְיַיְקָאָן אַרְוֵיָה אַוְן רְוִית דָעַרְצָוָה

וּוְעַלְעַן צַוְּשָׁטָעָר אַוְנְדוֹעָר רָוָה,

אַוְנְדוֹעָר גַּלוּבָּן, אַוְנְדוֹעָר דָרָאָנָגָה

נִיְיָן, דַו וּוַיְסָט נִימָט פָּוָן גַּעֲזָעָנָגָה!

אַרוֹנְטָעָר מִיט דִיְין מַאֲסָקָעָרָאָרְן,

סְאַיְזָה נִימָט דִיְנָעָר דָעָר פָּאָרָאַד.

אַיְיךְ וּוַיְיָס נִימָט וּוְעָר אַיְיךְ בֵּין.

מִיךְ שְׁרָעָט דִי גַּרְיָנָע שְׁפִין.

זַי האָט מִיט מִיר אַ שְׁפָאָס גַּעֲמָאָכָט

אַיְין אַ חַלּוּם הַיְוִינָט בֵּי נַאֲכָט

צַוְּוִי קִינְדָּעָר —

אַלְעַזְלָעָן בְּלִומָעָן —

/רוֹיטָעָר רְוֵיָה —

צֹוּוִי קִינְדָּעַר—
עם איז פון נאכט דער לעצטער שטרייט.

נאכט מיט שרעק, דארט שטיט און שרײַט

און יאנגט

און פלאנט

און קאכט און זידט

מיט ציינערקריעז,

מיט הייז

און בליז:

דער בארגן פון נאָלֶד איז באָרג ניט מען!

צֹוּוִי-זְוִוִּינְט—
לאָזט מיך גיינ, אַ, לאָזט מיך גיינ.

אלָע—

גיי פון דאנָעָן גיוי

ביזט מיט שרעק און ווּוִי

ביזט אַ דִּינְסָט, אַ שְׁקָלָפַט

אַ נְאָרִישָׁעַר בְּאַשְׁאָה!

בָּאָכָע—

ניט געהילט זיך קִינְדָּעַלְעַד.

אלָע איז גרויס און וואָונְדָּעַלְעַד.

נאכט איז מוייט. דער וועג איז ברויט.

גרינע לאָנקעס אוֹיסְגַּשְׁפְּרִיט

ווינט אַהֲרָן און ווינט אַהֲרָן,

ניט מער פחר, ניט מער שפין.

צֹוּוִי קִינְדָּעַר—

אמְתָה, אַמְתָה קִינְדָּעַלְעַד,

אלָע איז גרויס און וואָונְדָּעַלְעַד,

מאכט אַיְךְ גְּרִיּוּט.

די צִיִּיט, זיך גְּיִיט.

די באָכָע הַיִּסְטָם.

די באָכָע ווּוִיסְט.

גָּאָרְנוּט איז אַצְּינְד גַּעַשְׁעַן

אלָע גַּעַרְחָרְט און אלָע גַּעַזְעַן

אלָע ווּאַסְטָלְעַט אַיִן, אַיִן פְּאָרְבִּי—

מְאָרְגְּנִינִי!

אַוְן מְאָרְנְ-פְּרִי!

טוּיעַר ווּט זַיִן אוֹיְגַעְפְּרָאַלְט—

אוֹוִי הַאֲט טְרָאָמְפִּיט אוֹיסְגַּעְשָׁאַלְט.

בָּאַכְעַ—

אמת, אמת קינדרעלעה,
צ'ויט איז נוי און וואונדערלעך
ニִט מַעַר טְרוֹוִיעָה, קֵיָן גַּעֲגָן,
אלץ איז פְּרִיָּה, מעַן מַעַן מַעַן,
צָוקִינֶקְטַּשְׁטָאָט וּוּעָט אַפְּנַן זַיְוַן—
וּוּאָס דִּין אַיְזַן מַיְוַן,
וּוּאָס מַיְוַן אַיְזַן דִּין
ס'ז'וּעַט בָּאַלְדְּ טְרָאָמְפִּיָּט דָא אַוִּישָׁאָלְן,
וּוּעַן דָּעַר טְוִוָּל וּוּעַט זַיְד פְּרָאָלְן

אַלְעַ—

אמת, אמת קינדרעלעה,
אלץ איז נוי און וואונדערלעך
ニִט מַעַר פְּלוּוֹטָן,
ニִט מַעַר צָאָם,
ニִט מַעַר גַּרְעָנִיָּן,
ニִט מַעַר יִם—

איינִיק, איינִיק דָּעַר גַּעַדְאָנְקָן!
אייבִּיך, אייבִּיך דָּעַר גַּעַזְאָנְגָן!

איין קינְדָּה—אַט אַזְוִי וּוּעַט זַיְוַן דָּעַר מַאְרָגָן!
אַט אַזְוִי וּוּעַט זַיְוַן דָּעַר מַאְרָגָן!
נָאָר אַזְוִי וּוּעַט זַיְוַן דָּעַר מַאְרָגָן!

אַלְעַ — אַלְעַ וּוּאָכָּן, וּוּאָכָּן, וּוּאָכָּן,

אַלְעַ לְאָכָּן לְאָכָּן, לְאָכָּן,
זָאָל גַּעַלְעַטְעָרְ קְלִינְגְּנָעָן וּוּוּיטָן,
זָנְגָּעָן וּוּעָלָן קְנָאָסְפָּן, בִּיטָּן,
„נִיעַ לְידָעָה, נִיעַ צִיּוֹן“

איין קינְדָּה—אַזְוִי אַיְזַן אַוְנְדוּעָרָם דָּעַר בָּאָגָעָר!
אַזְוִי אַיְזַן אַוְנְדוּעָרָם דָּעַר בָּאָגָעָר!

אַ שְׁטָרָאָט הָן לִיכְתָּב שָׁאָלָט מְלֻצִּים אַוְיפָּה דַּי מְוּעָרָן, וּוּלְכָעַ עַטְגָּעָן זַיְד לְעַגְגָּאָט
צָוקִינֶקְטַּשְׁטָאָט וּוּיוֹזָט אָן.

צָוקִינֶקְטַּשְׁטָאָט — הָעָרֶת אִיר אַלְעַ קִינְדָּעָר נִיעַ,

קִינְדָּעָר פְּרִיְעָה?
נָאָר נִטְשָׁרָעָן, נָאָר נִטְשָׁרָעָן.
ס'אַיְזַן דָּעַר גַּרְוִיסְעָרְ טָאָג גַּעַבָּאָרָן,
ס'זַיְוַן פְּאַרְלָאָרָן,

שפֿאָרְבָּעָם אִיּוֹעֲרָנָעַ אֵין הוֹיָה.
סְאַיִן דָּאָךְ אִיּוֹעָרָרְ דָּעָרְ כָּחָ!

(אלטַע באָבע וואָקסַט אָוִיס ווי פָּונְ עַרְגִּיזְ נִיט)

בָּאָכָע — חַיְּ חַיְּ חַיְּ חַאְ! חַאְ! חַאְ!
אוֹן זַיְּ קָוְמָעַן
אוֹן זַיְּ שְׁטָרָאָמָעַן
אי פָּונְ דָּאָנָעַן
אי פָּונְ דָּאָרָטָן
אַלְעַ אָרָטָן
אוֹן זַיְּ שְׁפָאָנָעַן
סִיְּ פָּונְ דָּאָרָטָן, סִיְּ פָּונְ דָּאָנָעַן
הַאְ! הַאְ! הַאְ! חַיְּ חַיְּ חַיְּ (טאָנָצָט)
איַךְ טָאנְץַ מִיטַּ אַיְיךְ!
איַךְ זִינְגַּ מִיטַּ אַיְיךְ.
אַטְ אָזְוִי אוֹן נָאָרְ אָזְוִי
טְרָאָלָלָא טְרָאָלָלָא.

(בלוֹמָעַן קָוְמָעַן אֵין רְיוּידְ טָאנְצָן אוֹן זִינְגָעַן)

בָּלָוָמָעַן — מִיר זַיְנָעַן דִּי פְּרִוְשִׁינָעַ בָּלָוָמָעַן
פָּוֹן גָּאָרָטָן דָּעָרְ פְּרָעָמִיקָעָרְ פְּהָאנָעַן
מִיר בָּלָוָיָּן פְּאָרְ צִיְּוָן וּוָאָסְ קָוְמָעַן,
מִיר בָּרָעָנָגָעַן אַוְיךְ יוּכְלָ אָוּן גָּלָאָנָעַן —

קָנָאָסְפָּן בָּעָמָעַן טָאנְצָן אֵין אַ רְיוּידְ צְוֹזָמָעַן מִיטַּ דִּי בָּלָוָמָעַן. דִּי קִינְדָּעָר אֵין אַ
חַאָלָבָעְ רָאָד.

קָנָאָסְפָּן — מִיר זַיְנָעַן דִּי קָנָאָסְפָּן,
דִּי בָּלָוָמָעַן
וּוָאָסְ קָוְמָעַן,
אָזְוִי אִיזְ דָּעַם שְׁעַדְעָרָם פְּאָרְלָאָנָגְן,
מִיר זַיְנָעַן דָּעַם מָאָרְגְּנִסְדְּגָעָזָגְן.

סְקָוְמָט אֵן דִּי פְּרָאָצְעָסְיָעְ. לִיכְתְּ פְּאָרוּוּסְ. פְּאָמְפָרְ-צִיְּוִיט אָוֹן אַנְדָּעָרָעְ פְּאָלָגָן נָאָר.

צייט — זינגעטיזשע שמידער פון דעם מארגן

פּרַוִילָעֵךְ אָוֹן גַּעֲלִיּוֹסֶט

יעדרר פְּאַכְעַ מִיטַּ דֻּעַ מַעֲכָרָר

שְׁטָאַרְקָטְ דֻּעַ נִיּוּסֶט

צוקונטט — פְּאַלְטַ נָאָרָה האַמְּעָר אָוֹוֹ קָאָוָאַדְלָעַ

שְׁמִידָרַט וִיךְ שְׁטָאָנָגַ נָאָרָה שְׁטָאָנָגַ

מוֹסְקָלְעַוּזָאַטָּעַ הַעֲנָטַ גַּעֲזָוָנָטַעַ

קָלָאָפָן אָוִים גַּעֲזָאָנָגַ

אלָעַ — האַמְּעָר, האַמְּעָר,

חוּבַ זִיךְ האַמְּעָר,

צַוְ דַּי שְׁטָאָנָגַן אָוִים

אלָעַ שְׁמִידָרָה,

וּוִידָרָה, וּוִידָרָה,

צייט זַוְ שְׁטָאָרָק אָוֹן גַּרוּוִים !

אלָעַ זַינְגָעַן מִיר פּוֹן מַאְרָגָן

פּרַוִילָעֵךְ אָוֹן גַּעֲלִיּוֹסֶט,

יעדרר פְּאַכְעַ מִיטַּ דֻּעַ מַעֲכָרָר

פְּרִישָׁתְ דֻּעַר יַוְגָּנָטְגַּוִּיסֶט !

טרָאַמְּפִיְתַן שָׁאַלְןַן. שְׁוֹרָרוֹת בְּלָאוֹן. קָאָוָאַדְלָעַ-קָלָאָנָגַן. פָּנוֹקָעַן שְׁפָרִיצָן.

קִינְדָּרָרָ מַאְרָשִׁין צַוְ דַּי טַוִּירָן פּוֹן דֻּעַר צַוקְנַטְשְׁטָאַט אַיְן אַ פְּרָאַצְעַסְיַע
שָׁוֹל מַוְתַּ יַוְבַּל מַזְוִיק אָוֹן גַּעֲזָאָנָגַן:

— אלָעַ אַיְן אַיְנוּם

גַּעֲשָׁרָאָקָן פְּאַר קִינְעָם

סְ'רוֹפֶט אָוְנָדוּ דֻּעַר גַּלְיְקָלִיבָרָ טָאָגַן;

סְ'בּוּעַן זִיךְ מַוִּירָן,

מַעֲטָיוֹקָעַ טַוִּירָן,

סְ'רוֹפֶט אָוְנָדוּ דֻּעַר גַּלְיְקָלִיבָרָ טָאָגַן

— אלָעַ וּוָאָכָן, וּוָאָכָן,

אלָעַ לְאָכָן, לְאָכָן, לְאָכָן,

סְ'קִילְנַגְטַ גַּעֲלַעַטְטָר אָפַ אַיְן וּוּוִיטַ!

אלָעַ זַינְגָעַן, זַינְגָעַן, זַינְגָעַן

אוֹן דַּי צִימְבָּלָעַן קָלִינְגָעַן, קָלִינְגָעַן,

סְ'וּעָרָט גַּעֲבָוִוָן נִיּוּ צִוְיטַ!

סְ'וּעָרָט גַּעֲבָוִוָן נִיּוּ צִוְיטַ!

—מִיר זַיְנָעַן גַּעֲקוּמָעַן

מִיט דֶּוְקָטָעַנְדָּע בְּלוֹמָעַן,

צְוֹזָאַמָּעַן מִיט לִיבְטִיקָע שְׁטָרָאַלְן!

מִיר וּוּלְּזָן מִיט לִידְעָר,

אַלְּזָן וּוּדְרָעָר אָזָן וּוּדְרָעָר,—

זָזָר הַוּבָן אָזָן וּוּלְּזָן קָלְלָן!

—לְאַמְּרָר טָאנְצָן, טָאנְצָן, טָאנְצָן,

לְאַמְּרָר פְּלָעַכְטָן בְּלוֹמָעַן-קָרָאַנְצָן

אָזָן מַאֲרִישָׁרָן אַלְּזָן פָּאָרוּס!

אָזָן מִיט פְּרִיאַשְׂן מוֹט דָּרְחָהָוִבָּן

נְיוּעָם מַאֲרָגָן, נְיוּעָם גְּלִיבָן.

סְאַיְזָן דָּעָר וּוּלְּזָן שְׁטָאָרָק אָזָן גְּרוּוּס!

סְאַיְזָן דָּעָר וּוּלְּזָן שְׁטָאָרָק אָזָן גְּרוּוּס!

—מִיר זַיְנָעַן דִּי קִינְדָּרָה,

דִּי גְּלִיקְלָעַכְעָן קִינְדָּרָה,

מִיר זַיְנָעַן דִּי טְרָעַנְגָּרָפָן גְּלִיקָן!

מִיר זַיְנָעַן דִּי שְׁמִידָרָה,

דִּי אַמְּתָעָן שְׁמִידָרָה—

מִיר וּוּיְסָן קִין וּוּגָן אַוּוֹף צְרִיקָן!

—מִירָן בּוּיָעָן, בּוּיָעָן, בּוּיָעָן,

שְׁטָעַנְדָּרִיךְ שָׁאָפָּן, שְׁטָעַנְדָּרִיךְ סְטוּרְוִיעָן,

נִיטָּמָעָר שְׁרָעָקָן וּוּעָט דִּי נַאֲכָטָן!

סְאַיְזָן דָּעָר וּוּלְּזָן וּאָסָן קָאַן בָּאַשָּׁאָפָּן,

נִיטָּפִין הַאָרָן, נִיטָּפִין שְׁקָלָאָפָּן,

שְׁטָעַנְדָּרִיךְ וּוּאָךְ זַיְן, נָאָר גְּעוּוֹאָכָטָן!

שְׁטָעַנְדָּרִיךְ וּוּאָךְ זַיְן נָאָר גְּעוּוֹאָכָטָן!

סְעַפְעַנְעַן זִיר דִּי טְוִוָּרָן אָזָן פְּרָאָצְעָסִעָן מַאֲרִישָׁוֹת אָרִיָּוָן מִיט דָעַם זַעַלְבָן
גְּעוֹזָנָג. 2 קִינְדָּרָעָפָן מַאֲרָגָן פָּאָרוּס נְאַכְגָּהָאַלְגָּטָפָן: צְוקָנוֹגָט — צִיוֹת — בָּאַבָּע —
קִינְדָּרָגְרוֹפָן אָזָן אַנְדָּרָעָר.

(פָּאָרָהָאָנְגָּ)

אן אונדערווארטעט בענגעניש (*)

ニישט איזן ליד האט געהאט דעם גורל אַרְמוֹנָגָעַטָּאָן צו ווערטן פון מוליך צו מוליך, פון לאנד צו לאנה, און קיינער האט קיינמאָל נישט געוואָסֶט, ווער ס'חאָט דאס לֵיד געשאָפֶן. דעמועלבן גורל האט אויך געהאט דאס לֵיד "קיינדרער פון מאָרגַן", וואָס האט זיך אַזְוִי ברײַט פֿאָרְשְׁפְּרוּיט צוּווַּשְׂן די יונְגְּנְטְּלְעָכָּע אָרְטְּבִּיטְּעָר פון רְוּסְּלָאָנָּה, פון דְּאָרָט אַרְיבְּעָרְגְּוּאָןְדְּעָרָט קִיְּין פּוֹילָן, פון פּוֹילָן — קִיְּין פֿאָלְעַסְּטִינָּע אָוּן אַמְּרָעִיקָּע, פון פֿאָלְעַסְּטִינָּע — קִיְּין לאָנדָאָן, אֲבעָר קיינער פון אָנוֹן האט נישט געוואָסֶט, ווער ס'איַז דער מַחְבָּר פון דעם דָּאַזְּקָן לֵיד. נָאָר אָט האָט אויך פְּלוֹצִים זיך אַנְגְּשְׁטוּיסָן אָן דָּעַם מַחְבָּר.

די לעצטער ציַיט האָבָן מֵיר יונְגְּנְטְּלְעָכָּע אַרְבְּעָטָר אַיז לאָנדָאָן אַנְגְּהָוִיבָן דָּא שָׁאָפֶן אַ "יְוָגָנָט"-אַרְגָּאַנְיוֹאַצְּיעָ. צוּווַּשְׂן אַנוּזְעָרָט אַקְטְּיוּעָ מִיטְאָרְבִּיטְּעָר גַּעֲלִינִיט זיך חַבְּרָס. פֿאָלְמָע — אַ דִּיכְטָע, וּוּלְכָבָר לְעַבְּטָנִיסְטָטָה פון דָעַר פְּעָדָעָר, נָאָר אַיז אָן אַרְבְּעָטָר מִיט אָונְדוֹ צְוָגְּלִיךְ.

מַאְכָּט זיך אַיְינְמָאָל נָאָך אַ זִּיצְוָנָג, וּוֹאוּ מֵיר האָבָן אַרְמוֹנָגָעַט פְּרָאָנָן וּוֹעֵן דָעַר אַרְבָּעָט פון אַנוּזְעָר "יְוָגָנָט", זַעַנְעָן מֵיר זיך צְוָאַמְעַנְגְּעָקָומָעָן בֵּין אַ חַבְּרָטָע אַרְום אַ בְּרַעְנָעָדָן קָאָמְנִי. מַעַן האָט אַנְגְּהָוִיבָן זַעַנְעָן אָוּן פְּאָרוֹנְגָּעָן זיך אַזְוִי ווּוִיטָט בֵּין עַס האָט זיך שְׂוִין אַנְגְּהָוִיבָן פְּלִין אַ מאָגָעָל אַין מַאְטָעָרִיאָל. יְהָדָעָר פון אָנוֹן האָט אַנְגְּהָוִיבָן נִישְׁטָעָרָן אַיז זַיְן זְבָרוֹן, אָוּן אָט האָט אויך, אַ גַּעֲקוּמָנָעָר פון פֿאָלְעַסְּטִינָּע, אַיְסְגָּרוֹפָן:

"הָעֵד!

וּוֹאוּ דָאָרָט הָעָר אויך אַ גַּעֲשָׂרִי,

וּוְעַרְוִשָׁע זְיוֹת אִיר אַ דָּאָרָטן צְוּוֹוִי..."

אַ חַבְּרָטָע פון פּוֹילָן, וּוּלְכָבָר אַיז גַּעֲזָעָן קָעָן אַיְבָּרָ מִיה, אַיז אוּוְיך גַּעֲשְׁפְּרָוְנָגָעָן אָוּן אַיְסְגָּרוֹפָן: — חַבְּרִים! דָס לֵיד אַיז פון פּוֹילָן, דָאָרָט וּנְגַנְטָטָם דִּי גַּאנְצָע יְוָגָנָט!

(*) דערשיינען אָוּן חַודְשׁ זְשָׁוְןָאָל "די פְּרִיעָר יְוָגָנָט" אָוּן וּוּרְשָׁע, מַאי 1928.

און אט האט א בחור א צאפל געטאן או, אונכאנדריך מיר ביימ אקסל,
אויסנערוֹן: "פֿון ווֹאנַעַן?... ס'טיויטש... ס'ליד אוֹז דָּאָךְ מִינְסּ..." גָּלוּךְ
וּוֹעֵר ווֹאלְט בַּי אָנוֹן אלְעַ צְוֹזָמָעַן אַ גְּנָבָה גַּעֲגָנָעַן...".

מיר האבן געהויבן מיט די אקסלן שטומערהייט, ווֹי אַיְינָעַר זאגט:
מיר ווֹיסְן נישט. דָּאָן האט דער בחור — דָּאָם אוֹז גַּעַוּעַן דער דִּיבְּטָעַר סּ. פְּאַלְמָעַ — אָנוֹן דָּרְצְיִילְט, אָז עַר אַיְזָה דָּעַר מַתְבָּר פֿון דָּעַם הַיָּמִן: "קִינְדָּעַר
פֿון מָאָרְגָּן", אָז דָּאָם לְיִד אַיְזָה אַ פְּרָאַגְמָעַנְטּ פֿון אַ גָּאנְצָעַר זָאָךְ זַיְגָנָעַ, אַ
סְּצָעַנְישָׁע פְּאַנְטָאָזְיָע אִין פַּיר בַּיְלָדָעָר אָונְטָעָר דָּעַמְוָעָלָן נָאָמָעַן, וּוּלְכָע אַיְזָה
נָאָךְ בַּיְזָה אַיְצָט נִישְׁט גַּעַדְרוֹקְט.

קענט אַיְזָה אִין, חַבְּרִים, פְּאַרְשְׁטָעַלְן דִּי פְּרִיּוֹר פֿון יְעַדְן פֿון אָנוֹן, פְּאָר
וּוּלְכָע סּ'אַיְזָה אִין אַיְזָה מָאָמָעַנְט אַוְּיֶה גַּעַלְעָרְט גַּעַוּאָרְן אַ סּוֹה, ווֹאָס האט
געַדוּעָרְט גָּאנְצָע צָעַן יָאָר. ווֹיְזָט זִיךְ אַרְוִיּוֹם, אָז חַי פְּאַלְמָעַ אַיְזָה אַוְּיֶה דָּעַר
קַאְמְפָאַוִּיטָאָר פֿון דָּעַר מַעְלָאָרוּץ צָוּ דָּעַם לִיר.

וִידִידִיה

אינטלקט

יְהוָה־עֶבֶן

28	אויף אַרגענְכּוֹגָן ...
31	מאמע ערֵד ...
...	שִׁינְדֶּר אַיִן שְׁטוּרָעָם ...
32	אַט אָזּוֹיָּה — ...
33	דָּלְעָלְקָסּוֹן (אַ וּוֹידְמוֹנוֹן) ...
34	הַעֲרִישָׂעָרְ פָּזָן דָּרְ נַאֲכָתָם (סַאֲטִירָעָז)
38	מַעַן זַאנְטָן אַזְנָטָן מַעַן זַאנְטָן ...
39	וּוֹאָסָן אַזְנָטָן וּוֹעָר ...
42	שְׁאָטָנָם אַוִּיפָּה דִּי וּוֹעָנְטָן ...
43	וּוֹגָנְטָה-פְּלָאַטְעָר ...
...	אַיִיב ס'אַיִזְ לִיבָּעַ ...
44	עַרְשָׁטָעָר צִיטָעָר ...

45 קינדרער פון מאָרגן

(פָּאַנְטָאֹזִיעַ צָוָם שְׁפִילָן)